

Debatten van de provincieraadszitting

03 december 2019

OPENBARE ZITTING 3 DECEMBER 2019

MEVROUW DE VOORZITTER

Goedemiddag iedereen. Het is hier plezant precies vandaag, hè. Het wordt een geanimeerde zitting. Ik hoop het. Dag twee van onze budgetbesprekingen in het kader van het meerjarenplan.

PUNT 1. BESPREKING EN VASTSTELLING MEERJARENPLAN 2020 – 2025

BELEIDSTUSSENKOMSTEN

Ruimtelijk omgevingsbeleid

Tussenkomen

Ruimtelijke planning – Vergunningenbeleid

Mevrouw de voorzitter

We starten vandaag met het ruimtelijke omgevingsbeleid, met het thema Ruimtelijke plannen en vergunningenbeleid. Mevrouw Greet De Troyer mag vandaag de spits afbijten met een vraag over windlandschappen en vergunning windturbines. Mevrouw De Troyer, u heeft het woord.

Mevrouw De Troyer

Dank u, mevrouw de voorzitter. Dames, heren, gedeputeerde, collega's. Ik zal zeggen, het is inderdaad zo plezierig dat wij in feite zouden kunnen zeggen: we zijn met alles akkoord. De budgetten zijn zeer goed. Laat ons maar eens naar de kerstmarkt gaan. Maar ik denk niet dat dat zal gevolgd worden. Dus dan gaan we ons hier beperken tot onze vragen. Ik had inderdaad een vraag voorbereid over energie en warmte. Ik was blij te lezen dat de provincie verdere plannen heeft om de regisseursrol op zich te nemen in de realisatie van windlandschappen. Ik zeg, de regisseursrol, dat is prima. Maar, als ik het allemaal goed gelezen en begrepen heb, en ik heb hier een interessante tekst ook bij en ik heb aan mijn collega, mevrouw Elisabeth Dooms van Groen gezegd: u moet het maar eens lezen hoe interessant dat allemaal is in realisatie. In Oost-Vlaanderen, heb ik gelezen, is er nog amper een grote zone voor nieuwe windturbines en dat is de haven van Gent. Bijkomend zijn er nog een aantal kleinere inplantingsmogelijkheden langsheen waterlopen, kanalen en grote verkeersassen. Maar, die liggen dan ook te dicht bij de woonkernen met alle gevolgen voor de protesten van buurtcomités. [*storing in opname, geroezemoes*] De windturbines. Dus, zoals ik al gezegd heb, de regisseursrol, maar er is maar één grote plaats meer en dat is de haven van Gent en nog kleinere mogelijkheden, maar dat ligt allemaal te veel bij de kleine woonkernen. We hebben heel veel protest van buurtcomités, actiegroepen, burgerplatformen, de LEV (de Leefbare Energie Vlaanderen), dat is de lobbygroep. En laten we eerlijk zijn collega's, we hebben ook bange gemeentemandatarissen en die zeggen: ja, ik stoot toch niet graag mijn kiezers af. Vandaar dat ik toch mij richting gemeentelijke adviezen ga duwen. Nu, ik ben inderdaad blij. Iedereen is hier voor hernieuwbare energie, maar not in my back yard. Niet in mijn achtertuin. Nu, de provincies hebben, samen met Vlaanderen daarin een belangrijke rol te spelen. En ik zeg ook: de provincies hebben een beslissende bevoegdheid. Ik heb altijd gezegd: op dat vlak kunnen wij onze provincie duidelijk in de kijker zetten. Het is een intermediair niveau. Wij kunnen beslissingen nemen met een beetje meer afstand van persoonlijke buurtbelangen en ook een objectief handelen in het algemeen provinciaal belang. Ik ben daarvan overtuigd. Het belang van de provincies en hun beslissende bevoegdheid in deze. Maar, maar, ik kijk dan ook naar Vlaanderen. De Vlaamse regering, het Vlaamse regeerakkoord heeft andere plannen. En ja, mijnheer Vermaercke, ze hebben andere plannen. Ze zeggen: we halen het in het kamp weg van de provincies. En nu komt het hè. Tot grote tevredenheid van een aantal gemeenten, maar ook tot groot ongenoegen van een aantal gemeenten. Ik heb ook eens raad gevraagd bij de VVSG, de Vereniging van

DEBATTEN

Steden en Gemeenten. Zij zeggen, ja we zien die evolutie wel zitten. Goed, zeg ik dan. Mijn vraag is duidelijk. Welke regisseursrol en kan iemand mij uitleggen hoe zij die regisseursrol dan zien? Wat zij gaan regisseren? Gelet op de beperkte mogelijkheid tot inplanting in de haven van Gent en nog een klein aantal mogelijkheden. En dan, in hoeverre is dat deeltje van ons provinciaal beleidsplan dan nog actueel? Is dat dan nog het verdedigen waard? Is dat niet achterhaald? Welke stappen gaan er genomen worden naar Vlaanderen en naar de gemeenten toe? Ik denk dat dat zal gebeuren via de VVP. Ik hoop dat dan op die manier de discussie opnieuw zal geopend worden en te kijken naar onze provinciale taakstelling, want wij hebben die taakstelling, die bevoegdheid gekregen, en die op te eisen in het algemeen belang. Ik verwijs nog naar eens naar het toch zeer interessante artikel. Men zegt, voilà, en dat is van 28 oktober, gemeenten windturbines laten vergunnen, een vergiftigd geschenk of niet. In dat artikel staat er ook 'lawaaï primeert op afstand.' U weet allemaal, een kilometer afstand van de woonkernen. U weet allemaal, maximaal 39 decibel. Ik heb eens nagekeken wat 39 decibel is. 39 decibel zou het lawaai zijn van een koelkast. Sommigen zeggen, u hoort het niet. Anderen zeggen, het is storend. De controversie blijft, zeg ik, met het aantal actiegroepen. Ik weet ook dat er nog talrijke projecten staan te wachten, gelet op de juridisch hangende zaken. Of de procedures slagen die daar worden gevoerd. Ik zie hier Vlaanderen: 42 procent van de vergunde windturbines werd aangevochten door meer dan 40 burgercomités. Dat zijn toch items waarvan we toch een keer moeten bij stilstaan. Ik had graag in deze de visie en de regisseursrol van de deputatie hierin geweten. Nogal wat burgemeesters verslikten zich in hun koffie toen ze de plannen van de regering lazen. Dus collega's, er zitten hier een aantal burgemeesters. Laat de koffie nog een beetje staan dat jullie zich zeker niet verslikken. Ik dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel, mevrouw De Troyer. U vraagt wie u dat kan uitleggen. Wel, mevrouw Charlier is de bevoegde gedeputeerde die u daar zeker nu een antwoord zou kunnen op geven.
Mevrouw Charlier.

Mevrouw gedeputeerde Charlier

Dank u wel mevrouw de voorzitter en ook mevrouw De Troyer voor uw vraag, want ik denk dat dit een terechte vraag is en dat velen van ons uw bezorgdheid en uw bekommernis delen als wij, laten we maar zeggen het klimaat en duurzaamheid tot het belangrijkste woord van 2019 wensen uit te roepen. Ik denk dat dat mag gezegd worden dat wij in verband met het klimaat en de klimaatopwarming in Vlaanderen, en dan kijk ik niet naar de Vlaamse regering maar gewoon het grondgebied in Vlaanderen, zeker en vast nog een tandje kunnen bijsteken. Uw vraag, of uw tussenkomst zou ik kunnen opsplitsen in twee delen. 1. Is er nog plaats, inplantingsmogelijkheden, is er nog plaats in Oost-Vlaanderen? Naargelang diegene die spreekt, de ene zegt ja en een andere zegt nee. Maar goed. Hoe kijken wij daar nu vanuit de provincie naar? U weet zelf dat sinds 2019 de provincie Oost-Vlaanderen een geïntegreerd ruimtelijk beleid op vlak van windenergie ontwikkelt. We hebben dat vastgelegd in een ruimtelijk beleidskader voor windturbines en dat is een addendum, een aanhangsel bij ons provinciaal ruimtelijk structuurplan dat in de loop van 2019, maar ook 2020, zal aangevuld worden en herwerkt worden. Die inplantingsmogelijkheden in Oost-Vlaanderen, u heeft het terecht gezegd, zijn onder andere de Gentse Kanaalzones. We hebben ook geselecteerd voor kleinere plaatsen langs rivieren, kanalen, verkeersassen. Wij kijken daar niet naar wanneer we PRUP's tekenen en ontwikkelen en wij ontwikkelen ook energielandschappen. Als ik zeg energielandschappen, dan bedoel ik natuurlijk dat het meer is dan alleen maar de windturbines. Dan kijken we naar alle mogelijke vormen van vernieuwende energie om de CO₂-uitstoot in Vlaanderen te verlagen. U haalt terecht een artikel uit de krant, wat ik ook gelezen heb, aan of de mogelijkheid voor de steden en gemeenten om zelf de beslissingen te nemen vanuit Vlaanderen een vergiftigd geschenk is. Ik denk voor een aantal burgemeesters zeker en vast, omdat in de hoofden van de mensen nog steeds te weinig ruimte is om windturbines te plaatsen. Dat is niet te veralgemenen. Er zijn al heel wat mensen die daar wel toe bereid zijn. Maar meestal gaat het nog over ja windturbines oké, maar het liefst niet in mijn tuin of dat ik er zou last van kunnen hebben. Vandaar dat wij andere locaties ook in die energielandschappen willen vatten. Eén daarvan is een gedeelte of in het Meetjesland de streek Eeklo/ Maldegem/Kaprijke, de E40 tussen Aalter en Aalst. Wat natuurlijk niet altijd even gemakkelijk te ontwikkelen is, maar wij willen doorgaan. En dan kom ik op de regierol van de provincie. Wij willen ook die windprojecten faciliteren. Wij willen die gewenste zones op elkaar afstemmen. Wij willen vooral bepaalde knelpunten proberen wegwerken en wij willen samen met de windontwikkelaars ervoor zorgen dat de publieke opinie, de mensen die gevat worden door het plaatsen

van die windturbines, daar de houding ten opzichte van die windturbines in een positieve zin kan veranderen. Een middel daartoe kan bijvoorbeeld zijn dat die windturbines een lokale meerwaarde krijgen en dat er rechtstreekse participatie van de mensen is en via een omgevingsfonds een bijdrage daarin zodanig dat zij niet alleen de last hebben, maar dat zij ook de lust hebben, en dan denk ik vooral aan een financiële tegemoetkoming, van die windturbines die in hun achtertuin staan.

Om het dan over die regisseursrol te hebben. Tot hiertoe hebben wij dat altijd opgenomen in ons beleidsplan. Dat staat ook in ons bestuursakkoord en is dat blijven staan, maar ons bestuursakkoord is geschreven in het voorjaar 2019, want dan zijn wij daarmee naar de Provincieraad gekomen. Het Vlaams regeerakkoord is natuurlijk veel later geschreven en wij worden ook geconfronteerd met die zin uit het Vlaamse regeerakkoord. "Wij passen de regelgeving met betrekking tot de ruimtelijke impact voor het plaatsen van windmolens aan en leggen de bevoegdheid hieromtrent bij de lokale besturen." En als ik dat las, dacht ik: oei, net zoals u. Maar ondertussen heeft mevrouw Demir haar plannen verder uitgewerkt in haar beleidsnota Energie. En daarin is de mogelijkheid tot regisseursrol toch iets breder dan dat je zou veronderstellen wanneer dat je alleen die ene zin uit het bestuursakkoord leest, namelijk de Vlaamse regering streeft naar een verhoging van het geïnstalleerde vermogen om shortwindenergie tot 2,5 gigawatt tegen 2030. Deze bijkomende capaciteit moet worden geïntegreerd in het bestaande landschap. Rekeninghoudend met de verschillende voorschriften op vlak van ruimtelijke ordening, natuurbehoud, geluid, enzovoort. Wij kijken daarbij zowel naar nieuwe locaties als naar bestaande windparken die op het einde van hun levensduur zijn. Misschien is ook belangrijk dat er staat: "Samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus en tussen de verschillende betrokken actoren is nodig om deze doelstelling te verwezenlijken." Laat ik u zeggen dat wij ons door die zin aangesproken voelen. Als er staat "verschillende beleidsniveaus", dan denk ik dat de provincie nog altijd een beleidsniveau is. Dat er ook een decretaal kader geschapen is waarin de provincies kunnen werken. Daar is niets aan gewijzigd sinds het decreet in de vorige bestuursperiode goedgekeurd is. Vandaar dat ik denk dat wij bij de plannen die vandaag op tafel liggen, de regisseursrol die wij nu willen opnemen, daarbij gewoon verder onze rol gaan spelen en dat wij verder gaan werken zoals dat wij gepland hebben in ons eigen bestuursakkoord en, zoals dat u leest in onze beleidsnota's. En de middelen die voorzien zijn om die regisseursrol op te nemen, dat we die goed gaan besteden aan die regisseursrol. En dan zien we wel hoe ver we kunnen gaan. En ik denk dat belangrijk is dat wij in de plannen die wij maken, getroffen dat is een negatief woord, de gemeenten die betrokken zijn bij het plaatsen van de windmolens en de windturbines voor 100 procent in dat gesprek moeten meenemen zodanig dat de weerstand op het terrein zeer sterk vermindert. En dat wij dus de doelstelling die wij onszelf hebben gesteld daarmee kunnen halen.

Misschien kan ik er ook nog bij zeggen, en dat is dan een klein beetje chauvinisme. Er staan in Vlaanderen op dit moment 542 windturbines. Daarvan staan er de meeste in Oost-Vlaanderen, 172 en Antwerpen 135, in Limburg 115, in West-Vlaanderen 91 en in Vlaams-Brabant 29. Dus we zijn dan nog eens de beste van de klas ook.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel. Ik zie mevrouw De Troyer. Ik zie de heer Roman en daarstraks ook al de heer Evrard. Ik ga eerst het woord geven aan mevrouw De Troyer en dan komt iedereen zeker nog aan bod.

Mevrouw De Troyer

Dank u, mevrouw de voorzitter. Mevrouw gedebuteerde, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord en de gegevens. Ik noteer inderdaad dat wij ons als provincie niet gaan laten doen en onze rol blijven gaan opeisen en dat we dat ook kenbaar maken aan de minister Demir. Ja, Demir. En voor wat betreft de windturbines. Uw cijfers zullen misschien de correctste zijn, bij mij zijn er hier 530 grote windturbines. In de 40, dacht ik. Maar bon, we komen overeen.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel. Mijnheer Evrard had straks al zijn hand omhooggestoken. Mijnheer Evrard.

De heer Evrard

DEBATTEN

Ja, alleen dat is één van die problematieken die me inderdaad nogal interesseert. Gewoon omdat ik binnen een regio woon waar dat nogal een thema is. De actiegroepen die overal opduiken, ja die zijn intussen ook allemaal redelijk geprofessionaliseerd. Die laten zich goed bijstaan en het wordt er inderdaad niet eenvoudiger op om locaties te vinden voor windmolens, maar daar zijn een heel aantal factoren die meespelen. Om de haverklap zijn er, ik geef een voorbeeld omdat ik het best kan. De windakker Nevele, één van de locaties tussen het energielandschap Aalst- Aalter. Om de haverklap worden daar aanvragen ingediend door firma's om windmolens te plaatsen. Van zodra ze voelen dat er enige vorm van protest is, dienen ze een nieuwe aanvraag in en de locaties worden gewoon een paar meter verschoven. Dus wat is eigenlijk de bedoeling? Dat is de actiegroepen financieren, uitputten, want telkens moeten procedures opgestart worden. Advocaten betaald worden. Desnoods moet men naar de Raad van State stappen en die firma's hebben een eenvoudige oplossing gevonden die de wet toelaat. Wij dienen zoveel aanvragen in of dat wij willen met één of twee meter verschil. Nu, die locaties. Ik vind, dat is een problematiek en in Vlaanderen, laat ons eerlijk zijn, is het niet de meest gepaste locatie voor windmolens. In Nevele bijvoorbeeld hebben we nog zeer weinig open landschap en dat is enkel nog langs de E40. Daar windmolens gaan neerpoten op nauwelijks, nauwelijks twee-driehonderd meter van woningen. Ik vind dat dus gewoon absurd. De burgemeester van Aalter die ik hier niet bij naam zal noemen, maar die ook minister is ondertussen, zegt gewoon: over mijn lijk. In Aalter geen windmolens. En zeer bizar, daar wordt dus ook geen aanvraag ingediend om windmolens neer te zetten op het grondgebied van Aalter. Die schuiven gewoon één meter op naar daar waar de gemeente Nevele eindigt. Ik vind dat dat ook iets is om eens mee te nemen. Hoe komt dat eigenlijk? Dat moet toch enige beïnvloeding zijn, dat kan toch niet anders. De lasten en lusten, neem me niet kwalijk als in mijn achtertuin, ik heb ervoor gekozen om landelijk te gaan wonen in een tijd dat dat nog onverdacht was. Welnu, als u zegt dat u landelijk woont, dan mag je lasten en lusten koesteren. Mocht er iemand een windmolen in mijn achtertuin neerpoten, want zo noem ik dat. Neerpoten, hè. Ja, dat moet ik niet hebben, nee. En ze mogen mij aandeelhouder maken. En mij een rendement voorspiegelen van 2, 4, 6 procent. Ja, ik wil het niet weten. Ik wil gewoon geen windmolen in mijn achtertuin. Houdt daar ook rekening mee, met de waardevermindering van uw woningen. Onafgezien van de last van de slagschaduw en het lawaai. Ik heb mij ooit eens de moeite getroost van de nacht door te brengen onder een windmolen. Het was alleszins niet met de CD&V burgemeester van Aalter. Daar is dus echt lawaai. Wie zegt dat dat niet waar is, dat is dikke zever. Slagschaduw is ook lastig. Daar bestaan ook al voldoende studies van die ook wetenschappelijk onderbouwd zijn. Ik denk dat er in Oost-Vlaanderen bitter weinig ruimte is voor windmolens. Iedereen is het erover eens, ja in de Noordzee. Ja, laat ons die daar neerzetten. Ik heb ook het geluk gehad van wat rond te reizen, zowel in Frankrijk als in Duitsland. Daar bestaan wetten. Daar staan geen windmolens op 300 meter afstand van woningen. Die staan er in the middle of nowhere, op heuveltoppen waar niemand last van heeft. Ja, bij ons kan dat niet. We kunnen dat betreuren. We kunnen natuurlijk de helft van onze bevolking de zee in jagen. Dat is misschien ook een oplossing. Maar bij ons kan dat gewoon niet. Ik vind dat daar rekening moet mee gehouden worden. En ik vind dat dat veel te weinig gebeurt. Trouwens, laat ons eerlijk zijn: windenergie is ook de oplossing niet, hè. Er is geen enkele windmolen die rendabel is zonder subsidies. Ik denk dat dat niet aangevochten kan worden. Geen enkele windmolen is rendabel zonder subsidies. Laat ons die subsidies gebruiken om andere manieren te onderzoeken voor energie op te wekken. Ik vind als de provincie een de regisseursrol wil opnemen, laat het dan op die manier eens gebeuren en hou alsjeblief ook eens rekening met de burger. Dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mijnheer Roman, u had ook nog een toevoeging?

De heer Roman

Ik had de toevoeging, maar ik wil toch eerst ook kort ingaan op mijnheer Evrard zijn standpunt, zijn zienswijze op molens. Wij kunnen ons daar uiteraard niet in terugvinden. Wij denken dat het wel mogelijk is om draagvlak te creëren. Als je kijkt naar Eeklo, de tientallen molens die daar staan door de coöperatie die inderdaad met de lokale bevolking aan de gang is. Dan lukt dat wel. Ik zeg niet dat dat overal gaat. Ik volg u wel in uw betoog als u zegt dat het dikwijls een uitputtingsslag van vergunningen is, dat daar iets moet tegen gedaan worden, maar het devies van 'niemand wil een molen in zijn achtertuin' kan ik pertinent tegenspreken.

Dan kom ik tot mijn vraag of suggestie. Dus als regisseur of voortrekker zou ik willen vragen: kan de provincie een keer kijken eventueel, en dan kijk ook naar de eerste gedeputeerde de heer Moens, via de POM of zo nog een keer kijken wat mogelijk is op bedrijfsterreinen, bedrijfsparken in onze provincie? Ik denk dat daar nog gewoon veel te weinig samenspraak is tussen de bedrijven op die parken om in gemeenschap iets te creëren. En ik denk dat we ook daar een voortrekkersrol zouden kunnen spelen. Dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mijnheer Roggeman.

De heer Roggeman

Nog niet zo lang geleden was er een provinciaal plan trouwens dat geschorst is door de Vlaamse regering als ik me niet bedrieg, op vraag van misschien wel een burgemeester langsheen de E40, maar kan dat plan nog dienen als basis voor die regisseursrol?

Mevrouw de voorzitter

Ja, mevrouw Charlier, had u nog aanvullingen?

Mevrouw gedeputeerde Charlier

Als antwoord op de opmerkingen van mijnheer Evrard wil ik eigenlijk zeggen: ik ga ervanuit dat de provincie in haar regisseursrol alle betrokkenen en alle actoren bevraagt en meeneemt. En als er dus bezorgdheden zijn van mensen uit de buurt, de bewoners die zich verenigen in actiegroepen, dan vind ik het vanuit de provincie ook noodzakelijk om met die mensen aan tafel te gaan zitten en te luisteren naar die bezorgdheden en die noden. En dat een aantal locaties zoals u schetst niet geschikt zijn om windturbines te zetten, ik denk dat iedereen daarvan overtuigd is. Dat er wel nog plaats is voor windturbines, en als ik dan het voorbeeld hoor van daarnet op de bedrijventerreinen, dan denk ik dat dat een optie is die we wel kunnen in overweging nemen. Los van het feit, ik zie mijnheer Bauwens nee knikken, los van het feit dat als ik zeg in overweging nemen dat dat niet betekent dat ze daar de facto moet komen, maar in overweging nemen is bekijken of er mogelijkheid is. En is die mogelijkheid er niet, oké, dan ga je op zoek naar een andere plaats. Maar laat mij ook zeggen dat de bedoeling van de provincie breder gaat dan alleen maar het plaatsen van windturbines en windmolens. Als wij vandaag spreken over energielandschappen, dan hebben we het over alle vormen van vernieuwende energie. Dus niet alleen over windturbines, maar ook over andere vormen. Het kan gaan van biomassacentrales naar zonnepanelen en dergelijke, dus het is veel breder dan alleen maar de windturbines. Ik denk dat er daar dan misschien wel meer mogelijkheden zijn, dat de mensen daar misschien iets minder terughoudend voor zijn, omdat zonnepanelen geen lawaai maken waar ik kan inkomen. Dus laat ons met een zeer open blik kijken naar welke mogelijkheden er in Oost-Vlaanderen zijn om die omslag van fossiele brandstof en energie uit fossiele brandstof te maken naar vernieuwende brandstof of vernieuwende energie. Ik denk dat we dan op de goede weg zijn om in 2030, 2050 ons doel te bereiken.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mijnheer Moens, u wilde nog iets aanvullen?

De heer gedeputeerde Moens

Ja, op de vraag van de heer Roman Het zal ter sprake komen in andere vragen over de rol van de POM, maar uw opmerking is terecht. Het is één van de taken die de POM zal moeten vervullen. Dat staat ook in

DEBATTEN

hun visie, dus dat wordt ook meegenomen. Maar inderdaad ook zoals collega Charlier zegt: het gaat niet alleen over windmolens, het gaat ook over andere vormen van energiewinning.

Mevrouw de voorzitter

Goed. Mijnheer Evrard ik zie u nog zwaaien. Ik zag mijnheer Vermaercke ook nog zwaaien. Ik ga jullie nog kort het woord geven, maar dan ga ik het wel afsluiten of we zitten hier vannacht nog. Voor mij geen probleem. Ik heb de ganse avond en nacht de tijd [*gelach*], maar we gaan door. Mijnheer Vermaercke, heel kort en dan mijnheer Evrard heel kort tijd en dan ga ik deze vraag afsluiten.

De heer Vermaercke

Het is zeer kort. De eerste gedeputeerde heeft geantwoord dat die vraag nog komt.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Evrard.

De heer Evrard

Zeer kort, na uw diepe zucht. Een antwoord op hetgeen collega de heer Roman gezegd heeft. Windmolens op industrieterreinen, ook geen eenvoudige opgave vanwege veiligheidsvoorschriften. Er zijn vragen geweigerd om windmolens op dreef te zetten vanwege veiligheid.

Mevrouw de voorzitter

Ongetwijfeld. Een zeer interessant onderwerp dat hier ooit nog wel terug aan bod zal komen.

Wonen

Mevrouw de voorzitter

Dan gaan we nu over naar de tweede beleidstussenkomst van vandaag over wonen. Mevrouw Vervliet, woonbeleid kwalitatieve verdichting experimentele woonprojecten. Mevrouw Vervliet, u heeft het woord.

Mevrouw Vervliet

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Op het vlak van woonbeleid wordt er onder andere ingezet op kwalitatieve verdichting, een kennis- en expertisecentrum voor lokale besturen, ondersteuning van sociale verhuurkantoren en voorbeeldprojecten voor wonen. Door de druk op de beschikbare gronden en woningen worden er meer en meer creatieve oplossingen gezocht die zorgen voor meer variatie op de woonmarkt. Mensen gaan samen huizen. Personen met een handicap zoeken naar een kwalitatieve en betaalbare woonoplossing. Lokale besturen gaan vereenzaming bij ouderen tegen, enzoverder. De provincie stelt projectsubsidies ter beschikking voor dergelijke experimentele woonprojecten en heeft ondertussen al heel wat expertise op dit vlak opgebouwd. In het meerjarenplan wordt het voorziene budget gehalveerd van 700.000 euro naar 350.000 euro vanaf 2021. Deze middelen worden verschoven naar de projectenpoule Ruimtelijke planning. De focus zal de komende jaren verlegd worden naar een beperkter aantal vernieuwende voorbeeldprojecten. Uit het antwoord op mijn technische vraag blijkt dat nog harder ingezet zal worden op het verspreiden van de opgebouwde expertise. Doelstelling is om de kennis te bundelen in een kennis- en expertise centrum over wonen en kwalitatieve verdichting ten behoeve van de lokale besturen en de eigen diensten. Hoe ziet de deputatie de toekomst van deze

experimentele woonprojecten? Op welke voorbeeldprojecten wil men inzetten en welke experimentele woonprojecten zullen niet meer ondersteund worden?

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw Charlier.

Mevrouw gedeputeerde Charlier

Dank u wel, mevrouw Vervliet. Drie duidelijke vragen. Het uitgangspunt van de deputatie rond die experimentele woonvormen is zeer duidelijk. Het moeten voorbeelden zijn die de actoren op het terrein inspireren om aangepaste en duurzame woonoplossingen te ontwikkelen. Dat zijn natuurlijk zeer mooie woorden, maar wat houden ze dan in? Ik kan misschien eerst antwoorden, waar gaan we niet meer op inzetten? Want dat is iets gemakkelijker om te antwoorden. Dat zijn de woonvormen waarvan er op dit ogenblik in Vlaanderen voldoende expertise, voldoende voorbeelden van gebouwd zijn en ontwikkeld zijn. En dus kan je dan zeggen: dat is niet meer experimenteel, want dat is niet meer vernieuwend. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de vele cohousingsprojecten waarvan men heel veel voorbeelden heeft die kunnen nagedaan worden waarbij men de expertise heeft voor welke valkuilen men staat, hoe men die valkuilen kan vermijden en problemen die zich stellen en hoe men die in andere projecten heeft opgelost en dus waar men kan gaan kijken hoe anderen dit gedaan hebben. De meeste thema's waar die woonvragen voor zijn, gaan over meegroeiwonen en meegroeiwonen is een ander nieuwer woord voor het levenslang wonen, denkend aanpassen aan woningen naargelang de leeftijd van de mensen, de tijd waarin mensen in een huis wonen en dus een aangepaste woning moeten hebben. Wij spreken niet meer over levenslang wonen, maar nu over meegroeiwonen, het gemeenschappelijk wonen, leefbare en duurzame wijken, aangepaste woningen voor bijzondere leefgroepen. Dat zijn de projecten die het meest worden ingediend en enkel die van het meegroeien heeft eigenlijk nog wel zeer veel nood aan ondersteuning. Wonen voor bijzondere leefgroepen, daar zijn ook al voldoende voorbeelden van. Het gemeenschappelijk wonen ook. Dat betekent dus dat de projecten die ontvankelijk verklaard worden die ingediend moeten worden voor dat experimenteel wonen en voor de subsidies, dat het vooral zal gaan over woningen die zich aanpassen aan de moderne inzichten van wonen. En die situeren zich dan over de samenhang met acties rond het klimaat, rond ons beleidsplan Ruimte. Ze moeten complementair zijn met andere instrumenten en vooral ook met personeelsinzet. In de loop van het voorjaar van 2020 wensen wij ons reglement te bekijken en her aan te passen. Wij zullen dan met een aangepast voorstel naar de provincieraad komen, zoals het zoals het ook hoort.

Het uitgangspunt van dat reglement zal zijn de duurzaamheid, maar dan duurzaamheid in de meest brede zin van het woord. Dus niet louter duurzaam qua materialen, maar ook de duurzaamheid van de bewoners en voor de bewoners. Het moet passen binnen een goed ruimtelijk rendement en ook daar zijn de vragen in Vlaanderen groot en de opdracht zeer groot om nuttig gebruik te maken van de ruimte die ons toegemeten is, want iedereen wil van die ruimte gebruikmaken, maar de ruimte in Vlaanderen is beperkt. En daarnaast als u de voorstellingen van ons nieuw ruimtelijk plan wonen, Ruimtelijk Beleidsplan 2050 Oost-Vlaanderen al eens bekeken hebt, dan hebt u gezien dat de woningnood in Oost-Vlaanderen tegen 2050 zeer sterk zal vergroten. De projecten die zullen goedgekeurd worden voor ondersteuning zullen ook een antwoord moeten geven op hoe wij aan die woningnood willen voldoen. Dan weet u dat het niet gaat over een nieuwe villawijk aan de rand van een dorp, om het maar met een karikatuur te zeggen. De inkanteling van de dienst Wonen en de dienst Ruimtelijke planning zorgt er dus ook voor dat wij beter kunnen nadenken over hoe wij de provinciale beleidslijnen die vastgelegd zijn in dat provinciaal ruimtelijk beleidsplan en in het provinciaal klimaatplan kunnen vertalen in dat nieuwe reglement. Wij komen daarmee naar de Provincieraad. Ik denk dat het dan ook het moment is om heel kritisch te kijken naar wat er in het reglement staat en of dit echt beantwoordt aan de nood van ondersteuning voor experimentele woonvormen die toch wel, denk ik, ook in onze provincie groot is of belangrijk is.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Een uitgebreid antwoord. Volstaat dat, mevrouw Vervliet?

DEBATTEN

Mevrouw Vervliet

Ja, het was zeker duidelijk. Dus ik onthoud dat er vooral ingezet zal worden op die meegroeiwoningen. Ik begrijp dat er daar nog niet voldoende expertise is of er nog niet voldoende voordelen aanwezig zijn en dat men daarom daarop wenst in te zetten en dat het reglement zal herbekeken worden in 2021 en dat er mogelijk op dat moment misschien nog andere experimentele projecten met een andere inslag niet naar duurzaamheid en dergelijke zouden bekeken worden. Dank u wel.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Mestdagh, u vroeg nog het woord?

De heer Mestdagh

Het is een kleine bedenking. Ik vind het dus zeer goed dat men aan kwalitatieve verdichting denkt met betrekking tot de woondoelstellingen die er toch zijn tot 2050. Dat is heel belangrijk en dat men ook effectief rekening houdt met het ruimtelijk rendement zoals hier geformuleerd is. Misschien ook een kleine bedenking met betrekking tot de herziening van het reglement. Het is vaak zo dat bij creatieve oplossingen, dus ook bij experimentele woonvormen men ook vaak de creatieve lijnen van de stedenbouwkundige regels probeert te interpreteren. Ik zal u een voorbeeldje geven. Men heeft bijvoorbeeld een project lopende rond mobiele zorgwoningen. Op zich is dat natuurlijk een heel goed project. Men heeft dus containers die men plaatst in grote tuinen om dan eigenlijk tijdelijk een zorgbehoevende te installeren. Als die zorgbehoevende overleden is, staat er natuurlijk een grote container die ettelijke honderdduizenden euro's soms heeft gekost in die tuin en dat krijg je niet zomaar weg. Die zorgwoning wordt uiteindelijk dan een chique tuinhuis of zelfs een voorhuis. Ik denk dat we toch daar oog moeten voor hebben voor de goede ruimtelijke ordening bij deze experimentele woonvormen. Dank u wel.

Mevrouw de voorzitter

D'accord.

Leefmilieu, Klimaat en energie, Waterbeleid

Milieu en natuur, Klimaat en Energie

Mevrouw de voorzitter

Dan kunnen we overgaan naar ons volgende thema, Leefmilieu, Klimaat en energie en Waterbeleid. Dan starten we met het thema Milieu en Natuur, Klimaat en Energie. We starten met de heer Roggeman over het burgemeestersconvenant - ondersteuning van gemeenten. Mijnheer Roggeman, u heeft het woord.

De heer Roggeman

Mevrouw de voorzitter, dames gedeputeerden, mijnheer de griffier, collega's. Een aantal gemeenten, en als ik goed ben is er eigenlijk maar één gemeente in Oost-Vlaanderen die het nog niet getekend heeft intussen, maar een aantal gemeenten heeft dus al een paar jaar geleden het zogenaamde burgemeestersconvenant ondertekend. De provincie is hier deelnemende partij. Ik was zelf aanwezig op de ondertekening in Aalst waar, als ik mij goed herinner, de gouverneur aanwezig was. Maar ja, het is ook al zo lang geleden dat we nog een gouverneur hadden, dus misschien faalt mijn herinnering daarin. Ik weet het niet. Maar goed, de burgemeester van Dendermonde was daar ook. Die was met de fiets van

Dendermonde gekomen. Het paard, dat is maar één keer om de tien jaar beschikbaar, dus hij kon daar geen beroep op doen. Maar goed, ik zou eens willen vragen aan de deputatie welke initiatieven er voorzien worden om gemeenten bij te staan, te helpen, te stimuleren ook om die engagementen die natuurlijk vrijwillige engagementen zijn, waar te maken.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ook dank u wel, mijnheer Roggeman. We zetten als provincie inderdaad hard in op de ondersteuning van de gemeenten bij de opmaak en de uitvoering van de klimaatplannen. De Oost-Vlaamse gemeenten en steden zijn dan ook een belangrijke partner om ons eigen klimaatdoelstellingen te halen. De provincie is in het kader van het Europees Burgemeestersconvenant erkend als territoriaal coördinator. Dat wil zeggen dat we de gemeente op de volgende manieren ondersteunen. Dus we bevorderen en stimuleren de gemeenten om toe te treden tot het Burgemeestersconvenant. We ondersteunen en coördineren de gemeenten die zich hebben aangemeld of het Burgemeestersconvenant hebben ondertekend. We geven technische en strategische ondersteuning aan de gemeenten die bereid zijn om zich aan te sluiten. We verstrekken ook financiële steun of de mogelijkheden voor de gemeenten voor de ontwikkeling en de implementatie van hun klimaatplan. Nu, ik kan u eindelijk met plezier zeggen dat we inderdaad alle 59 gemeenten overhaald hebben om te tekenen en dat we met de laatste gemeente ook in de laatste fase zitten, dus die gaat één van deze dagen of weken absoluut ondertekenen. Dus dan zijn we compleet met onze 60 Oost-Vlaamse gemeenten.

Nu, 27 gemeenten die maakten onder begeleiding van de provincie een energie- en klimaatplan op. De provincie werkt hiervoor samen met externe partners, onder andere leven KU Leuven, SES en maakt tevens zelf adaptatieplannen op voor Merelbeke, Laarne, Wetteren, Wichelen en Lebbeke. Voor de gemeenten is de samenwerking met de provincie belangrijk, ook vanuit financieer oogpunt, omdat ze slechts 50 procent van de financiële kosten moeten dragen. De rest wordt door de provincie gedragen. En ook bij de opmaak van regionale klimaatplannen, want we willen niet alleen de gemeenten maar ook de regio's uiteindelijk erbij betrekken, is de provincie nauw betrokken. Ik verwijs daarvoor naar Zuid-Oost-Vlaanderen en nu recent ook opgestart in het Waasland. Nu, we startten recent nog met een aantal klimaattrajecten. Dat zijn zowel mitigatie- als adaptatieplannen in de gemeenten die recent toetreden tot het Burgemeestersconvenant, dat zijn Buggenhout, Wortegem-Petegem, Oosterzele en Sint-Martens-Latem. In 2020 komen Horebeke, Aalter-Berlare en mogelijk ook Gavere nog aan bod. In 2020 starten we tevens met de opmaak van een tiental adaptatieplannen bij de voorlopersgemeenten die dus eigenlijk al in eerste instantie heel vroeg enkel een mitigatieplan hebben, maar nog geen adaptatieplan. Dus we hebben hiervoor recent een opdracht gegund aan Witteveen en Bos.

Verder staan we ook klaar voor de gemeenten bij de verplichte monitoring en rapportering naar Europa toe en leveren we het nodige cijfermateriaal. Je moet maar eens gaan zien naar de tool provincies punt 1. punt cijfers, waar eigenlijk elke gemeente kan volgen in welke fase het al zit in het behalen van de klimaatdoelstellingen. En ze kunnen uiteindelijk een beetje zien, waar staan we? Waar moeten we extra op inzetten? Er is ook soms een beetje concurrentie tussen gemeenten, maar in positieve zin. Nu, de ondersteuning bij de uitvoering van de klimaatplannen, de opmaak van een klimaatplan is voor de gemeente een startpunt voor het nemen van allerlei concrete maatregelen en allerlei acties. Hier staan ook de gemeenten niet alleen voor, dus ze hebben daarvoor ook onze steun.

In eerste instantie hebben we het omgevingscontract. Dat was vroeger het milieucontract. Is omgevormd, uitgebreid om uiteindelijk veel meer aan te bieden aan de gemeenten dan dat ze vroeger hadden. Dat is met een trekkingsrecht. Zij betalen een som geld. Zij kunnen daar activiteiten aanvragen en daar wordt dan voor 50 procent uiteindelijk gesubsidieerd door de provincie. Dan hebben we ook de groepsaankopen, groene stroom en zonnepanelen. De gemeente kan uiteindelijk ook op dat vlak mee profiteren. Zij promoten dat ook via een gemeentelijke website, waarbij we daar dus ook op vlak van hernieuwbare energie winst maken, maar ook op vlak van CO2-reductie. De provincie heeft meer subsidies rond klimaat, rond energie. Denk bijvoorbeeld aan de energieambassadeurs of de subsidie voor projecten voor duurzame mobiliteit waar de gemeente dus ook op kan intekenen.

DEBATTEN

Een vierde puntje is het Steunpunt Duurzaam Bouwen en Wonen waar we samenwerken met de gemeenten ook. In eerste instantie in particulier advies, maar waar we nu ook overgeschakeld zijn naar renovatieadvies voor wijken, wijkrenovatieadvies. Denk bijvoorbeeld aan wat recent is uitgerold in Sint-Niklaas waarmee we dus drie straten gaan aanpakken voor renovatie.

De provincie indiceert en begeleidt ook de vele pilootprojecten, intergemeentelijke projecten en/of bovenlokale projecten. Denk aan het project Cool Towns in Eeklo, Merelbeke en Zelzate waar we gaan kijken hoe we de hitte kunnen bestrijden met een aantal maatregelen. We nemen vooraf metingen en ook daarna. Dat willen we uiteindelijk ook uitzetten naar andere gemeenten. Ik denk aan de projecten rond gestroomlijnd landschap en de energielandschappen. Deze projecten worden allemaal in een aantal gemeenten uitgezet om nadien te implementeren in het ganse provinciaal beleid. We zetten ook meer en meer in op een goed provinciaal adaptatiebeleid. Door onder andere de aanwerving van een droogtecoördinator die op integraal waterbeleid wordt aangenomen. En we zijn ook bezig, dat is ook recent gebeurd, met een ruimtelijk instrumentarium – we hebben de gunning daarvoor gegeven – om te kijken naar de gemeenten toe: wat kunnen we doen op ruimtelijk vlak om ook die hitte tegen te gaan? Dus de verandering van het klimaat uiteindelijk. Dat is recent gegund aan Tractebel. Gemeenten leggen ook vaak buiten al deze die ik nu opgesomd heb ook gewoon spontane contacten. Er ontstaan ook gewoon spontane vragen, omdat er net heel veel overleg is tussen de ambtenaren maar ook tussen de beleidsmensen. Dus ik denk dat we in de goede richting aan het gaan zijn.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mijnheer Taylor.

De heer Taylor

Ik heb ondertussen heel wat ervaring met het traject van het Burgemeestersconvenant. En ik vraag me vooral af, dus heel wat van de gemeenten hebben nu zo'n klimaatplan opgemaakt. De provincie was daar vooral facilitator en ondersteuner. Heel wat gemeenten zijn ook bezig met het adaptatie- en mitigatieplan om ons te beschermen tegen wat de gevolgen kunnen zijn van de opwarming. Maar hoe vermijden we nu als provincie dat het enkel bij plannen blijft? Want in de praktijk zien we dat die plannen opgemaakt zijn en die plannen zijn ook goed in samenspraak met heel wat burgers. Maar hoe kunnen we vermijden dat die plannen daar blijven liggen en dat daar eigenlijk niets mee gebeurt? Moeten we daar als provincie niet een andere rol gaan opnemen dan alleen facilitator, maar moeten we daar zorgen dat niet al die gemeenten het warm water opnieuw uitvinden en dat er veel meer samengewerkt wordt in Oost-Vlaanderen met de preventie rond die duurzame maatregelen? Want ik denk dat elke gemeente die dat heeft, die kennis, die ziet dat daar een ambitieus klimaatplan ligt, maar we ons wel allemaal afvragen van: hoe gaan we die 40 procent reductie effectief gaan doen? Dus mijn vraag is: moet de provincie daar niet meer trekker zijn, want wat ik nu vandaag hoor is eigenlijk een verderzetting van het beleid wat we deden. Mijn vraag is: hoe kunnen we daar meer trekker worden als provincie?

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel. Je moet natuurlijk die klimaatplannen, het klimaatactieplan of het klimaatplan voor de gemeente eerst maken. Dan heb je die adaptatie- en mitigatieplannen en door het feit dat gemeenten op verschillende momenten zijn toegetreden, is daar in eerste instantie al een verschil. We moeten nu uiteindelijk alle gemeenten op eenzelfde lijn krijgen dat ze zowel een planadaptatie als een mitigatieplan hebben. Ik denk dat de provincie nu een coördinerende rol speelt. We zetten bijvoorbeeld in op dat ruimtelijk instrumentarium. We zetten in op dat omgevingscontract dat meer is dan het milieucontract. We zetten heel vaak in op het geven van informatieochtenden of -dagen om gemeenten zowel beleidsmensen als ambtenaren samen te brengen. Ik denk dat het helemaal niet de bedoeling is dat elke gemeente het warm water opnieuw gaat uitvinden. En dan verwijst ik toch ook wel naar de vele regionale

initiatieven. Het Regionaal Klimaatplan voor het Waasland, voor de Denderstreek, voor Zuid-Oost-Vlaanderen. De renovatieadviezen die gegeven worden ook op meer dan alleen maar particulier advies, maar vervolgens op maat van een wijk uiteindelijk. Ik denk dat we in eerste instantie, we zijn daar nu ook mee gestart, ons eigen klimaatactieplan moeten vernieuwen. Ik denk dat het van 2015 is of 2014, ik ben niet zeker. En dat moet in eerste instantie ook aangepast worden. Ik heb het vandaag nog gezegd, deze ochtend: we zijn voortdurend in beweging en ook als provincie moeten we voortdurend in beweging blijven om dat klimaatactieplan up to date te houden. Ik denk dat we daar ook ons van bewust zijn en dat we die rol ook wel gaan opnemen.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Taylor.

De heer Taylor

Ik volg natuurlijk wat u zegt, maar ik heb wel een beetje het gevoel dat er zo'n klimaatplan klaar is dat het daar wel stopt, de ondersteuning van de provincie. Dat is eigenlijk mijn vraag: hoe kunt u zorgen dat u als preventie blijft ondersteunen van die gemeenten? Het kan niet dat gemeenten die al een klimaatplan hebben, moeten wachten totdat alle gemeenten in Oost-Vlaanderen een klimaatplan hebben. Maar hoe zorgt u dat in die stappen daarna, want de voorbeelden die u opnoemt, zijn intercommunale verhalen, maar niet iedereen valt onder zo'n intercommunaal verhaal waar dat zo getrokken wordt. Vandaar mijn vraag: is er niet een groter engagement van de provincie nodig in die ondersteuning van die gemeenten een keer dat het plan opgemaakt is?

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Ik denk dat dat engagement ook wel oprecht is, hoor. Wij gaan de gemeenten nu niet zeggen: oké, we hebben nu een klimaatplan. Zoek het nu zelf maar uit. De bedoeling is echt wel van nu verder te gaan met dat klimaatactieplan. Onze focus ligt op klimaatneutraal tegen 2040 en dat willen we ook wel halen. Dus het is zeker en vast dat we niet gaan zitten afwachten totdat de gemeenten zelf initiatief nemen. Dat is echt niet de bedoeling.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Roggeman, nog een laatste tussenkomst.

De heer Roggeman

Nog kort. Ik hoor de gedeputeerden met plezier zeggen dat ook het ruimtelijke instrumentarium van zeer groot belang is. Het is inderdaad zo, dat vind ik ook, dat de ruimtelijke planning en vergunningenbeleid natuurlijk een rol zullen spelen om die klimaatneutraliteit uiteindelijk te bereiken. Wat men nu vergunt, dan staat er binnen twintig-dertig jaar nog natuurlijk. En dat zou uiteindelijk moeten mee kunnen bijdragen tot een klimaatneutraliteit. Maar goed, dat was alleen een opmerking.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Gillis, wilt u daar zeer kort op reageren?

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dat ruimtelijk instrumentarium zijn ook heel vaak kleine ingrepen. Bijvoorbeeld het waterdoorlatend deel van opritten. Voetpaden, waarom moeten die helemaal verhard zijn? Dan kan je de vraag stellen van: kunnen we bijvoorbeeld niet één tegel langs de woningen eruit halen waardoor dat het water daar kan

DEBATTEN

insijpelen. Het zijn allemaal maar heel kleine maatregelen, maar als je die in een ganse gemeente en in gans de provincie Oost-Vlaanderen neemt, heeft dat wel een zeker hoog percentage aan ontharding.

Nationale parken in Oost-Vlaanderen

Mevrouw de voorzitter

Dan kunnen we overgaan naar de volgende vraag over de nationale parken in Oost-Vlaanderen. Mevrouw Vervliet, dat is een vraag van u. U heeft het woord.

Mevrouw Vervliet

Dank u wel. De Vlaamse regering heeft de ambitie om minstens een viertal parken op te richten. Dit zijn omvangrijke gebieden met een internationale uitstraling en uitzonderlijke natuur en een unieke belevingswaarde. Momenteel bestaat er bij ons één park, namelijk de Hoge Kempen in Limburg. De Vlaamse regering zal objectieve criteria opstellen om een selectie te kunnen maken. Het zou fijn zijn als ook in onze provincie een Vlaams park komt. Volgens mij zijn er zeker gebieden die in aanmerking zullen komen. Vandaar dat het interessant zal zijn indien onze deputatie een voorstel naar de Vlaamse regering zal doen. Zal de deputatie hier actief werk van maken? En welke locaties hebben volgens jullie het potentieel om een Vlaams park te worden?

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Mevrouw Vervliet. Natuur- en buitengebied en de verdere uitbouw van natuur en plattelandstoerisme krijgen in de beleidsnota van mevrouw de minister Demir veel aandacht. Nu, in de nationale parken wordt nieuwe natuur gecreëerd die gekoppeld wordt aan zachte recreatie, fietsen, wandelen. De Vlaamse regering heeft gezegd dat ze vier nationale parken wilden oprichten. Dat is ook uiteindelijk het enige wat we weten. Dus we hebben nog geen nota van mevrouw Demir. Wat houdt dat juist in? Hoe moeten we dat uitwerken? Welke criteria gaan daaraan aangesteld worden? Nu, natuurlijk, als we zo'n park gaan voorstellen of als er zo'n park doorkomt, dan moeten we samenwerken met de verschillende diensten van de provincie. Denk aan de dienst Leefmilieu. Ruimte, Erfgoed, maar ook met Toerisme Oost-Vlaanderen. We hebben ook een aantal strategische projecten, negen strategische projecten in Oost-Vlaanderen en ik denk dat we daar nu ook al naar kijken. Ik denk bijvoorbeeld aan Rivierpark Scheldevallei, aan de Moervaartvallei, het Landschapspark Drongengoed, Bulskampveld.

Daarnaast wordt ook aan Toerisme Oost-Vlaanderen gevraagd van: kijk, hebben jullie uiteindelijk nog gebieden die in aanmerking zouden komen, omdat dat ook belangrijk is dat als je een nationaal park maar dat daar ook wandel- en fietsroutes worden in uitgestippeld. In het zuiden van de Vlaamse Ardennen is ook een mogelijkheid.

Nu, zoals ik al zei, wij wachten eigenlijk nog voorlopig op een nota van minister Demir. Het zit al in ons achterhoofd, maar het is ook een beetje moeilijk als we nog geen criteria hebben waaraan dat nationaal park moet voldoen om dan al één van die gebieden naar voren te schuiven als nationaal park. Dus wij wachten nog op het voorstel van de minister.

Mevrouw de voorzitter

Was dat het mevrouw Vervliet? Wilt u nog graag tussenkomen?

Mevrouw Vervliet

Ja. Ik ben blij dat er al over nagedacht is en ik begrijp dat het inderdaad gezien alle criteria nog niet gekend zijn men nog niet naar voor kan schuiven of nog niet weet welke van de potentiële gebieden aan de vereisten zal voldoen. Maar ik ben blij dat er toch al over nagedacht is en dat er verschillende pistes klaarliggen. Dank u wel.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Dank u wel.

Dan zijn er nu verschillende vragen over de regionale landschappen. Mevrouw gedeputeerde, gaat u die apart behandelen of heeft u graag dat die samen worden behandeld?

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Ik denk dat die van de heer Bauwens apart moet genomen worden. Ik denk dat die van Walter Roggeman en Lut De Jaeger samen kunnen. Er is nog een vraag. De vraag van mevrouw De Jaeger, daarop gaat collega Grillaert ook nog antwoorden m.b.t. de biomassa.

Mevrouw de voorzitter

Dan nemen we eerst de vraag van de heer Bauwens apart.

Mijnheer Bauwens, uw vraag over bescherming landschappen, Regionaal Landschap Schelde-Durme. U heeft het woord.

De heer Bauwens

Dank u, voorzitter. Collega's. Aan het Regionaal Landschap Schelde-Durme wordt voor volgend jaar werkingssubsidie voorzien van 301.000 euro en 81.000 euro. De vraag is: is dit verantwoord voor een vereniging die administratief niet in orde is? De wijziging van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering zoals vastgelegd in onze provincieraad van 19 juni laatstleden is zelfs nog niet eens gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Ook is het UBO-register niet geactualiseerd. Er staan immers 51 bestuurders op de lijst. Dat kan nu zijn dat ze draaien met 51 bestuurders, dat weet ik niet. Op het intranet onder de rubriek Verenigingen treft men inderdaad ook weinig info aan voor 2019. Er is geen sprake van een nieuwe samenstelling van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergadering. En dan tevens werd de jaarrekening van het boekjaar per 31.12.2017 nog niet neergelegd. Zou het niet beter zijn de uitbating te schorsen tot wanneer, excuseer me, 31.12.2018 nog niet neerlegt. Zou het niet beter zijn de uitbetaling te schorsen tot wanneer de administratie, boekhoudkundige en andere tekortkomingen zijn bijgewerkt?

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Mijnheer Bauwens, uw vaststellingen zijn helemaal correct. Nu, op 3 juli 2019 ben ik door de Algemene Vergadering aangesteld als bestuurder en ook als voorzitter. Dus vanaf dat moment in juli, dat is nog niet zo lang, ben ik eigenlijk ook maar kunnen starten. Nu, het Regionaal Landschap Schelde-Durme is de voorbije jaren heel sterk gegroeid. Ze hebben heel veel projecten binnengehaald. Er zijn ook nieuwe gemeenten toegetreden en het personeelsbestand is van een achttal mensen naar achttien gegaan. Nu, die enorme groei heeft er ook voor gezorgd dat uiteindelijk de organisatie niet meegegroeid is. Op het moment van mijn aantreden, werd ik geconfronteerd met een intern conflict. Dit conflict, de werkdruk was zeer groot, een aantal mensen was uitgevallen door langdurig ziekzijn. Er zijn natuurlijk een aantal administratieve en boekhoudkundige zaken blijven liggen. Is niet correct. Ik weet dat, maar ja. Ik was daar op 3 juli ook maar mee geconfronteerd. Als nieuwe voorzitter

DEBATTEN

van de Raad van Bestuur heb ik eigenlijk onmiddellijk initiatief genomen in die zin dat wij gestart zijn met een werkgroep van een aantal mensen uit de Raad van Bestuur die de problematiek van heel dichtbij hebben overgenomen, ook opgevolgd. Altijd wel met verslag naar de Raad van Bestuur. De werkgroep had geen beslissingsrecht, dus dat werd altijd teruggekoppeld. We hebben een externe bemiddelaar aangesteld om dat conflict in eerste instantie te begeleiden. Dat is in zeer positieve zin verlopen, zodanig dat we uiteindelijk ook hebben uitgebreid naar de ganse equipe van personeel. Dus die worden nu extern door die bemiddelaar begeleid. Intussen werd ook in overleg met de provinciale diensten dus vastgesteld dat de jaarrekening van 2018 foutief was. Dat is meteen ook de reden waarom de jaarrekening van 2018 nog niet gepubliceerd is bij de balanscentrale van de Nationale Bank. Nu, we hebben ondertussen met mensen van de provincie, met mensen van mijn kabinet en ook met mezelf, met de externe boekhouder en de boekhouder van het Regionaal Landschap en de coördinator al twee keer samengezeten om te kijken wat we daaraan kunnen doen. En waarschijnlijk zal de nieuwe jaarrekening van 2018 moeten voorgelegd worden op de eerstvolgende Algemene Vergadering.

Wat betreft het niet-publiceren van de statuten van de bestuurswissels. De verkiezingen waren ook een jaar geleden. Er is een aantal bestuurswissels gebeurd of mensen aangesteld in de AV van februari 2019, maar ook op die van 3 juli 2019. Ik moet eerlijk zijn, het is een beetje een kluwen. Gemeenten zijn er altijd niet heel assertief in om uiteindelijk zelf de wissels door te geven. Het is vaak een beetje zoeken van: wie is nu de nieuwe vertegenwoordiger in het Regionaal Landschap? Maar daar is men ook volop mee bezig om dat in orde te brengen.

Allez, u stelt voor het schorsen van de toelagen. Ik denk dat dit op dit moment niet aan de orde is. De toelage van 2019 is reeds gestort. Deze van 2020 zal maar gestort worden nadat er een correcte verantwoording is neergelegd. Ik ga er vanuit dat we in eerste instantie niet bestraffend moeten optreden, maar wel probleemoplossend en de zaken aanpakken die er nu zijn. De fouten die gebeurd zijn in het verleden proberen recht te zetten en ook recht te zetten. Ik denk dat we daar volop mee bezig zijn. Ik zou dat eigenlijk toch eerst graag een kans willen geven. Alstublieft.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Bauwens, volstaat het antwoord of wilt u nog tussenkomen?

De heer Bauwens

U begrijpt dat ik dat zal opvolgen, uiteraard. Dat is één. En twee. Op de duur als u altijd maar laattijdig neerleggen gaat dat op verscheidene niveaus boete en miserie verkopen, zowel voor de jaarrekening als bij de fiscale dienst geldt dat ook. Als die aangifte niet binnenkomt, gaat het ook miserie zijn. Dat was mijn aandachtspunt.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Ja, mijnheer Bauwens. Het is nu echt wel de bedoeling dat we de jaarrekening van 2018 correct neerleggen en dan deze van 2019 en 2020 ook op het gepaste moment neerleggen. We zijn daarmee bezig.

Mevrouw de voorzitter

Dan gaan we nu over naar de vragen van de heer Roggeman en mevrouw De Jaeger over de groei en structuur Regionale Landschappen – aansluiting gemeenten en mevrouw De Jaeger Regionale Landschappen en dan de biomassaketel Huysmanhoeve.

Mijnheer Roggeman, u heeft het woord.

De heer Roggeman

Dank u, mevrouw de voorzitter. Dames gedeputeerden. De griffier. Collega's. Zowel de Regionale Landschappen als Bosgroepen worden betoelaagd door de provincie, bijna volledig. Voor Regionale Landschappen is de bedoeling, dat staat tenminste in het akkoord, dat het gebiedsdekkend zou zijn

binnen Oost-Vlaanderen, hetgeen trouwens een conditio sine qua non blijkt als ze een hefboom willen zijn voor het provinciaal beleid inzake de domeinen die ze behartigen. Ik vraag mij af: is er bij het bepalen van budgetten voldoende rekening gehouden met deze te verwachten groei?

Tweede vraag. De structuur van de Regionale Landschappen, zeg maar de statuten, zijn niet altijd dezelfde. Ik zeg niet dat dat noodzakelijk is, maar toch, ware het niet wenselijk om te streven naar eenzelfde statuut voor elk van deze Regionale Landschappen? Men kan bijvoorbeeld gebruikmaken van de statutenwijzigingen die in elk Regionaal Landschap, zoals in elke vzw nu voorliggen, om deze statuten eenvormig te maken, of zo eenvormig mogelijk tenminste. Met andere woorden: is er een basisdocument dat zou kunnen gelden voor de meeste, ingevolge drie, Regionale Landschappen?

En dan het derde en laatste aspect. Om gebiedsdekkend te worden, is het noodzakelijk dat een aantal gemeenten aansluiten natuurlijk. Nu, dat proces verloopt op een vrijwillige basis. Men kan niet zeggen aan de gemeente: u moet aansluiten en u moet dat doen bij dat Regionaal Landschap. Is er niet gedacht aan het geven van incentives aan gemeenten die nog moeten toetreden?

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw De Jaeger, u mag uw vraag nu ook stellen. Alstublieft.

Mevrouw De Jaeger

Ja. Ik denk dat ik een deel van mijn vraag kan laten vallen, want de heer Roggeman heeft eigenlijk heel goed mijn bezorgdheid ook verwoord voor wat betreft de gebiedsdekkendheid. Er is een forse verhoging van het budget die daar is voor voorzien, ik dacht van 30.000 euro op jaarbasis, naar minimaal 110.000 euro. Dus we zullen van een verviervoudiging kunnen spreken. Maar die gemeenten melden zich eigenlijk in een sneltreinvaart spontaan aan. De vraag is maar inderdaad of men die sneltreinvaart met die verhoogde subsidie kan bijbenen. Anders moet men met hetzelfde budget een veel groter gebied te dekken en dan wordt de spoeling veel dunner en dat kan toch niet de bedoeling zijn.

Mijn tweede vraag gaat over iets wat ik inderdaad heb vernomen binnen dat Regionaal Landschap. Het probleem van het verwerken van hout, van houtkanten. Houtkanten en knotwilgen zijn eigenlijk typische landschapselementen in onze streek, maar dat gegeven is eigenlijk noch voor de gemeente noch voor de landbouwers die ermee zitten opgezadeld interessant qua onderhoud. Daar is veel werk aan en men houdt daar een hoop afvalhout van over waar men eigenlijk geen bestemming kan aangeven. Nu is men in het Meetjesland met Leaderheld eigenlijk gestart met een onderzoek, 'Hout is goud' noem het. En een gelijkaardig project is dacht ik lopend in de Vlaamse Ardennen, waarbij men zoekt of men dat houtafval eigenlijk geen betere bestemming kan geven. In het Meetjesland was één van de pistes die men daarbij bewandelt het bouwen van een biomassaketel. Dat zal dan op de Huysmanhoeve gebeuren. Dat zou een geschikte plaats zijn waarbij men dan het hakhout van, laten we zeggen binnen een straal van tien-vijftien kilometer daarin kan verwerken wat eigenlijk voor iedereen een win-winsituatie is. Men heeft uitgerekend dat dat eigenlijk geen echte meerkost zou betekenen, omdat het ook warmte oplevert. Vandaar mijn vraag: hoe staat het met dat project dat, dacht ik, toch al een tijdje loopt? Kan dat gerealiseerd worden? Zijn daar mogelijkheden binnen deze legislatuur, zullen we maar?

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.

Mevrouw Gillis, u kan starten met het antwoord en daarna vult de heer gedeputeerde Grillaert aan.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel, mijnheer Roggeman en mevrouw De Jaeger. Er is al jarenlang, denk ik, binnen deze provincie consensus dat we dit Regionale Landschappengebied sterker moeten maken, maar tot hiertoe was er eigenlijk nooit voldoende budget voorzien, 30.000 euro per jaar. En inderdaad, zoals u zegt mevrouw De Jaeger, dit is niet voldoende. Als je 30.000 euro maar hebt en je moet daar meer gemeenten mee ondersteunen, dat gaat niet want dan worden de taken verminderende taken sowieso naar de gemeenten toe. Geen enkele gemeente is dan happig dat er iemand bijkomt. Dat is inderdaad.

DEBATTEN

Nu, ik denk toch dat we nu een duidelijk ander scenario hebben. Als ik zie dus dat we in 2020 een budget hebben van 113.000 euro om in 2024 al aan 210.000 euro te zetten. Dat is toch wel een serieuze input. Het is al vroeger dan 2024, maar ik weet nu niet meer juist wanneer. Ik denk dat het belangrijk is dat we dat gestadig doen. Dus we hebben gezien in het Regionaal Landschap Schelde-Durme dat er heel veel gemeenten al vrij snel zijn bijgekomen en we zien dat dat eigenlijk niet werkt. Dus die gemeenten moeten gestadig bijkomen, zachtjes aan. Het personeel moet uiteindelijk mee daarin kunnen groeien. Er is ook, alle, onderzoek geweest van: hoe gaan we dat nu doen, dat gebiedsdekkend maken. Gaan we inderdaad de gemeenten bij de bestaande drie Regionale Landschappen laten aansluiten? Of gaan we een vierde Regionaal Landschap oprichten? Uiteindelijk was de conclusie dat dat veel te duur was, dus dat we uiteindelijk daar heel wat budget zouden moeten investeren dat we eigenlijk nu beter kijken om dat gebiedsdekkend te maken.

Nu, wat betreft de statuten. Ik denk dat u volledig gelijk hebt en we zijn er ondertussen ook mee bezig. Dus vanuit de provincie, ook vanuit de Bosgroepen is ook een werkgroep bezig onder supervisie van de provincie om die inderdaad te laten lopen om voor alle drie een eenvormig reglement op te maken. Eenvormige statuten zowel voor het huishoudelijk reglement als de statuten. Het is niet de bedoeling van dat op te leggen aan alle Regionale Landschappen. We moeten wel van eenvormigheid vertrekken, maar nu was er een enorm verschil bijvoorbeeld met afvaardigingen, waardoor er ook fouten gebeurd zijn. Bij de ene twee, bij de andere drie en dat is eigenlijk niet gemakkelijk. Dus we moeten zeker en vast naar een eenvormigheid gaan. Ook nu dat we net inderdaad dus vanaf 1 januari 2020 een nieuwe Vzw-wetgeving krijgen. Maar we hebben uiteindelijk wel de tijd. We gaan niet zo lang wachten tot 1 januari 2024 om die statuten in orde te brengen. Maar het is zeker niet de bedoeling om daar dingen nu.... Die statuten gaan ook gesuperviseerd worden door onze eigen juridische dienst, zodanig dat ze in orde zijn. Ik denk dat ik de laatste vraag al beantwoord heb. Ah, ja. Dus hoe gaan we gemeenten gemakkelijker betrekken om toe te treden tot een Regionaal Landschap? Ik weet nu ook hoe dat het in andere Regionale Landschappen gaat, maar in Regionaal Landschap Schelde-Durme is Lokeren net toegetreten. Daar is een gemeenteraadsbeslissing over genomen. En ook Sint-Gillis is momenteel vragende partij. Maar ik denk dat ook in het kader van dat Burgemeestersconvenant, in het kader van het klimaatactieplan zijn ook gemeenten, ik voel dat toch, vragende partij om toe te treden tot zo'n Regionaal Landschap. Dus ik denk dat dat in de toekomst gemakkelijker zal gaan.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Grillaert, vult u nog aan?

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Wat de Huysmanhoeve betreft, kan ik inderdaad positief antwoorden dat er een biomassaketel zal geplaatst worden, maar dat wordt bekeken in het ganse masterplan van de Huysmanhoeve en dat zal starten in januari 2020. Op mijn papier stond er december 2019, maar dat is een zeer positieve mens die dat geschreven heeft blijkbaar. Het zal dus januari 2020 zijn. En zoals u al heeft aangehaald is het eigenlijk de bedoeling om de biomassaketel te voeden met kwalitatieve houtsnippers die zeer lokaal voorhanden zijn. Ook duurzaam te oogsten. De kwaliteit van de snippers zal zeer belangrijk zijn. Maar goed, gezien het feit dat het masterplan ook een tijdje zal duren om uit te voeren of te implementeren, gaan we ervan uit dat we nog wel eventjes tijd hebben om dat allemaal met de nodige expertise en ervaring te bekijken en ook ons mensen die daar ter plaatse zijn eigenlijk een beetje te laten bestuderen hoe ze dat het beste aanpakken. Natuurlijk zal het ook vraaggericht zijn of aanbodgericht, afhankelijk van het feit dat die ketel daar zal staan. We gaan ervan uit dat er ook vanuit de omgeving aanvoer zal zijn en op die manier willen we ook wel naar een CO2-neutrale werking gaan van de Huysmanhoeve op zijn geheel. Dat zal misschien niet lukken, maar alleszins gaan we proberen om zeker een tandje bij te steken op de Huysmanhoeve.

Mevrouw de voorzitter

Oké.
Mijnheer Roggeman.

Mevrouw De Jaeger

Uw antwoord maakt mij zeer gelukkig.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw De Jaeger, de heer Roggeman had eerst het woord gevraagd.

De heer Roggeman

Dank u, mevrouw de gedeputeerde. Wat de toetreding van de gemeenten betreft, moeten we natuurlijk niet vergeten dat de gemeenten moeten betalen per inwoner om toe te treden. Dus ja, er moet altijd een evenwicht zijn tussen wat ze investeren, de gemeenten daarin en wat ze als diensten aangeboden krijgen natuurlijk. Maar enfin. Tot nu toe lukt dat vrij goed, denk ik, dus dat zal ook in de toekomst wel vlot verlopen.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw De Jaeger.

Mevrouw de Jaeger

Alleen een kreet van dankbaarheid vanuit het Meetjeslandse Landschap.

Mevrouw de voorzitter

Dat was heel kort en positief.

Mijnheer Roman.

De heer Roman

Als voorzitter van het Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen ben ik uiteraard tevreden met de toename van het budget dat we kregen. Maar mijn vraag naar de gedeputeerde is dat er toch enigszins zou kunnen op toegezien worden dat Regionale Landschappen die in het verleden veel aangesloten hadden, dus niet gekanaliseerd worden op die manier, hoe dat nu die extra subsidies zouden gaan naar de Regionale Landschappen die plots veel bijkomende aanvragen hebben. Dus het zou toch een beetje moeten kunnen zijn dat op het eind van 2025 als ze volledig gebiedsdekkend zijn dat de drie Regionale Landschappen ongeveer dezelfde bijdrage hebben per aangesloten gemeente.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Gillis vult daar nog op aan.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Misschien even eerst op de heer Roggeman. Sorry, ik ben uw vraag kwijt.

De heer Roggeman

DEBATTEN

Ik denk dat erop toegezien wordt dat er een evenwicht is tussen hetgeen de gemeente investeert in de Regionale Landschappen en wat ze aan diensten aangeboden krijgen.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Excuseer, hoor. Nu, ik denk dat de gemeenten zeer tevreden zijn over de bijdrage van de Regionale Landschappen. En inderdaad, zij doen een bijdrage van een bepaald percentage van een bepaald bedrag per inwoner. Maar als ik zie welke inspanningen, welke diensten zij daarvoor krijgen dan denk ik dat heel veel gemeenten heel blij zijn dat ze toegetreden zijn tot een Regionaal Landschap. Maar dat is net de oefening die we moeten maken als er gemeenten bijkomen, dat we niet gaan verminderen met het aanbieden van activiteiten.

Nu, mijnheer Roman. Ik denk niet dat we daar een plan voor kunnen opmaken of dat wat moeten zeggen van: kijk het moet eerlijk verdeeld zijn. Jij krijgt zo veel. Jij krijgt zo veel. We hebben wel samen gezeten met de drie Regionale Landschappen daarvoor om te kijken van: hoe kunnen we die verdeling maken? Het Regionaal Landschap Meetjesland kan bijvoorbeeld zeggen van: kijk, wij kunnen dit jaar maar twee gemeenten laten toetreden. De gemeenten moeten ook zelf de vraag indienen. Zij zijn ook autonoom om te beslissen ja of nee. Het kan zijn dat het jaar nadien het Regionaal Landschap Zuid-Oost-Vlaanderen er drie gemeenten kan bijnemen. Dus ik denk dat het niet de bedoeling is van één Regionaal Landschap te bevoordelen, maar dat we echt wel streven naar een evenwicht. Maar een echte correcte verdeling van elk Regionaal Landschap zoveel, ik zou daar bekijken waar dat kan, maar ik ga zeker daar toezicht over houden dat het niet naar één Regionaal Landschap gaat. Trouwens, we hebben bij het Regionaal Landschap Schelde-Durme nu toch wel geleerd dat heel snel groeien niet goed is, want dan gebeuren er fouten of dan blijven er zaken liggen. Ik denk niet dat wij die fout als nieuwe bestuurders trouwens mogen maken.

Mevrouw de voorzitter

Dan gaan we over naar de volgende vraag over de financiële ondersteuning van terreinbeherende natuurverenigingen voor aankoopprojecten.

Mevrouw De Troyer, u heeft het woord.

Mevrouw De Troyer

Dank u, mevrouw de voorzitter. Ik zal in deze toch proberen kort te zijn. Ook ik lees Milieu en Natuur. Mag ik verder doen, mijnheer Evrard? U zijt in blijde verwachting van wat ik allemaal ga zeggen misschien. U gelooft misschien niet dat ik kort ga zijn. Het voorzien van financiële ondersteuning van terreinbeherende natuurverenigingen voor aankoopprojecten. Ik had hierbij een vraag. Vreest u niet voor een dode hand door het creëren van gesubsidieerde grootgrondbezitters? Welke garanties zijn er dat die gronden blijvend zullen gebruikt worden ten behoeve van natuur en milieu? Worden daar voorwaarden aan gekoppeld voor de financiële ondersteuning? Hoe dikwijls wordt dat gecontroleerd? En hoe vermijden we dat er meer en meer grond wordt onttrokken aan de landbouw, of is dat nu juist de bedoeling? Hoe kunt u beide belangen met elkaar verzoenen? Ik dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dat was inderdaad zeer kort, mevrouw De Troyer.

Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Het provinciaal klimaatplan dat we goedgekeurd hebben in de Provincieraad in 2015 stelt dat de provincie haar klimaatambities niet alleen kan inlossen. Ze werken daarvoor samen met Oost-Vlaamse gezinnen, bedrijven, met de bouw- en energiesector, met landbouwers en natuurverenigingen. Conform ons bestuursakkoord, en ik ga dus hier ook letterlijk lezen: "We doen dit met Bosgroepen, de vzw's, Regionale Landschappen, regionale en strategische projecten

en met financiële ondersteuning van erkende terreinenbeherende natuurverenigingen.” Nu, dat subsidiereglement is in opmaak. We zijn daar nog mee bezig, dus we kunnen daarover nog niet alle details vrijgeven. Het gaat komen, ja zeker en vast. Maar ik was een beetje verwonderd over het woord grootgrondbezitters, want als we het dan over alle subsidiereglementen hebben die we hier in de provincie hebben, als dat allemaal de neiging lijkt te hebben naar grootgrondbezitters, dan hou ik mijn hart toch wel vast, want we hebben heel veel subsidiereglementen.

Wat betreft de garanties die we inbouwen. Natuurlijk zitten in subsidiereglementen zulke garanties. En dan verwijs ik in eerste instantie naar de Federale Wetgeving van 14 november 1983 in kader van het Provinciaal Reglement van 12 oktober 2005, u gaat dat beter kennen dan ik. Die zijn sowieso van toepassing op de subsidiereglementen. De provincie wenst met dit reglement ook enkel en alleen de creatie van topnatuur te stimuleren. Wat is topnatuur? Topnatuur is type 4-natuur en dat zijn eigenlijk de natuurreservaten. Ook daartoe bestaan er mogelijkheden om dit af te dwingen en de potentiële gronden uit te vinden die in aanmerking zouden komen. Ik verwijs dan ook naar artikel 16 van het Natuurdecreet. De erkenning kan op elk moment opgeheven worden wanneer deze niet meer voldoen aan de voorwaarden van erkenning conform datzelfde decreet.

Tot slot, wat betreft de landbouwgronden en beide belangen. Ik herhaal nogmaals dat het de intentie is om enkel topnatuur te stimuleren en de mogelijke garanties en voorwaarden die ik zonet opsomde, ik verwijs naar de wettelijke zaken, zijn maar een deel van de middelen waarover de provincie beschikt om te vermijden dat hiertoe landbouwgronden zouden worden aangekocht. Het feit dat het gaat over type 4 sluit eigenlijk landbouwgrond vaak door het overtollige gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen al uit omwille van het feit dat men daar heel wat financiële inspanningen hard voor moet doen, bijvoorbeeld het plaggen van die gronden, dat eigenlijk landbouwgronden daar weinig of niet voor in aanmerking komen. Het is ook zo dat de natuurverenigingen enkel en alleen voor subsidies van het Vlaamse Gewest in aanmerking komen wanneer de aankopen zich situeren binnen de goedgekeurde visiegebieden. Zonder die Vlaamse subsidies vragen natuurverenigingen dan ook geen provinciale subsidies aan, omdat ze daar eenvoudig geen financiële middelen toe hebben. De vele garanties en voorwaarden die we willen inbouwen, moeten ervoor zorgen dat de gebieden waar de aankopen gerealiseerd worden zich telkens situeren in één van de belangrijkste natuurgebieden van Oost-Vlaanderen waar bovendien op beleidsniveau al belangrijke keuzes zijn gemaakt.

Tot slot wil ik ook vermelden dat in bepaalde delen van erkende natuurreservaten ook plaats is voor bepaalde vormen van extensieve landbouw. In diverse gebieden gebeurt het nu dat landbouwers hun runderen of hun ander vee daar kunnen laten grazen onder een bepaalde vorm. Er zijn dus afspraken al gemaakt met die landbouwers en dat loopt echt wel heel goed. Het reglement in opmaak wil dus een stimulans zijn om topnatuur te creëren en te versterken bij recent aangekochte gronden. Ik denk dat er genoeg, voldoende diverse voorwaarden en garanties bestaan om dat juridisch sluitend te maken. En in lijn met ons bestuursakkoord willen we hierin de belangen van de landbouw ook volledig vrijwaren. Dus ik denk dat het ook wel in de richting meer en meer moet gaan dat landbouw en natuur gaan samenwerken. Ik denk dat wij beide partners zijn in het kader van de klimaatopwarming. Dus ik hoop jullie spoedig het reglement te kunnen voorleggen.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw De Troyer.

Mevrouw De Troyer

Dank u, mevrouw gedeputeerde voor uw uitleg. Ik ben ook blij dat u verwijst naar wetgeving die mij niet bekend was. Ik kan natuurlijk niet alles kennen en kan natuurlijk niet alles opzoeken, want anders moet ik, mevrouw de voorzitter, nimmer gaan slapen. Dan kan ik mij hier evengoed een kamer nemen. Maar wat is mijn bezorgdheid en mijn vaststelling? Ten eerste dat ik er te weinig verstand van heb om te kijken wat er aan het gebeuren is, maar u weet ondertussen dat ik ook heel veel voeling en binding heb met wat er aan het gebeuren is, gelet op die oude wetgeving waar u naar verwezen hebt. Want tussen woord en daad staan wetten in de weg en praktische bezwaren. Wat mijn aanvoelen is, collega's, in deze is inderdaad: u zegt, men heeft geen geld. Maar ik constateer toch meer en meer dat het geld komt van die natuurgroepen die die gronden kopen. Ik vind dat dit een dossier is waar dat ik mij nog in de toekomst eens ga op toeleggen om eens werkelijk te kijken wat de evolutie hier is. Ik ben dan ook nieuwsgierig voor wat betreft dat u mij het subsidiereglement gaat bezorgen, want ik wil ook eens kijken: wat is er in het verleden gebeurd? Dat wil ik ook eens zien. Is die opvolging gebeurd? Dat is zoiets dat mij nog zal

DEBATTEN

boeien, denk ik. En ook de vaststelling dat ik er inderdaad te weinig verstand van heb, maar al doende leer ik. Ik zal dan toch nooit opvallen. Maar ik dank u alleszins voor de uitleg.

Mevrouw de voorzitter

Goed dat u dat blijft opvolgen, mevrouw De Troyer. En inderdaad, we leren elke dag nog bij. Maar mevrouw De Sutter had ook nog een vraag eigenlijk in hetzelfde kader, dus ik haar zeker eerst ook haar vraag laten stellen over de provinciale natuur- en bosgebieden en de uitbreiding daarvan. Mevrouw De Sutter.

Mevrouw De Sutter

Ik heb al een deeltje van het antwoord op mijn vraag, maar ik ga hem toch wel stellen. U zal niet verrast zijn dat ik tussenkom tussen landbouw en natuur of over landbouw en natuur. Want als ik de investeringsbudgetten zag voor de komende vijf jaar voor leefmilieu en voor landbouw, dan doet mijn hart pijn. Het is niet alleen in onze provincie. Het is niet dat ik het graag omgekeerd zou zien, maar een beetje meer in evenwicht wat mij gelukkiger maakt. Wie zin heeft om die budgetten nog eens na te kijken en een hier een boompje over op te zetten, graag. Mijn tussenkomst.

Als een bloem, zo is het leven.

Het begin is teer en klein.

De één die bloeit uitbundig.

De ander geurt heel fijn.

Sommige bloemen blijven lang.

Weer andere voor even.

Vraag niet bij welke bloem je hoort

Dat is het geheim van het leven.

De teksten heb ik niet zelf geschreven. Ik weet zelfs niet van welke hand het is. [*gelach*] Wie weet. Ik denk dat het te eenvoudig is voor een shirtje. Maar dit tekstje stond op het rouwbericht van een collega-landbouwer uit Zottegem. Hij was één van de boeren die nog maar een paar jaar geleden op een morgen zijn brievenbus opende en de mededeling vond dat zijn bedrijf in een oranje of een rode zone lag. Eén van de boeren waarvoor dit bericht de spreekwoordelijke druppel was om te verhuizen naar de eeuwige jachtvelden. Misschien zouden sommigen van ons het niet erg vinden om een keer van job te veranderen, maar voor een boer die vaak van generatie op generatie rentmeester is van onze aarde stort een deel of toch zijn wereld in. Vrienden, collega's, ik had graag een prent meegebracht van onze boerderij. In 2021 bestaat onze Vierhoekhoeve honderd jaar, maar onze boerderij dateert al van 1700 of het einde daarvan. Ten tijde van Napoleon was onze boerderij volledig omringd door bos. Als ik een foto vandaag zie, dan zie ik nog altijd bos rond de honden en de Molenbeek. Maar ik zie ook heel veel vruchtbare akkers met leemgrond waar mensen die het minder goed hebben in onze wereld met zeer grote ogen naar kijken en wat velen doet denken dat wij in het land van melk en honing leven. Maar dat is een andere discussie. Misschien, wellicht is er te veel ontbost en misschien om verkeerde redenen. Wellicht ook op verkeerde plekken, wat Europa ertoe leidt om al in de jaren 70 vooral richtlijnen uit te schrijven. Maar in de jaren 80 werden we als landbouwer hier in Vlaanderen nog verplicht om te industrialiseren. Mijn ouders vroegen een vergunning aan voor een varkensstal, maar die vergunning was te klein en was maar bespreekbaar vanaf het driedubbele. Na de crisis in de 90 's en de 00 's, kon het niet anders of die klepel zou terugslaan. Omwille van de Europese instandhoudingsdoelstellingen moet Vlaanderen en dus ook Oost-Vlaanderen een aantal bijkomende hectaren habitats realiseren. Dit kan door uitbreiding, maar ook, beste collega's, door omvorming. Bepaalde bossen die nog niet habitatwaardig zijn, kunnen omgevormd worden tot habitatwaardige bossen. Daarvoor is een omvorming nodig en dus ook geld. Het geld in deze pot zal mijns inziens daar best voor gebruikt kunnen worden. Ook eventuele natuurgebieden kunnen worden omgevormd tot Europese natuur om aan het beleid van onze Europese collega's en Natura 2000 tegemoet te komen.

Onze voorouders en grootouders hebben gevochten voor grond. Ze hebben gezwoegd om te ontbossen, om in voedsel te voorzien en om nooit meer honger te hebben. Zozeer dat onze waardevolle landbouwgrond onbetaalbaar is geworden. Ik hoorde via Boeren op een Kruispunt, ons wel bekend en waar we ons makkelijk achter wegsteken, over een gezin dat veertien dagen geleden in onze provincie een deurwaarder kreeg omdat zij hun schulden niet meer konden betalen. In allerijl werd zes hectare Oost-Vlaamse landbouwgrond verkocht en ze kregen per hectare 100.000 euro. Ze zijn schuldenvrij, maar het zal nooit meer zijn zoals ervoor, want een boer heeft wel grond nodig om te kunnen boeren. Als

je die prijs kan krijgen in veertien dagen tijd, dan moet je geen visionair zijn om te zien waar het naar toe gaat. Ik geef het u op een blaadje. Met de gemiddelde leeftijd van 59 jaar zullen bedrijven niet halveren, maar uitsterven. Bijna, toch. Ik gok op een vijfduizend overblijvers binnen de dertig jaar. Dan is onze grond verpatst aan kapitalisten en zijn de boeren terug, de grondslagen van weleer. En wie daar niet wakker van ligt, die kan dan in de nu aangeplante bossen misschien een wandeling gaan doen. Met de gemiddelde leeftijd van 60 jaar is agroforestry, een tof en prachtig woord mevrouw Dooms, maar wel een doekje voor het bloeden. Wie nu waardevolle kaphout zoals eiken en kastanjes op zijn velden plant om de koeien tussen te laten lopen of tussen de mais zet, is een idealist. Zo ben ik er ook één, maar ik zal er toch niets meer kunnen aan verdienen want boompje groot, plantertje dood geldt ook al voor mij. Laat staan dat het een waardig businessmodel is, of wat is hout nog waard binnen 30 jaar. Mijn betoog kan misschien emo lijken, maar voor mij is het toch dagelijkse realiteit. Dus ik hoop dat als Bosgroepen en natuurverenigingen met onze belastingcenten aankloppen bij landbouwers, misschien in die uitgezochte gebieden of daarnaast, ze beseffen als ze gronden aankopen dat het het waardevolste bezit van die mensen is waar ze hun verdere leven moeten mee opbouwen. Maar vooral dat ze dan ook de prijs krijgen die hun grond waard was vooraleer ze de verkeerde kaart in de brievenbus kregen. Van mij mag het gerust tussen de 70.000 en de 100.000 euro zijn, want met dat geld moeten ze vaak nog een berg schulden afbetalen of een nieuw leven opbouwen.

Goed, het aantal hectare bos moet meer. Akkoord, maar weet: het aantal hectaren landbouwgrond gaat achteruit. En ik vind het verdorie super jammer dat al die leegstaande kantoorgebouwen zich er niet echt toe lenen om bos van te maken. Ik heb een voorstel, mevrouw gedeputeerden Gillis en Grillaert. Bij veel landbouwers is het elke dag Rode Neuzen Dag en dat is niet van buiten in de kou te werken. Maar u zou hen beiden gelijk kunnen geven als dat niet het mooiste is. In plaats van crowdfunding te moeten doen om een stukje grond rond uw boerderij te kunnen kopen, zouden jullie een grondenbank kunnen oprichten waar landbouwers aan een eerlijke prijs grond kunnen pachten. Jullie zouden pioniers in Vlaanderen zijn. En het lijkt me een op en top grondgebonden materie. U kan aan de basis liggen van minder schulden, minder kopzorgen en maatschappelijk belang. Dat is toch wat mensen die onze dagelijkse kost voorzien en ons pakske friet toewensen. Of niet? Dus mochten er ergens budgetten over zijn of bij de collega's in een budgetwijziging, zou het getuigen van visie en lef. Het zou getuigen van inzet, van stenen verleggen voor de toekomst. Want zeg nu eerlijk zelf: wie gaat het anders doen? Het meervoud van lef, gedeputeerden, geeft leven. En ik ging stoppen, maar ik hoorde gisteren een heel mooi betoog van onze eerste gedeputeerde, de volgende zin en daarom moet ik verder zijn. Het imago van de landbouw als dragende factor van onze welvaart, mijnheer de eerste gedeputeerde, hoe goed u het ook met landbouw neemt. Jongens, zie het niet te romantisch. Ik pleit voor een nieuw tv-programma op AVS en TV Oost. In plaats van Zo rijk, zo arm, Zo ambtenaar, zo boer. Ik weet zeker dat het mooie tv oplevert, goeie kijkcijfers, het mooiste stukje van Vlaanderen tentoonspreidt. Ik weet dat er veel humor zal inzitten, maar vooral dat men het verschil zou zien tussen een beroep kiezen en een leven leiden. Ik kan u zeggen: de boerenstiel is veel meer dan een opgepoetst romantisch imago. Denk er vooral zeker niet het mooiste van.

Ik wil wel eindigen met een citaat, niet van Churchill maar van iemand die wel romantisch kon schrijven. Marcel Proust, één van de grootste romanschrijvers van onze vorige eeuw, zei het zo mooi. Nog veel mooier in het Frans, maar ik zeg in het Nederlands zodanig dat het goed overkomt. Mevrouw Gillis, mevrouw Grillaert en al mijn collega's hier die het willen horen. "Een echte ontdekkingsreis gaat niet om het zoeken naar nieuwe landschappen, maar om het kijken met andere ogen." Dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel, mevrouw De Sutter.
Ik geef het woord aan mevrouw Gillis voor een antwoord.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel, mevrouw de voorzitter en mevrouw De Sutter. Voor wat betreft de provinciale natuurgebieden en domeinen die gelegen zijn in Europees beschermd gebied wordt nu al rekening gehouden met de opmaak van de Wet Natuurinrichtingsplan en met die beleidsdoelstellingen. Ook bij de vroegere bosbeheerplannen werd daarmee rekening gehouden. De omvorming naar habitatwaardig terrein gebeurt nu reeds volop in onze provinciale domeinen. Ik denk aan het zuidelijk deel van Puyenbroeck, aan Heynsdaele, aan Het Leen en aan het Gentbos. Dit gebeurt met de voorziene middelen voor het onderhoud en het beheer en ook voor het meest recente domein Nieuwdonck wordt nu

DEBATTEN

een natuurinrichtingsplan opgemaakt. Ook private boseigenaars worden gesteund met in Europees beschermd gebied. Die worden gestimuleerd om hun bossen om te vormen tot waardige bossen. Inzake soortenbescherming, habitatherstel en verhoging van de biodiversiteit, volstaat het niet enkel om in te zetten op omvorming en gericht beheer. Er is ook een dringende inhaalbeweging nodig om het areaal bos- en natuurgebied te vergroten. Ik verwijs hiervoor naar de zeer lage bosindex in onze provincie. Denk bijvoorbeeld aan Oost-Vlaanderen, die heeft een index van 5,5 procent. Limburg heeft er een van 20 procent, dus dat is een groot verschil. Ik denk dat we met Oost-Vlaanderen nog wel een inhaalbeweging moeten maken.

Nu de middelen, nee ik wil even toch, want als u zegt dat uw hart pijn doet, maar mijn hart doet ook pijn als ik die cijfers die u aanhaalt toch even nuanceer. Wat betreft de werking subsidies gaat het over landbouw, ik rond af 3.600.000 euro, leefmilieu 5.236.000 euro. Dat is een verschil van bijna 3 [miljoen] euro, maar waarvan net geen 3000 euro [3 miljoen euro] voor polders en wateringen zijn. En ik denk dat mijn collega Grillaert dat zal beamen. U moet weten dat bij de dienst Leefmilieu ook integraal water in zit. Dus als ik die 3 miljoen voor polders en wateringen bij de 3 miljoen plaats, dan kom ik aan 6.600.000 en dan blijft er bij leefmilieu nog 2 miljoen over. Ik maak dezelfde oefening voor de investeringssubsidies. Landbouw 250.000 euro, leefmilieu 900.000 euro en er gaat 600.000 euro voor integraal waterbeheer. Dus vormen ze opnieuw, landbouw krijgt dan eigenlijk 850.000 euro en voor leefmilieu blijft er nog 300.000 euro over. Dus ik denk dat je moet oppassen als je cijfers analyseert. Ik denk dat ik ze nu toch wel genuanceerd heb en dat het een gans ander beeld is dan dat uiteindelijk voorstelde. Ik wil toch ook even verwijzen naar het decreet dat heel duidelijke taal en taken uitstippelt voor leefmilieu en in mindere mate voor landbouw, maar dat dat vooral op Vlaams niveau zit.

U verwijst ook naar een aantal regelgevingen op Vlaams niveau, op Europees niveau, maar daar hebben wij geen vat op omdat dat daar beslist wordt. Wij zitten nog altijd in de provincie. De middelen van het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek zijn ook in opdracht van het provinciaal landbouwbeleid, onder meer in investeringen in erosiebestrijding, analyse van kleinschalige zuiverinstallaties op landbouwbedrijven. Dus ook het PCM doet inspanningen voor landbouw. PCM zit ook weer onder de dienst Leefmilieu. De schade die de landbouw, en inderdaad onze primaire bron van voedsel, ondervindt vanwege de gevolgen van de klimaatverandering toont aan dat beide sectoren maximaal moeten ondersteund worden. En met diverse projecten hopen wij de landbouw te helpen beschermen tegen en aan te passen aan de klimaatverandering. Een noodzakelijke opwaardering van ons leefmilieu zal daarnaast ook zorgen voor een grotere biodiversiteit, een betere bestuiving, minder erosie en een grotere weerbaarheid tegen droogte en piekneerslag en allerhande ziektes en plagen. Vanuit de dienst Leefmilieu willen wij natuur echt wel inzetten ten behoeve van onder meer de landbouwsector. Om af te sluiten, en dat heb ik tegen mevrouw De Troyer ook al gezegd, ik denk dat we moeten stoppen met ons als vijanden ten opzichte van elkaar te zien. Ik zie het echt zo: laat natuur en landbouw samen aan oplossingen werken. Laten wij samen gaan voor die klimaatneutraliteit in 2040. Ik kijk alvast uit naar samenwerking met de landbouwers.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Gillis, dank u wel.
Mevrouw Grillaert wou ook nog aanvullen.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Ik voelde mij aangesproken door mijn collega fractielid mevrouw De Sutter. Ik wil haar ook bedanken voor haar weliswaar emotioneel betoog, maar het siert Hilde dat ze soms emotioneel spreekt, het siert u Hilde dat u uit uw hart en buik spreekt met de nodige ondersteuning vanuit de reglementering en zo verder. Dus ik vind dat wel zeer waardevol, uw tussenkomst die nu gebeurd is. Ik wil ook concreet antwoorden op uw vraag naar grondenbeleid. Vanuit de dienst Patrimonium, ook in het kader van water. Mijn collega Gillis refereerde er ook naartoe, zal er zeker bekeken worden of er naar een grondenbeleid, grondenbank kan gewerkt worden, omdat we weten dat er bepaalde zaken zullen gebeuren, zeker ook in het kader van Waterbeleid die ook op stapel staan. En dat we toch willen zorgen dat de landbouwsector daar op zich niet veel schade zou kunnen door krijgen. Maar ik zeg het, dat is nog zeer primordiaal. We zijn dan ook bezig om te kijken dat hoe we dat kunnen opzetten, maar alleszins: uw oproep is gehoord en we zullen kijken samen met collega Gillis uiteraard hoe we dat verder kunnen beantwoorden. Ik vermoed dat we dan wel verder in samenwerking met de dienst Milieu, dienst Water, dienst Patrimonium hoe we dat

verder kunnen bekijken en op een goede manier kunnen benaderen. Maar ik wou toch benadrukken dat ik uw tussenkomst zeer zeker kan appreciëren.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Taylor vroeg nog het woord.

De heer Taylor

Heel kort. Ik vraag mij gewoon af. De ambitie was een verdubbeling van die bosindex. Waar gaan die bossen komen? Gaat die verdubbeld worden tegen het einde van deze legislatuur?

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Als ik mag, mevrouw de voorzitter? Het is niet de bedoeling van de bosindex te verdubbelen tegen het einde van deze legislatuur. We hebben 2030 vooropgesteld.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Taylor.

De heer Taylor

Dat is duidelijk. Waar gaan die bossen komen?

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Waar bosuitbreiding mogelijk is.

De heer Taylor

Ik wil gewoon niet te veel vragen. Ik vraag mij echt af concreet. Ik vind dat schitterend dat er een ambitieus plan is. Ik vraag mij gewoon af: waar gaat u dat realiseren? Gaan er effectief bomen bijkomen in Oost-Vlaanderen? Want met alleen bossen aan te kopen, wat ik vaak zie is de natuurverenigingen die bij ons komen aankloppen om een stuk bos aan te kopen die er al staat, daarmee komt er geen enkele boom bij in Oost-Vlaanderen. Mijn vraag is: gaan er effectief bomen bijkomen in Oost-Vlaanderen?

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Mijnheer Taylor. Het vorig weekend of het voorbije weekend hebben we vijf hectare bijgeplant in de Hospicebossen, samen met heel veel scholen, met een gezinsbond en zo. Dus de bedoeling is niet alleen... Bosuitbreiding is voor mij niet dat wij bos aankopen, een bestaand bos aankopen. We hebben dat dit jaar al gedaan in Sint-Niklaas, omdat het een verbinding kon vormen tussen De Ster en het militair domein De Westakkers, omdat je dan uiteindelijk een verbinding creëert. We gaan daar bos ook omvormen naar een loofbos. Maar voor mij is bosuitbreiding echt wel extra bebossen. Ik ga er ook wel aan werken. Ik stel bijvoorbeeld vast dat we dit jaar een aantal gronden al hebben gekocht aan het Kloosterbos. De bedoeling is ook dat die omgevormd worden naar bos, dat is echt wel de bedoeling.

DEBATTEN

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw De Sutter en mevrouw De Troyer wou ook nog het woord.
Mevrouw Der Sutter.

Mevrouw De Sutter

Ik wou gewoon heel kort zijn. Mevrouw gedeputeerde, ik heb aardrijkskunde gestudeerd. In Limburg heeft men zandgronden. Het is wel logisch dat daar meer bossen op komen natuurlijk. Wij hebben leemgronden. Oost-Vlaanderen wordt niet voor niets samen met West-Vlaanderen de groentetuin van Europa of van de wereld genoemd. Dus misschien moeten we dat dan ook wel indachtig zijn. En dan verder: ik ben zeker geen vijand van u. Ik heb een zeer groen hart en dat wou ik hier ook zeker niet stipuleren. Landbouw en natuur gaan al heel lang hand in hand en het zullen de landbouwers zijn die voor natuur zullen zorgen.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Moens wou ook nog tussenkomen.

De heer Moens

Mevrouw De Sutter, het was een beklijvende tussenkomst. Ik kan eerlijk zijn. Ik was geraakt. Ik had ook niet de intentie om een romantisch beeld van de landbouw te schetsen. Ik ken de landbouw natuurlijk niet zo goed als u, maar ik ken hem toch wel voldoende. Ik kom ook uit landbouwmiddens. Mijn grootouders waren landbouwers. Ik heb jarenlang gewerkt als jobstudent bij landbouwers. Natuurlijk, je kunt dat beeld romantiseren, maar ik had wel de intentie als ik zei van: we moeten die landbouwers ondersteunen. Ik heb een aantal zaken opgenoemd. Korte keten, nieuwe producten, nieuwe uitdaging die er zijn maar ook biolandbouw heb ik genoemd en zelfs stadslandbouw. Ik denk dat we echt wel samen met de collega's moeten kijken naar de toekomst en wat de mogelijkheden ook zijn. En ik hoop niet dat je daarop bedoelde dat ik daarop zou romantiseren. Dat is zeker niet mijn intentie, maar ik moet zeggen: ik ga nog iedere zaterdagmorgen om verse koemelk bij de lokale boer die ook zijn eigen kaas maakt. Wel, dat klinkt romantisch en ik weet dat er hard voor gewerkt wordt, maar dat is iets wat ik zeer sterk apprecieer en ik denk ook, we proberen die initiatieven ook wel te nemen. Dat is maar één aspectje natuurlijk van de landbouw, maar alle stappen die we kunnen zetten tussen de combinatie van natuur en landbouw lijkt me echt wel een meerwaarde. Maar ik kan natuurlijk ook wel de hoge suïdecijfers binnen de landbouwers. Ik weet dat het echt wel knokken is. Maar uw tussenkomst heeft me zeker geraakt, ja.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw De Troyer, wilde u nog op dit punt? Want er komt nog een tussenkomst over.

Mevrouw De Troyer

Dank u, mevrouw de voorzitter. En terecht, u heeft dat ook opgemerkt over de bossen. Daar kom ik direct op terug. Maar ik wou toch zeggen, collega's, we hebben inderdaad een mooie tussenkomst gekregen van mevrouw De Sutter. Ik wil alleen maar zeggen, wij zitten hier als verkozenen. En verkozenen, ieder kent zijn publiek en doelgroep. En die tussenkomst vanuit collega De Sutter is terecht. De tussenkomst voor de landbouwers, ik vind dat u hier in dit forum dat moet doen. Dat is uw taak. U bent verkozen en u heeft dat zeer goed gedaan. Ik wil dat toch maar eens zeggen. En inderdaad, het is niet met cijfers dat ze je hier mogen plat slaan, hè mevrouw De Sutter. Het is over de inhoud dat het hier gaat en over uw bekommernis voor de landbouwers. En vervolgens, mevrouw gedeputeerde, mevrouw De Sutter en ik, wij zijn geen vijanden van u. Dat wou ik ook eens benadrukken. Ik heb niet de indruk dat wij zo twee romantische brave harten zouden durven van u een vijand zijn, dus ik zou dat niet willen ook niet dat dat

hier zo bestempeld wordt. Want u ziet dames en jonge heren hier in de raad. U ziet hoe dat dat bij een vrouw overkomt, het harde woord. Dus wij zijn dat niet, hè mevrouw gedeputeerde.

Mevrouw de voorzitter

Hier zijn geen vijanden, beste vrienden.
Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Mevrouw De Troyer, u gaat toch niet twifelen aan mijn warm hart, hè? Maar wat ik wou zeggen, is: in het verleden zijn vaak de landbouw en de natuurverenigingen ten onrechte als vijanden beschouwd. En dat ligt misschien aan beide kanten. Ik wil daar zeker en vast in bemiddelen, maar ik ben voor consensus voor de overeenkomsten. Waar kunnen we elkaar vinden om dat landbouwplan, maar dat is uiteindelijk van mijn collega Grillaert. Ik ben voorstander van een waardig inkomen, van een correcte landbouw, van correcte prijzen te betalen voor landbouwproducten. Maar ik ben ook voorstander, ik moet natuur creëren maar dat is ook mijn bevoegdheid, en ik kijk er echt naar uit om samen te werken en die twee groepen uiteindelijk samen te verbinden.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Ik ga het hier afsluiten. Dan komt er wel nog één vraag van mijnheer Hertog – mevrouw De Troyer, u gaat die vraag stellen? – over uitbreiding bos, natuur, Regionale Landschappen en groepsaankopen. Ik denk dat er al heel veel over gezegd is, maar we zullen toch nog met volle aandacht luisteren naar die vraag.

Mevrouw De Troyer

Dank u, mevrouw de voorzitter. Inderdaad, ik heb de opdracht en het mandaat gekregen om deze vraag te stellen. Een tussenkomst van de heer Hertog. Het gaat hier ook over de provinciale bosindex, collega's. En ik heb dat gisteren ook gehoord, er werd er aangekondigd om die provinciale bosindex te verdubbelen tegen 2030. Dat is er gezegd geweest. En nu vandaag heeft u ook gezegd, mevrouw gedeputeerde, bedraagt die bosindex 5,5 procent. Dat betekent een totale oppervlakte aan bos in Oost-Vlaanderen, collega's van 16.500 hectaren. Een verdubbeling, dat wil zeggen nog lekker 16.500 hectare bos tegen 2030. En ik ga verder in de calculatie en dan kom ik bij de heer Taylor terecht. Dat is 1500 hectare extra bos per jaar. Wat is 1500 hectare, collega's? Je kunt dat eens vergelijken met drie keer de oppervlakte van ons mooi provinciaal domein Puyenbroeck. En dat moeten we per jaar realiseren. Dus als men dan verdergaat in de redenering, we gaan er dan van uit dat deze bossen vooral terecht zullen komen op landbouwgrond. En dan kijk ik naar de terechte tussenkomst van mevrouw De Sutter. Dat is de goedkoopste grond. Een vierkante meter landbouwgrond ongeveer 4 euro. Hoger? Ja, mevrouw, ik heb daarstraks al gezegd, ik zal eens naar de notarissen bellen in onze streek. Ik zeg ongeveer 40.000 euro per hectare. Dat betekent dat voor de verwerving van de gronden alleen al een investering noodzakelijk is, collega's, van 60 miljoen euro per jaar. En dan, collega's, zit er nog geen ene boom in de grond. Nu, het is een mooi project. U kunt dat alleen maar bejubelen, zij die dat graag bejubelen. Maar wij zien in het meerjarenplan daarvoor niet de nodige middelen staan en ook niet het plan van aanpak of monitoring systeem, zoals collega Mestdagh gisteren nog benadrukte in de structurele aanpak van beleidsdoelstellingen. Dus wel nodig. Nu is de vraag: kan de deputatie ons uitleggen hoe ze precies dit gaan aanpakken en of dat zij dan zullen werken via budgetwijzigingen en alsnog extra middelen voor de verwerving van gronden zal inschrijven? Is er dan geen financieel onevenwicht en is er al een contact gelegd met de landbouworganisaties om deze 1500 hectare landbouwgrond per jaar te verwerven? Ik dank u.

De vraag bestond uit drie onderdelen, maar laat mij eerst dat onderdeel voorbrengen. Is dat goed of moet ik alles...?

Mevrouw de voorzitter

DEBATTEN

Misschien het beste alles nu stellen en dan het antwoord. U mag het kort houden hoor, mevrouw De Troyer.

Mevrouw de Troyer

De opdracht is lang die mij vandaag gegeven is. Maar ik dacht hoe dat we eens hoffelijk kunnen zijn. Ik wil u dat ook geven, mevrouw gedeputeerde recto verso. Bon. Dan heb ik de tussenkomst ook over de Regionale Landschappen, die belangrijke organisaties om natuurbeleid, toerisme en lokale betrokkenheid te vergroten. Vroeger waren dit de Vlaamse organisaties waarbij zij een belangrijke rol speelden. Maar sinds enkele jaren, en dit sinds de hervormde werking van de provincies, zijn ze integrale provinciale organisaties. Alleen, collega's, blijkt dit vandaag niet. Noch uit de communicatie, noch uit de look en feel van deze organisaties. Wij kijken bijvoorbeeld naar de websites van de Oost-Vlaamse Regionale Landschappen en dan valt het ons toch op dat het logo daar eigenlijk, ons logo, nergens is terug te vinden. Zij presenteren zich als onafhankelijke vzw's waar de provincie naast de gemeenten, de natuurverenigingen en Vlaanderen betrokken is. Soms is dat begrijpelijk. Het duurt altijd een tijdje vooraleer een nieuwe realiteit zo doorsijpelt in organisaties. Maar, mijn collega Hertog vindt dat wij niet alles moeten wegstoppen en dat wij daar onze nieuwe realiteit moeten van maken. Een nieuwe wind waait door de provincie, maar het mag toch nog iets harder waaien, stelt mijn collega. Het mag volgens collega Hertog duidelijk worden dat de provincie de belangrijkste partner en de principale geldschieter is. Meer dan 80 procent van de Landschappen. De vraag is: kan de deputatie ons vertellen hoe ze dit gaan aanpakken en hoe de werking en de uitstraling van de Landschappen een duidelijk provinciaal profiel kan verwerven?

Daarnaast zijn ook zeg, stelt mijn collega, de Regionale Landschappen van Oost-Vlaanderen nog steeds niet gebiedsdekkend. Vele gemeenten maken daar nog niet deel uit van deze Regionale Landschappen. En mijn collega verwijst dan ook naar Vlaams Brabants en naar Limburg. Kan de deputatie ons dan vertellen of ze de Regionale Landschappen gebiedsdekkend willen maken en indien ja, hoe zij dan ook te werk gaan?

Vervolgens, het volgende onderdeel zijn de groepsaankopen. In de toelichting van het meerjarenplan lezen we dat de deputatie van plan is om de groepsaankopen van groene stroom verder te zetten. Maar, de groepsaankopen aardgas en zonnepanelen dat wordt niet vermeld. Maar gisteren hoorden we dan in de Raad dat dit toch zal verdergezet worden. Nu vragen wij ons af: kan de deputatie ons voor alle zekerheid bevestigen dat ook groepsaankopen aardgas en zonnepanelen worden verdergezet? Kan de deputatie ons ook zeggen of er nog andere groepsaankopen in de steigers staan? Wij denken bijvoorbeeld aan groepsaankopen voor zonneboilers die een groot rendement hebben. Zeker wanneer men die kan verwerven tegen een goedkopere prijs via de groepsaankoop.

Het laatste onderdeel is dan nog de Polders en het waterbeleid. Uit een omzendbrief stelt collega Hertog van de ministers. Ja, dat staat als onderdeel in zijn vraag, maar bon. Weet u wat we anders zullen doen? Antwoord eerst en dan zie ik wel hoe dat we het oplossen en dan geef ik dat aan de bevoegde gedeputeerde die ons daarover een schriftelijk antwoord zal geven. Ik ben daarmee tevreden. Dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel. Want er is al heel veel over gezegd geweest. Er zijn ook al veel antwoorden gegeven op gestelde vragen.

Mevrouw Gillis, u vult nog aan waar u dat nodig acht? Dank u wel.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel mevrouw de voorzitter. Mevrouw De Troyer, de heer Hertog schermt hier met een aantal cijfers en hectaren en miljoenen. Ik vind dat eerlijk gezegd een technische vraag. Dus ik zou willen vragen dat de heer Hertog dat als een schriftelijke vraag indient en we zullen hem daar dan uitgebreid op antwoorden. Maar ik wil wel zeggen dat we de provinciale natuur- en bosgebieden uitbreiden met 10 procent. Daarvoor is 4 miljoen euro voorzien. Er wordt een fonds opgericht vanuit de Bosgroepen waar we zelf 50.000 euro per jaar gaan investeren. Ik heb al gezegd dat we de gebiedsdekkendheid van de Regionale Landschappen gaan uitbreiden, dus extra financieren van 113.000 tot 210.000 en dan 300.000 euro per jaar voor het ondersteunen, voor het ontwikkelen van topnatuur voor terreinbeherende natuurverenigingen.

De vraag of de Regionale Landschappen. Ik denk dat die volledig beantwoord is. De vraag van het logo van de vzw. De Regionale Landschappen en de Bosgroepen hebben een eigen logo, maar er staat altijd wel normaal gezien het logo van de provincie Oost-Vlaanderen bij. Dat is ook een uitdrukkelijke vraag vanuit de provincie. In principe kijken we er altijd op toe. Ook op evenementen staat ook altijd een flyer van de provincie Oost-Vlaanderen. Een affiche. Dus ik denk dat dat wel correct gebeurt. Die groepsaankopen, ja. We zetten inderdaad in op de aankoop van groene stroom. Ik heb gisteren gezegd dat we 100 procent Belgisch gaan. Ik wil ook wel even zeggen dat ons eigen patrimonium voor 100 procent groene stroom gaat die uit Oost-Vlaanderen afkomstig is. Dus onze eigen economie steunen. En we zetten ook verder in op de groepsaankoop zonnepanelen. Dat staat inderdaad nog niet vermeld, dat is nog niet vermeld, maar dat is inderdaad zo. Dus ik kan op die vraag ja antwoorden.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw De Troyer.

Mevrouw De Troyer

Kort. Mevrouw gedeputeerde, u zult ons nog wel eens moeten uitleggen hoe dat u die verdubbeling gaat realiseren, maar u moogt mij daar anders schriftelijk op antwoorden. Geen probleem. Nu had ik nog iets. Polders en Waterbeleid, maar dat komt straks.

Mevrouw de voorzitter

Dat komt straks. Integraal waterbeleid komt hierna.
Mijnheer Taylor.

De heer Taylor

Ik vind het een beetje bizar dat er gezegd wordt dat het een technische vraag is, oké misschien over de cijfers wel, maar de vraag is eigenlijk volgens mij als u leest wat er achter de vraag zit: wat gaat deze deputatie meer dan de andere deputatie doen op het vlak van bosuitbreiding? Wat is het gewijzigde beleid daar? En dat is toch geen technische vraag? Wat gaat er meer gebeuren dan dat er in het verleden gebeurde?

Mevrouw de voorzitter

Dank u, mijnheer Taylor. Dan hebt u die vraag vanuit de sp.a-fractie nog ondersteund, maar mevrouw De Troyer had ook gezegd dat dat mocht een schriftelijk antwoord zijn. Ik denk dat er echt voldoende op geantwoord is en dat dat er dus nog aankomt.
Mijnheer Taylor.

De heer Taylor

Dat is toch wel frappant. Ik bedoel, dat is een vraag. Ik heb ze gesteld in mijn toespraak. Ik heb ze daar juist nog een keer gesteld. Er komt daar geen duidelijk antwoord op. Er wordt aan de deputatie gevraagd: wat is het gewijzigde beleid? Waar mogen we ons aan verwachten? Er wordt hier warm geblazen alsof dat we een tsunami aan bos op ons gaan af krijgen. En als je de vraag krijgt van: hoe gaan we dat doen? Hoe gaat u dat in de praktijk omzetten? Wat is er veranderd met vroeger? Dan krijg je geen antwoord.

Mevrouw de voorzitter

DEBATTEN

Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Mijnheer Taylor, laten we nu eens eerlijk zijn. Ik denk dat ik hier nu al een uur of ik weet hoe lang bezig ben met welke veranderingen en welke budgetten we extra inzetten om meer natuur te creëren, om meer bos te krijgen, maar ik word door mevrouw De Troyer, het was eigenlijk de heer Hertog die de vraag stelt naar concrete cijfers over hectaren en miljoenen. Kijk, die gegevens heb ik nu niet bij. En dat vind ik een puur technische vraag. Maar ik denk dat ik nu al meer dan een uur bezig ben met uit te leggen wat wij allemaal extra gaan doen ten opzichte van de vorige deputatie. Dus ik denk dat dat voldoende is.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw De Troyer.

Mevrouw De Troyer

Concreet de vraag wordt gesteld, en ik heb gezegd: ik ga het aan mevrouw de gedeputeerde geven. Ik zeg: voilà, we gaan naar een verdubbeling toe naar 2030. Dus ik wil een antwoord. Welk antwoord? 16.500 hectare plus, ja. Hoe wordt dat financieel bekostigd? Is mijn eerste vraag waar dat ik een schriftelijk antwoord op ga krijgen. En twee: waar gaat men ze zetten zodanig dat wij kunnen tegemoet komen aan de landbouwers? En ik wacht op schriftelijk antwoord. Ik zal volledig de tussenkomst geven.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Blommaert.

De heer Blommaert

Een klein beetje wiskunde, tenzij dat ik mij verschrikkelijk vergis. U zegt daar straks 16.000 hectare.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

16.500.

De heer Blommaert

En u zegt hoeveel keren groter dan bedoelt u? Hoeveel keren groter dan Puyenbroeck? [antwoord gedeputeerde Gillis buiten microfoon] Dertig keren groter dan Puyenbroeck. Van 500 naar 16.000.

Mevrouw de voorzitter

Dus over de cijfers komt er zeker nog duidelijkheid later. Dit wordt zeker nog verder beantwoord. Het was alleszins een zeer interessante vraag van de heer Hertog.

Integraal waterbeleid

Mevrouw de voorzitter

Dan wil ik nu graag doorgaan met het Integraal waterbeleid, want daar wordt toch ook nog heel wat over gevraagd. Mevrouw De Troyer u start met dit thema over de geïntegreerde aanpak van de waterproblematiek en omgevingsberoepen.
Mevrouw De Troyer, u heeft het woord.

Mevrouw De Troyer

Dank u, mevrouw de voorzitter. Collega's. Ons provinciaal waterbeleid is gericht op duurzaam oplossen van waterkwaliteitsproblemen zowel als we te veel water hebben als bij droogte. Ook aan het ecologisch en het landschappelijk opwaarderen van het watersysteem besteden we heel veel en ruime aandacht. Als een moderne waterloopbeheerder pakken we deze uitdagingen aan op een geïntegreerde manier. Een geïntegreerde aanpak. Nu, mijn vraag is: in welke mate en hoe wordt dat aspect overstromingsgevoelig gebied meegenomen in de beoordeling van stedenbouwberoepen wanneer het over bouwgrond gaat? Vaak wordt toegestaan te bouwen mits aan randvoorwaarden wordt voldaan. Welke randvoorwaarden zijn afdoende om bouwen toe te laten in dergelijke gebieden? Op welke manier pakt de deputatie deze problematiek geïntegreerd aan? En over hoeveel beoordelingsmarge inzake opportuniteit te bouwen beschikt zij? Eén, ja.
En dan had ik nog een vraag over Polders en Wateringen. Vragen, zeg maar.

Mevrouw de voorzitter

Oké. U sluit hier af, mevrouw De Troyer op dit onderdeel had ik begrepen?
Mevrouw Grillaert.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Dank u wel, voorzitter. Mevrouw De Troyer, ik kan u al zeggen wanneer bij de beoordeling van omgevingsberoepen vastgesteld wordt dat er een problematiek zich stelt, zal er vanuit de dienst ruimtelijke vergunningen inbreng gevraagd worden namens onze zeer geapprecieerde dienst Integraal Waterbeleid. En dat gebeurt ook bij andere waterproblematiek, maar zeker als het gaat over de vergunningen. Bij die adviesverlening door onze dienst Integraal Waterbeleid worden afspraken gehanteerd en ik kan u zeggen, die kunt u ook terugvinden op de website. Maar misschien heeft u, het is soms een keer zoeken waar dat die dingen staan, maar ik kan het u wel ook meegeven en zeggen waar het staat. Dat is dus een beleidskader van juni 2014. Daarbij wordt een onderscheid gemaakt tussen mogelijk en effectief overstromingsgevoelig gebied. Het zijn vooral projecten die gerealiseerd zouden worden in een effectief overstromingsgevoelig gebied die de nodige aandacht vergen. Daarvan is geweten concreet 6.1988, dat is de start van de inventarisatie, dat die minstens één keer onder water zijn gekomen of waarvan er ook op basis van een computermodel eigenlijk geanalyseerd is dat bij neerslag die eens om de honderd jaar voorkomt onder water kunnen komen.

Als het gaat over zo'n gebieden, dan wordt dat beoordeeld op twee vlakken. Mogelijke schade aan de constructies waarvoor een vergunning wordt aangevraagd. Dan kunnen er mildere maatregelen opgelegd worden. Overstromingsveilig niveau bijvoorbeeld van de vloerpas en tot het strikte minimum beperken van de terreinophogingen. Of het afwentelen van het publiek probleem naar afwaarts gelegen gebieden door inname van ruimte door waterberging. De middelen en maatregelen hier bestaan uit het volledig compenseren op eigen terrein van het volume aan waterberging dat door het project aan waterberging verloren gaat, bijvoorbeeld doordat het terrein deels wordt afgegraven. Enkel indien het project afdoende middelen en maatregelen voorziet, kan het voor een gunstig advies in aanmerking komen. Maar als u mij vraagt naar de marge binnen de opportuniteit, dat is afhankelijk van casus tot casus. Dat is zeer moeilijk om daar een marge op te plakken. Dat vereist toch wel een zeer, zeer doorgedreven inzicht in de problematiek en ook een heleboel terreinkennis en technische kennis. Dat is al eigenlijk een beleidskader van 2014, maar ik kan u ook meegeven dat VMM aan een nieuw kaartmateriaal werkt en dat dus eigenlijk ook een betere inschatting zou moeten geven over overstromingsrisico's. Dan zijn er overstromingskanskaarten. Die worden opgemaakt en die zullen een wettelijke vertaling krijgen voor de toepassing van die watertoets. Dat is nu in opmaak. Dus wij verwachten dat, ik kan daar geen timing opplakken, maar u weet of u kent de werking van de VVP en binnen de A-commissies van de VVP wordt dat opgevolgd. En van zodra dat we die overstromingskanskaarten terug hebben van het Vlaams niveau, en die zullen dan moeten in een uitvoeringsbesluit komen, zullen we daar binnen ons beleidskader uiteraard de nodige aanpassingen aan doen. Dus we zitten nu voor het moment, denk ik, in een overgangsfase tot als we het nieuwe kaartmateriaal hebben.

DEBATTEN

Mevrouw de voorzitter

Goed. Had u nog een aanvullende vraag over de polders?

Mevrouw De Troyer

Dank u, mevrouw de gedeputeerde, mevrouw de voorzitter. Overstromingskansen, wat was het nu weer? Kaarten. Die gaan we dan krijgen en die gaan dan bedeed worden naar steden, naar de notaris. Iedereen moet dat dan weten. Misschien is dat dan een oplossing, want inderdaad u weet: Ninove, Geraardsbergen, Ophasselt zijn allemaal zeer gevoelige overstromingsgebieden. Er wordt gebouwd. Bij het minste dat onze Dender een beetje hoger staat, moeten de bruggen naar omhoog. Het is een ganse problematiek. Daarbij aansluitend was er ook nog een vraag van mijn collega, de heer Hertog. Hij zegt: voilà, en dat is meer over de afschaffing belastingsbevoegdheid van de Polders. Anders bezorg ik u dat ook. Is dat goed, mevrouw de voorzitter?

Mevrouw de voorzitter

Er komen later nog vragen over de Polders. Misschien kunt u daarbij aansluiten of wordt dat gesteld door iemand anders. Want voor zover ik mijn schema hier heb, werd er geen vraag over ingediend. Op zich is dat niet echt een probleem, maar misschien moeten we de mensen die wel de vraag hebben ingediend eerst dan het woord geven en kan u desgevallend nog aanvullen.

Mevrouw De Troyer

Mevrouw de voorzitter, dat is correct. Voilà.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel. Dan is dat deel beantwoord of nee. Dat is geen hand opsteken. Neen oké, dan kunnen we nu overgaan naar de volgende vraag van mevrouw Dooms over het waterbeleid klimaatrobuust maken door een geïntegreerde aanpak rond droogte en wateroverlast uit te werken. Mevrouw Dooms, u heeft het woord.

Mevrouw Dooms

Dank u, mevrouw de voorzitter. Water. O zo belangrijk, maar de meerderheid van de bevolking ligt voornamelijk wakker van de te hoge drinkwaterprijs. Die is sowieso toch iets te hoog, bij gelijk welke watermaatschappij. Dat dure water mag je dan eindelijk als het mooi en warm weer is niet eens gebruiken om het zwembad te vullen, de auto te sproeien en te wassen en je gras te sproeien. In 2019 was het tweede jaar op rij waarin we te kampen hadden met een vrij grote droogte. De gewassen kwamen in gevaar en ons gras werd bruin. Droge ondergrond heeft dan ook weer een hoger risico op overstromingen, want als het dan begint te regenen, zeker in de zomer als er wat fellere regens zijn, geraakt het water niet meer in de grond. Nu collega's, u weet allemaal wel beter, want uw eigen gemeentes pleit u waarschijnlijk wel voor bufferbekkens, ontharding, open grachten. U pleit tegen het inbuizen van grachten, het bouwen in overstromingsgebied en tegen het rechte trekken van rivieren en beken. Want zoals u waarschijnlijk ook wel weet, hoe meer iets kronkelt hoe meer kans dat het water heeft om in de grond te geraken. Maar we zitten hier maar met 36 meer en niet elke gemeente is vertegenwoordigd en bovendien is de druk hoog. Enkele maanden geleden hebben we zelf in de provincieraad nog over het rechte trekken van de Westslede gestemd en goedgekeurd. Het water gaat niet meer overstromen in de achtertuinen van de huizen ernaast, maar gaat nog sneller naar de zee en dan zijn we het ook weer kwijt voor het grondwater. Het is heel belangrijk dat Oost-Vlaanderen zich niet enkel gaat aanpassen aan de situatie, maar ook gaat het voorkomen. Wij zijn als provincie verantwoordelijk voor waterlopen tweede categorie, maar droogte en overstromingen zijn enkel op te lossen met de waterlopen van de tweede categorie. Ook eerste en derde categorie spelen hierin een rol. De provincie

kan hier volgens mij echt een coördinerende rol opnemen. U gaat het waterbeleid klimaatrobuuster maken. Dat is volgens mij een zeer goede zaak, maar ik vroeg me af hoe dat u dat nu exact ging aanpakken. We zitten hier allemaal in hetzelfde debat, zowel de landbouwers als de niet-landbouwers. Doet u dit voor elke Oost-Vlaming. Dank u wel.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw Grillaert

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Dank u wel. Mevrouw Dooms, u weet dat wij vanuit onze dienst Integraal Waterbeleid bepaalde zaken doen en ons toespitsen op wateroverlast, maar ook op droogte. Het is specifiek de bedoeling van deze deputatie om ook verder in te zetten op die droogteproblematiek die de laatste jaren toch wel zeer frequent aan het voorkomen is. De dienst heeft mij ook een ganse uitleg gegeven over de klimaatveranderingen en de pieken die zullen voorkomen. Maar ik denk dat we het daar allemaal toch wel over eens zijn dat de verwachtingen zijn dat de piekneerslag frequenter zullen zijn en ze zullen groter zijn, meer neerslag in korte termijn. Ik denk dat we er allemaal toch wel van overtuigd zijn. En ook het feit dat er meer droogte zal zijn ook, denk ik. Dus we gaan inzetten op adaptatiemaatregelen. Tot voor kort, zoals gezegd, keken we vooral naar die wateroverlast. En nu willen we toch ook wel gaan naar die droogte. Onze drietaps-strategie die we nu hanteren, ik denk dat die ook wel gekend is, zeker bij diegenen die goed op de hoogte zijn van de problematieken zoals u zelf, collega. Dan weet u dat wij vooral het water willen vasthouden, hergebruiken vooraleer het in de waterlopen terecht komt. Zowel bij te veel als te weinig water is dat toch iets dat belangrijk is. Ik vind uw voorbeeld van de Westlede enigszins niet correct, want ik vind dat ook een adaptatiemaatregel in die zin dat bij wateroverlast en bij die pieken we er nu voor gaan zorgen dat die pieken toch worden gecoverd door die aanpassing. Dus in die zin vind ik uw voorbeeld niet zo goed gekozen, omdat het voor mij ook past onder die adaptatiemaatregel. Maar ik begrijp uiteraard uw punt. Nu, juist had ik het ook al over onze watertoets en ons wateradvies dat we geven in het kader van nieuwbouwprojecten. Wij wachten op de nieuwe waterkansen, op de wateroverlast. Ik ga dat zelfs niet meer herhalen. We gaan wachten op die kaarten.

Als het gaat over ons landbouwbeleid, dan proberen wij ook via onze proefcentra zeer sterk in te zetten om rationeel watergebruik toch te stimuleren. We hebben een waterportaal en dat is ook in samenwerking met de provincie en onze drie praktijkcentra. Dat is een loket waar telers terecht kunnen met watergerelateerde vragen. Ook met een overzicht waar water beschikbaar is. Daarnaast is er ook ruimte voor kennisoverdracht naar de sector toe.

Als het gaat over het bergen van water, waar er toch schade zou kunnen zijn de overstroming, is belangrijk om de ruimte voor water die er nu is te vrijwaren en heel graag zelfs vergroten in vele omstandigheden. Terug die watertoets en het advies, maar we gaan ook op zoek naar ruimte in beekvalleien om het water te bergen. En zeker in overstromingsgebieden bij hevige regenval proberen wij dat tijdelijk te kunnen blijven doen en indien mogelijk vertraagd af te voeren.

In het kader van de droogteproblematiek, en daar gaan we de komende jaren verder op inzetten, wordt nagegaan in welke mate en op welke manier de reeds aangelegde overstromingsgebieden zouden kunnen aangewend worden als reservoir voor water in tijden van waterschaarste. We hebben een pilootproject momenteel lopen in samenwerking met de dienst Integraal Waterbeleid en de dienst Landbouw en Platteland om een voormalig rietveld in Kruisem te bekijken of dat er mogelijkheid is voor berging of spaarfunctie. Maar ik weet uit mijn ervaringen met de proefcentra dat dat dingen zijn waar de sector vanuit de landbouwsector zeer vragende partij daar is, dus ik ga ervan uit dat we de komende jaren verder die pilootprojecten willen bekeken en verder willen kijken waar we daarop kunnen inzetten, want dat is toch wel een zeer, zeer nijpende problematiek. In het kader van die drietapsstrategie gaan we over naar het afvoeren van het water, zoals u daarnet aanhaalde, bij de Westlede, het aanpassen van duikers, het verbreden van de waterlopen of het bouwen van pompengemalen. En van zodra we dat hebben, kunnen we ook sturend optreden, want dat is ook wel nodig. Er is ook een heleboel investeringen voorzien om dat te realiseren. We hebben een indicatieve investeringsplanning opgemaakt voor deze legislatuur. Daar staan een aantal zaken in het waterlandschap voor de Barbierbeek, de Maarkebeek. Ik kan de indicatieve tabel wel eens doorgeven. Ik denk dat het bij het verslag ook al gevoegd wordt. Ik kan het ook wel doorgeven zo. Maar wat wij zeker willen doen, is een grootschalig meetnet installeren voor een realtime bare meting met goedkopere weliswaar maar zeer betrouwbare sensoren om een beter beeld te kunnen hebben van hoge en lage waterstanden om een beleid daarop te

DEBATTEN

kunnen voeren. Omdat wij toch wel merken dat in kader van droogte of in kader van overlast soms moeilijk te weten is waar juist welke peil van water staat. We weten dat ongeveer, maar een precieze meting is toch wel zeer belangrijk. We willen daar echt op inzetten. Er zijn al een paar proefsensoren ter plaatse, maar we willen dat echt preventiebreed beginnen uitdragen en op die manier zeer goed weten wat waar op welk moment het peil is. In april zullen we een eerste droogtedag of organiseren. Ik noem het een studiedag in verband met droogte. Droogtedag is gemakkelijk gezegd, maar daar willen we alleszins inzetten op een zeer gespecialiseerde uitleg voor allerlei instanties, ook voor onze gemeenten, om zeer gerichte info te geven over de droogteproblematiek. Laat dat een startschot zijn voor de komende legislatuur waar we in verband met droogte zeer zeker verder zullen werken.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel. Het volstaat? Dank u wel.

Ik wil nu overgaan naar drie vragen over waterlopen, over polderbestuur. Ik stel voor dat we die aan elkaar koppelen en dat de gedeputeerde die een antwoord geeft met jullie goedvinden. Dan starten we nu met de vraag van de heer Roggeman, overname resterende waterlopen derde categorie. Mijnheer Roggeman, u heeft het woord.

De heer Roggeman

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. In het meerjarenplan zie ik dat de overname door de provincie van de resterende waterlopen derde categorie voorzien wordt. Maar ik lees ook in het Vlaams beleidsdocument dat het stopzetten van de belastingbevoegdheid van Polders en Wateringen is voorzien. Het is natuurlijk zo dat Polders en Wateringen sowieso een belangrijke speler op het terrein zijn, vooral inzake kwantitatief beheer van oppervlaktewater. Mijn vraag, maar die zal voor een stukje beantwoord worden misschien door mevrouw Gillis, hoe zullen deze in de toekomst gefinancierd worden? Ik heb gehoord dat daar toch al forse bedragen tegenover staan. Dat is misschien de reden van die stopzetting van hun eigen belastingbevoegdheid. Maar, als ze dan toch volledig betaald, gesubsidieerd zullen worden door de provincie, is het dan niet logisch om ook hun bevoegdheden in te kantelen in de provinciale administratie en zo meer eenduidigheid te scheppen?

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.

Mijnheer Heyerick, u kan daarbij aansluiten met uw vraag over investeringsprojecten aan waterlopen tweede en derde categorie alstublieft. U heeft het woord.

De heer Heyerick

Dank u wel. Eigenlijk sluiten ze naadloos aan bij wat de heer Roggeman heeft gevraagd, dus die ga ik niet herhalen. Dat was het eerste deel van de vraag. Maar ik wil toch nog een aanvulling doen. Als ik zie dat er in nog een elftal gemeenten zijn die hun waterbeheer niet hebben overgedragen, waterlopen van derde categorie, dan vraag ik mij enerzijds af: hoe gaan we die gaan stimuleren om dat nu wel te doen? Uiteindelijk hadden zij allemaal zeer goede redenen om dat in eigen beheer te blijven doen. En ten tweede zou ik wel een keer willen vragen aan de gemeenten die in 2013 die overdracht hebben gedaan, of wij daar een zicht op hebben over de tevredenheid van die overdracht en het beheer zoals dat daar nu gaat. Nu, mocht het zijn dat we daar geen zicht op hebben, dan is het misschien wel zinvol om daar toch ook wel eens een gerichte bevraging te doen naar die gemeenten die dat gedaan hebben om misschien met de resultaten de andere gemeenten te gaan overtuigen om inderdaad ook te kiezen voor dat uniform waterbeheer. Want meestal was de redenering, kijk naar mijn eigen gemeente, waarom ze dat niet gedaan hebben: ze hadden niet zoveel vertrouwen in de provincie om dat beheer te laten doen. Het is net dat vertrouwen dat we moeten kunnen winnen en op basis van misschien de resultaten van de gemeenten die dat wel gedaan hebben in 2013 en op basis van die tevredenheid kunnen we misschien die andere elf ook gaan overtuigen. Dat is een beetje een aanvulling op de vragen van de heer Roggeman.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.

Mijnheer De Coninck, wilt u ook hierbij aansluiten? Dan kunt u ook uw vragen nu stellen over Integraal waterbeleid en de polderbesturen.

De heer De Coninck

Dank u wel, voorzitter. Geachte leden van de deputatie. Beste collega's. Beide collega's hebben reeds een deel van mijn vraag gesteld. Ik herhaal nog een kleinigheid. In het bestuursakkoord staat dat de provincie 1650 kilometer waterlopen onderhoudt en dat geprobeerd zal worden, en daarom de specificiteit, om alle gemeenten te overtuigen om hun gemeentelijke waterlopen van derde categorie over te dragen. Maar welke overtuigende middelen heeft men daarvoor in gedachten? En geldt dit nu ook voor de grachten van derde categorie van gemeenten die nu gelegen zijn binnen de omschrijving van een Polder of een Watering?

Verder lees ik in het provinciaal verkiezingsprogramma van N-VA en CD&V dat men kiest voor een versterking van de dienst Integraal Waterbeleid. Dit betekent enerzijds een centralisatie en anderzijds een modernisering van de werking van de Polders, want dat is de voorwaarde om een samenhangend beleid te kunnen voeren op het gebied van waterbeheer. Een aanzet daartoe werd reeds gegeven door wijlen gouverneur André Denys. Jammer genoeg vind ik van die intenties niets meer terug in het bestuursakkoord. Is dit een vergetelheid of een bewuste keuze? Wat is de visie van de deputatie daaromtrent? Dank u.

Mevrouw de voorzitter

Ik ga eerst de gedeputeerde laten antwoorden. Drie vragen ineens.
Mevrouw Grillaert.

Mevrouw Grillaert

Misschien zal de vraag al beantwoord zijn, mevrouw De Troyer. Ik vermoed. Perfect. Ik kan niet in iemand zijn hoofd kijken, dus we zullen wel horen of het beantwoord is. Nu, collega's, ik wil eventjes iets verduidelijken. Ons bestuur beheert geen waterlopen van derde categorie in geen enkele gemeente. De wet op de onbevaarbare waterlopen laat dat ook niet toe. Wat wel correct is, is dat de waterlopen van derde categorie kunnen opgeschaald worden naar tweede categorie en die vallen dan automatisch in de provinciale bevoegdheid. Althans, buiten de Polders en Wateringen om, want dat is nog iets apart. Deze opschaling is eigenlijk een bevoegdheid van de Vlaamse regering, maar dan moeten alle partijen zijnde de gemeente en de provincie daarmee akkoord gaan. Dat eventjes terzijde, maar toch een belangrijke nuance.

Nu, de reden waarom gemeenten hun waterlopen van derde categorie zouden overdragen aan provinciebestuur is omdat ze dan ook geen kosten meer hebben. Dat was indertijd toen ik de bevoegde schepen was in Wetteren toch wel een zeer, zeer belangrijke beweegreden, want het provinciebestuur neemt namelijk het beheer van de waterlopen in zijn totaliteit over. Geen kosten meer voor het onderhoud en voor eventueel personeel dat zich daarmee moet bezighouden. We zijn er ook van overtuigd dat we een goede expertise en service kunnen leveren en dat het ook de eenheid in beheer van het waterloppennetwerk ten goede komt. We zijn zeker en vast bereid om nog zo veel mogelijk waterlopen van gemeenten buiten de Polder over te nemen en werk te maken van een geharmoniseerd waterlopenbeleid, want naar rato van het aantal extra waterlopen dat we in beheer zullen krijgen, zullen waarschijnlijk – en we hebben nog wel wat marge, denk ik – de middelen op het budget worden toegevoegd. En als dat niet voldoende is dan zal ik eens heel vriendelijk naar mijn collega's van de deputatie kijken om daar toch iets aan te doen.

Nu, collega Roggeman. De mogelijkheid om derde categorie waterlopen in te schalen als tweede categorie waterlopen wordt niet aangeboden aan de Polders en de Wateringen. Een dergelijke operatie zou immers geen vereenvoudiging van het waterbeheerlandschap inhouden en zij in de Polders en de Wateringen nog altijd tweede en derde categorie onderhouden, zodat daar eigenlijk een eenheid van beheer aanwezig is. Daarnaast, het inschalen van derde categorie naar tweede categorie waterlopen

DEBATTEN

leidt tot een grotere geldstroom van de provincie naar de Polders en de Wateringen, maar daar zouden geen bijkomende provinciale bevoegdheden tegenover staan. Maar, in de beleidsbrief van minister Demir wordt inderdaad vermeld dat zij zal onderzoeken hoe ze de belastingbevoegdheid van Polders en Wateringen kan stopzetten. Maar er worden wel nog geen tipje van de sluiers opgetild hoe dat dan wel verder zou gebeuren. Er zou ook verder werk gemaakt worden van naturalisatie van organisaties van Polders en Wateringen, maar ook dat is voor het moment niet duidelijk. Gaat het over rationalisering en beweging naar minder maar grotere Polders, zoals indertijd gouverneur André Denys heeft geprobeerd, of gaat het om een afschaffing? Ik weet het voor het moment niet en ik kan ook niet, zoals ik daarnet zei, in het hoofd van de minister kijken. Dus ik weet niet welke optie zij zal nemen alleszins. Als de belastingsbevoegdheid van de Polders en de Wateringen zullen wegvallen, ja dan zal er sprake zijn van: zijn er nog genoeg reserves aanwezig bij de Polders en de Wateringen om hun werken te doen? Zo ja, dan zie ik nog niet direct een probleem, anders denk ik dat er toch wel direct naar de provincies zal gekeken worden om die budgetten toch wel voor te schieten en dan verder te onderhouden. Dus ik ben daar wachtende op het initiatief van de minister en ik hoop dat ze daar niet te lang mee wacht, want hoe langer je wacht hoe meer onzekerheid er natuurlijk zal komen en hoe meer de vraag ook naar de provincies zullen komen van de gemeenten en de Polders, denk ik.

Ik heb daar juist ook al gezegd, als dat allemaal zou in beweging komen en er een of ander oplossing of een of andere opties zou genomen worden, dan zal er moeten gepraat worden over bijkomende investeringen, ook naar de provincie toe als wij daar een bijkomende taakstelling voor krijgen. Ik ben daar alleszins vragende partij voor alles wat het beheer van de waterlopen ten goede kan komen.

Nu, collega Heyerick. Aan de gemeenten die op dit moment nog derde categorie waterlopen beheren, wordt inderdaad nog die mogelijkheid geboden. Het betreft de gemeenten Aalter, Brakel, Buggenhout, De Pinte, Nazareth, Sint-Niklaas, Zwalm, Gent, Zulte, Evergem, St. Martens-Latem en Kruisem, mijnheer de burgemeester. Sommige van hen hebben in de eerste inschalingsperiode reeds een deel van de derde categorie opgewaardeerd naar de tweede categorie. Tijdens een infosessie op 18 juni werd ook die mogelijkheid terug kenbaar gemaakt. De gemeente Zulte. Collega, en de stad Gent hebben op ambtelijk niveau onze dienst Waterbeleid ondertussen reeds gecontacteerd om een gesprek daarover op te starten. Het dossier voor Zulte wordt op dit moment ook ambtelijk voorbereid. Terreinonderzoeken zullen moeten gedaan worden en er wordt onderhandeld tussen de dienst en de technische dienst van de gemeente over welke waterlopen nog in aanmerking kunnen komen voor herinschaling naar categorie 2. De waterlopen die daar niet voor in aanmerking komen daar kan de gemeente ook een keuze maken om ze bij het rioleringsstelsel te brengen, dat is een mogelijkheid, of bij publieke gracht te rangschikken of ze kunnen gewoon worden afgeschaft. Wat niet wil zeggen dat ze niet kunnen onderhouden worden, want dan gaan we naar een ander systeem. Dus die schrik dat er soms bij gemeenten in zit om bij een afschaffing van een waterloop geen onderhoud nimmer te hebben, is eigenlijk onterecht. Dat wil ik ook nog eens duidelijk zeggen. Wij verwachten geen massale herinschalingsstormloop, dus extra kredieten zijn er nog niet voorzien. We hebben nog wel wat ruimte, zeker voor Zulte collega, als u dat kan geruststellen. Voor twee tot drie gemeenten zal dat zeker nog kunnen. En indien niet, zal ik zoals gezegd mij tot mijn collega's wenden en hen vragen om toch te kijken naar extra budget. Voilà. Dat is eigenlijk de toelichting bij de procedure. Ik vond een zeer goede suggestie van collega Heyerick om eens te kijken naar diegenen die wel hun waterlopen al hebben overgedragen van tweede categorie en hun tevredenheid te peilen. Ik zal dat zeker met de dienst opnemen.

Naar de ambtelijke voorbereiding wil ik nog zeggen dat het gemeentebestuur officieel het akkoord over de scheiding dient aan te vragen en ons bestuursdossier wordt voor akkoord aan de Provincieraad voorgelegd. Indien dit positief wordt beoordeeld, gaat het dossier naar de minister die het ter goedkeuring zal voorleggen aan de Vlaamse regering. Pas na haar besluit is de overdracht een feit, dus dat is toch wel vier- tot zestal maanden dat dat in beslag neemt. Voilà. Ik hoop dat ik daarmee ongeveer alle vragen beantwoord heb. Indien niet, collega De Troyer, kijk ik naar u of er nog vragen zijn.

Mevrouw de voorzitter

Geen dezelfde vragen stellen, mevrouw De Troyer. Is het antwoord gegeven of heeft u toch nog een bijkomende vraag daarover?

Mevrouw De Troyer

Dank u, mevrouw de voorzitter. Mevrouw de gedeputeerde, dank u voor uw antwoord. Maar ik kan er toch niet aan doen. Ik moet mijn taak, mijn opdracht naar behoren vervullen. Dat wordt mij toch gevraagd.

Ik heb hier toch nog iets. Een opmerking van mijn collega, ere-gedeputeerde Hertog van wie ik die opdracht heb aanvaard en die stelt toch nog een vraag. Ik vind ze niet onbelangrijk, want daarover is toch niet gesproken tenzij, want het is natuurlijk niet mijn taak die Waterlopen. Maar bon, goed, ik maak er mijn data wel van. Heb ik toch nog geen antwoord gekregen. Hij zegt dus duidelijk: De financiering waterlopen derde categorie. De provincie zal dat op haar nemen. Wat gebeurt er met de zogenaamde Polderwaterlopen, werd er al overleg gepleegd met de VVP en is er contact geweest met de Vlaamse regering? Want bij de tweede vraag is er natuurlijk een gevaar dat schuilt in het feit dat de provincies hun waterbevoegdheid kunnen verliezen. In Nederland, collega's, zijn het niet de provincies maar het zijn de 21 verkozen Waterschappen die het beheer van het waterbeleid op zich neemt. En werkt het goed? En voilà, het werkt goed. Zeker wanneer men wil hervormen, en dat staat, men wil hervormen naar Nederlands voorbeeld en op basis van, zoals mijn collega mevrouw Dooms ook gezegd heeft, hydrografisch logische gehelen. Zijn de provincies er dan niet aan voor de moeite? Opvallend in gans die discussie is wel, dat voel ik toch ook, is dat de provincie nergens meer wordt vernoemd. Heeft de deputatie overleg gepleegd met de VVP en/of de Vlaamse regering? Wat is het standpunt van de deputatie? Gaat zij akkoord met de stelling van de Vlaamse overheid en is zij bereid om deze bevoegdheid mogelijks af te staan?

Nu, het volgende onderdeel van de vraag. Is ook gekend dat er een zaak lopende is met een uitspraak tegen de Polder tussen Schelde en Durme? U kent de zaak. Daar is daar een rechterlijke beslissing tussengekomen. Ik ben zeer objectief. En naar aanleiding van dat: gaat de deputatie zijn standpunt veranderen? Ik noem niks. Ik noem geen namen. U heeft de vraag. Voor mij is wat dit onderdeel betreft een schriftelijk antwoord voldoende.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Grillaert.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Ik denk dat ik schriftelijk ga antwoorden op het tweede deel van de vraag. Wat uw eerste deel van de vraag betreft, ik maak mij niet zo veel zorgen over het feit dat de provincies zijn bevoegdheid daarin zouden verliezen. Ik stroop zelfs mijn mouwen daarvoor op. Ik heb een studie gezien van Aquafin over het waterlandschap en de rioleringsproblematieken in Vlaanderen. Daarin kwam eigenlijk ter sprake dat als het gaat over riolering dat de mensen naar Aquafin kijken en als het gaat over de waterlopen dat ze naar de provincies keken. Dus in die zin voel ik mij gesterkt door die studie en denk ik ook dat er niet zo veel schrik bij ons leeft dat we die zouden verliezen. Integendeel, zoals ik natuurlijk al zei bij mijn antwoord op de vorige vragen, zou het een logisch gevolg zijn als de Polders en Wateringen zouden hun bevoegdheid verliezen. Let wel, ze hebben die bevoegdheid nu nog. Daar is sprake van in het regeerakkoord dat zij hun belastingsbevoegdheid zouden verliezen. De bevoegdheid om het onderhoud te doen, hebben ze nog. Dus dat is nog iets anders. Nu, als het daarover gaat denk ik dat het toch eerder een kans is dat wij meer bevoegdheden zouden krijgen dan dat de Polders meer bevoegdheden zouden krijgen. Dat is één zaak. Als het gaat over Nederland. Ik dacht niet dat er nog 21 Waterschappen zijn in Nederland. Ik dacht dat ze verminderd waren, maar goed ik kan niet discussiëren over cijfers. Ik weet het ook niet van buiten. Dat is uiteraard een zeer goed werkend model, maar dan denk ik dat als model de provincies daar gerust zich willen aan spiegelen, mevrouw De Troyer.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw De Troyer, kort.

Mevrouw De Troyer

Zeer kort. Mevrouw de gedeputeerde, ik dank u voor het antwoord. Ook zijn wij gelukkig als mevrouw gedeputeerde haar mouwen al opslooft. Dat wil zeggen dat inderdaad zij zal blijven ijveren voor de bevoegdheid aan de provincies en zij niet zal toegeven. Dat kan ik eruit afleiden. Met al uw kracht en met uw mouwen goed opgestroopt, zal u dat wel lukken. Wij zullen dat opvolgen, maar u ziet, wij hadden ook

DEBATTEN

nooit gedacht tien jaar geleden dat wij hier vandaag maar met 36 zouden zitten. Daar hebben we ook niet aan gedacht en daar in Brussel zijn ze vlug om beslissingen door te duwen.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Excuseer.
Mijnheer Evrard.

De heer Evrard

Ik zou willen pleiten om eens een korte pauze te houden. Het is hier zeer warm.

Mevrouw de voorzitter

Ik vind het hier vandaag eigenlijk niet zo warm. Ik vond het hier gisteren vreselijk warm. Ik dacht Landbouw, Platteland en Dierenwelzijn nu nog te doen en dan een pauze te houden. Maar goed, voor mij is nu ook goed. Maar ik wil vandaag zeker nog Landbouw, Platteland en Dierenwelzijn, Mobiliteit, Ondernemen en Onderwijs en Vorming doen. Dus een tien minuutjes pauze nu? Oké. Vijf minuutjes.

[de voorzitter schorst de zitting]

[de voorzitter heropent de zitting]

Mevrouw de voorzitter

Is iedereen terug binnen die graag terug binnenkomt? We gaan door, want het zijn dan uit uiteindelijk toch tien minuutjes geworden. Mevrouw De Troyer, u krijgt het woord.

Mevrouw De Troyer

Kort. Mevrouw de voorzitter, dames en heer gedeputeerden zie ik hier zitten. Ik wil mij toch verontschuldigen. Ik heb hier juist vernomen dat mijn collega drie woorden had ingediend en dat er geen motivering noch vraagstelling is gebeurd. Ik wil me daar toch voor verontschuldigen namens de sp.a-fractie, want dat is inderdaad not done. Ik neem dan ook akte van de bereidwilligheid van de gedeputeerden mij daar dan schriftelijk op te antwoorden. Ik dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel, mevrouw De Troyer. Waarvan akte.

Landbouw, Platteland en Dierenwelzijn

Landbouw en Platteland

Mevrouw de voorzitter

Dan gaan wij nu over naar het thema Landbouw, Platteland en Dierenwelzijn. We starten met Landbouw en Platteland. De eerste vraag door de heer Bauwens over proefprojecten en duurzame landbouw. Mijnheer Bauwens, u heeft het woord.

De heer Bauwens

Een zeer korte vraag. Dus er worden zowel voor de proefprojecten in de land- en tuinbouw als voor duurzame ontwikkeling heel wat subsidies voorzien. Geen probleem daarmee, maar dat steunt dan op een reglement van het jaar 2004, dus van 10 maart 2004. Zou het niet aangewezen zijn de tarieven te actualiseren? Want er is een en ander bewogen in het landbouwweld de laatste vijftien jaar.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel voor deze korte vraag en hopelijk ook een kort antwoord.
Mevrouw Grillaert.

Mevrouw Grillaert

Een kort antwoord. Het antwoord is: ja. En die reglementen zijn inderdaad reeds vijftien jaar oud. Het is de bedoeling om die samen te voegen en te herwerken. We gaan daar werk van maken en volgend jaar.

Mevrouw de voorzitter

Dat antwoord volstaat, mijnheer Bauwens? Goed, dank u wel. Dan gaan wij over naar de volgende vraag van de heer Mestdagh over biolandbouw.
Mijnheer Mestdagh, u heeft het woord.

De heer Mestdagh

Ik heb het gevoel dat we op een sneltrein zitten. Misschien moeten we ons daar een beetje aanhouden. Er komen er vanavond nog. Oké. Dat gaat over biolandbouw. Ik heb al kritische vragen daarover gesteld. Ik heb daar het antwoord van gekregen, waarvoor dank. Het gaat erom hoofdzakelijk, biolandbouw is natuurlijk wel ergens op de raakvlakken tussen enerzijds natuur, ecologie en ook landbouw en het komt zowel biodiversiteit, milieu en ook het inkomen van de landbouwer ten goede, aangezien ook veel mensen bereid zijn om meer te geven voor hun biologische landbouwproducten dan eigenlijk een ander product. In het antwoord van de gedeputeerde staat ook dat er eigenlijk wel ondersteuning is naar die biolandbouw, meer specifiek door middel van 5000 euro werkingssubsidie voor de vzw BioForum, als ik het goed heb. Ja. En ook voor de ondersteuning van het proefcentrum groenteteelt in Kruisem. Het proeftuincentrum in Kruisem krijgt natuurlijk wel meer middelen dan 5000 euro. Ik heb het even opgezocht. Als ik het goed voor heb, gaat het over 250.000 euro investeringssubsidie en gaat het over 560.000 euro aan werkingmiddelen jaarlijks. Dat is toch een behoorlijk bedrag. Het is misschien ook interessant om te weten, misschien dat u het antwoord niet weet, maar het aandeel die daar voor bio en niet-bio is voorzien. Dat zou misschien wel interessant zijn om te weten.

Nu, terugkerend naar mijn eerste vraag van gisterenochtend natuurlijk. Meten is weten. Evidence based policy. Vooral de vraag is dan hier: wat is eigenlijk de ambitie van deze deputatie in de richting van biolandbouw? We hebben nu 112 biolandbouwbedrijven in Oost-Vlaanderen. Ik hoop dat het de bedoeling is om op termijn meer biolandbouwbedrijven te krijgen. Dat zou ook inderdaad voor de landbouwers zelf wel een pluspunt zijn. Het is dus vooral de vraag in de richting van: wat is de ambitie van deze deputatie voor biolandbouw? Dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw Grillaert.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

DEBATTEN

Eigenlijk vraagt u naar indicatoren. Ik herinner me de tussenkomst van gisteren ook. U vraagt naar indicatoren en naar doelstellingen. Ik kan u daar op antwoorden dat we die eigenlijk niet hebben bepaald voor biolandbouw. Vlaanderen heeft ook een strategisch plan in verband met biologische landbouw ontwikkeld. Dat biedt eigenlijk ook een antwoord op de snelgroeiende vraag van de consument naar meer bioproducten. De proefcentra hebben al gezegd. We doen daar ook inspanningen, bijvoorbeeld biosnijbloemen. Dat is dan niet vernoemd, denk ik, in mijn technisch antwoord, maar dat is ook zeker iets wat ondersteund wordt vanuit die projectwerking. Om dat onderscheid te maken naar ondersteuning naar bio en niet-bio vanuit de praktijkcentra, ik denk dat dat projectmatig zal zijn, maar u weet hoe dat ook de proefcentra werken. Dat is via technische comités, waarbij dat de wetenschap en de mensen die bezig zijn beroepshalve eigenlijk samenkomen en die dan eigenlijk bepalen welke proeven dat er gaan. Er zijn heel veel proeven, dus ik kan daar misschien naar vragen wat bio is en wat niet-bio is, maar dan kan ik u die ook bezorgen. Wij betoelagen ook het coördinatiecentrum Praktijk. De voorlichting van biologische teelt, CCPT, betoelagen we ook, omdat die ook elk jaar een netwerkdag organiseren. Ik denk niet dat dat bij mijn technisch antwoord stond, dus ik geef dat ook nog mee. Ik weet ook in West-Vlaanderen heeft mijn collega Naeyaert in 2016 gepoogd een aanpak te doen voor biolandbouw. Ik heb dat ook met de dienst besproken en misschien moeten we dat in de toekomst ook bekijken. Dus wat heeft gedeputeerde Naeyaert, collega Naeyaert in West-Vlaanderen gedaan. Hij heeft dit rond de tafel gebracht. Heeft gekeken: wat zijn de mogelijkheden, potentiële valkuilen, enzoverder en heeft hij ook een studiedag rond georganiseerd. Dat staat nog niet vast, maar dat is een mogelijkheid dat we dat ook in Oost-Vlaanderen gaan doen. Maar als het gaat over specifieke indicatoren, die hebben we niet vastgesteld, want u weet dat in het bestuursakkoord ook staat dat wij geen uitspraak doen naar een bepaald type landbouw. Dus we doen dat voor andere types landbouw ook niet. Als dat een antwoord kan zijn op uw vraag.

Mevrouw de voorzitter

Was dat een antwoord op uw vraag, mijnheer Mestdagh?

De heer Mestdagh

Dat was zeker een goed antwoord op mijn vraag. Ik kijk ook, als je de suggestie hebt om eventueel een studiedag te organiseren – daar kijk ik ook wel naar uit, dat zou inderdaad wel een mooie zijn – maar ik hoop voor de gedeputeerde dat een niet nader genoemde warenhuisketen uit Vlaanderen ook continu reclame maakt met een B-plan. B is dan bio. Ik denk inderdaad dat wel dat als we binnen Oost-Vlaanderen wel een tandje bijsteken biolandbouw wel een pluspunt kan zijn. Dank u wel.

Mevrouw de voorzitter

Bedankt. Dan gaan we over naar een volgende vraag, ook van u, mijnheer Mestdagh, over land- en tuinbouw in het licht van de klimaatverandering. Mijnheer Mestdagh, u heeft het woord.

De heer Mestdagh

Het is eigenlijk een meer technische, of inhoudelijke vraag, denk ik. Het gaat dan over een specifiek actieplan. Als ik het nummerke noem, niemand zal het natuurlijk weten, maar het gaat over inzetten op innovatie in land- en tuinbouw in het licht van de klimaatsverandering en duurzaamheid. Nu, inzetten op klimaatsverandering in het kader van landbouw, dat is ook in de toelichtingsnota behandeld geworden, denk ik dat je twee richtingen uit kunt. Ik houd het even kort door de bocht. We kunnen meer papaja's kweken, of we kunnen ook kijken op welke mate we broeikasgasemissies reduceren. Dat zijn twee extremen misschien. Het gaat niet over de papaja's of over het verminderen van de emissies, maar ik denk dat zowel beide aspecten van het spectrum bij klimaatverandering van belang zijn. Uit die specifieke doelstelling van het actieplan, dat staat er dus ook niet heeft in echt aangegeven wat het aandeel voor het ene of het andere voor het andere is. Dank u wel.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Grillaert.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Ik zal zelfs meer zeggen: we zouden patat kunnen kweken. Voilà. Ik kan er zo nog een paar opnoemen, maar dan denk ik dat we eens op studiebezoek moeten gaan naar het proefcentrum.

De heer Mestdagh

Collega Bunot zal waarschijnlijk op kiwi's annoteren, maar enfin.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Als het gaat over, ik vind dat een zeer terechte vraag trouwens, het verschil of wat we doen rond klimaatadaptatie en mitigatie, want daar gaat het dan uiteindelijk over, binnen de landbouwsector. Dan denk ik dat we heel veel doen. Ik kan daar een aantal dingen over opnoemen. Het planten van patat of wat dan ook, groenegevels bijvoorbeeld bij het Proefcentrum voor de Sierteelt, mijn absolute favoriet. Dat zijn allemaal dingen die we doen, maar ik denk dat we daar een onvoldoende oplijsting in hebben. Dus ik engageer mij ertoe om met de dienst een oplijsting te doen van wat we specifiek doen rond adaptatie en wat we doen rond mitigatie. Nu, dat is al het een en ander. Als ik zie wat we doen rond sensibilisatie, rond die energie-efficiëntie ook, rond die hernieuwbare energie op landbouw- en tuinbouwbedrijven. Dus ik denk dat we daar echt wel een aantal dingen doen. Vanaf 2020 ook meer aandacht naar de circulaire economie door focus op de actie van de valorisatie van de reststromen. Ik heb daar net ook al de Huysmanhoeve vernoemd. Dus ik denk dat we een aantal dingen echt wel doen. Biodiversiteit proberen te verhogen, doen we zeker. Maar ik denk dat we een verdere oplijsting moeten doen. Ik kan hiermee ook naar de Raad toe om dat op korte termijn eens echt te inventariseren en duidelijk te maken: wat doen we nu rond mitigatie en adaptatie. Het is ook zo, en dat wil ik ook nog meegeven, dat de provincie het recent gestarte Vlajo-traject Klimrek van het Innovatiesteunpunt en ILVO volgt via de gebruikersgroep. Dat is een extern project. Die wil eigenlijk een strategie aanbieden aan landbouwers om klimaatslimme maatregelen te nemen op het bedrijf. Dus ook gericht op die mitigatie en adaptatie op maat van het individuele bedrijf met alle mogelijke aandachtspunten daarbij. En waarom haal ik dat ook aan? Omdat we eigenlijk na afloop van het project graag willen als provincie de klimaatscan die daar ook bij hoort verder promoten naar de Oost-Vlaamse land- en tuinbouwers. Ik denk dat dat een heel mooie project zou kunnen zijn waar we aan de slag mee kunnen, zeer praktisch gericht. Dus ik denk dat dat ook in de toekomst verdere opvolging zal krijgen vanuit de dienst. Maar ik engageer mij om een mooie lijst voor te leggen aan de raadsleden met wat we allemaal doen, opgesplitst naar adaptatie en mitigatie vanuit de dienst Landbouw en Platteland, moet ik zeggen.

Mevrouw de voorzitter

Goed. Mijnheer Mestdagh, is dat voldoende?

De heer Mestdagh

Dank u wel voor het antwoord en uw engagement. Dat s bij deze genoteerd.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel. Dan gaan we over naar de volgende vraag, uitwerken van een kader voor herbestemming van vrijgekomen bedrijfszetels.

Mevrouw De Troyer, dat is een vraag van u. U heeft het woord.

DEBATTEN

Mevrouw De Troyer

Kort, mevrouw de voorzitter. Het kader voor de herbestemming van de vrijgekomen bedrijfszetels op basis van welke wetgeving en wie is er bevoegd? Agrarische herbestemming of andere? Aan welke criteria wordt gedacht en met welk oogmerk? Is er een afdwingbaarheid van het provinciaal kader of louter richtinggevend? Ik dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw Grillaert.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Het mag dan wel een korte vraag zijn, mevrouw De Troyer, maar het is alleszins geen simpel antwoord. Het is een moeilijk gegeven waar we eigenlijk vanuit de provincie aan de kar trekken. We trekken aan de kar. Waarom? We hebben een studie met het ILVO gedaan. We hebben daar de pers ook mee gehaald. Ik heb daar heel veel boze mails en telefoontjes ook over gekregen vanuit diverse hoeken. Maar het is wat het is. Het is een piste die we zeker niet loslaten. Dat staat ook duidelijk vermeld in het bestuursakkoord. We willen ook via de VVP samen aan die kar trekken. Bij vijf provincies willen we samen aan de kar trekken en naar de Vlaamse regering nog eens duidelijk stellen. Dit ter inleiding. Natuurlijk, we zijn actief in deze materie op basis van de regelgeving rond stedenbouwbevoegdheid gemeenten, provincies. U kent het verhaal. Wat we in eerste instantie zeker willen doen, is inzetten op die agrarische herbestemming. Die agrarische bestemming kan een verderzetting zijn van het klassieke landbouwsysteem, maar het kan ook evolueren naar meer kleinschalige korte keten land- of tuinbouw, enzovoort. Als dat niet zou mogelijk zijn, of wenselijk dat ook mogelijk is, wordt bekeken welke niet-landbouw alternatieven zijn. Dat wordt gedaan op basis van een oriëntatieboom, dus eigenlijk een soort schemaatje vragen enzoverder. Dat is ook ontwikkeld in het ontwerpend onderzoek van het project dat we gehad hebben en daar willen we verder in meegaan.

Als het gaat over de criteria en met welk oogmerk, dan gaat het over belangrijke uitgangspunten. Dat gaat over herbestemming van de vrijgekomen bedrijfszetels waarvan ik zeg: kijken wat de mogelijkheden zijn naar herbestemming op agrarisch gebied, maar uiteraard ook omdat we dan die open ruimte verder kunnen versterken in functie van die voedselproductie voor de land- en tuinbouw. Ook het beschikbaar houden van bestaande strategische bedrijfszetels naar de toekomst toe. Mevrouw De Sutter is hier nu niet, maar ze heeft het daarnet ook aangehaald dat het aantal landbouwers blijft dalen en dat de vrijgekomen bedrijfszetels te duur worden, omdat ze voor veel andere economisch sterkere functies kunnen worden bestemd. Met als gevolg dat het platteland verder residentialiseert en dat de landbouw uit de markt wordt geconcentreerd. Dat is toch allemaal een aantal zaken die ook uit het onderzoek voortkomen en waarvan wij een aantal alarmsignalen kregen dat we toch moeten bekijken hoe we daarmee omgaan. Die oriëntering is bon, dat gaan we proberen bekijken samen met de criteria voor de herbestemming. Momenteel wordt vooral gekeken naar de lokale opgave van een omliggend gebied op vlak van landbouw, landschap, natuur, water, energie en de aard en de staat van de hoeve.

En dan komen we bij het moeilijkste: de afdwingbaarheid. Het is eerder een richtinggevend of richtinggevend aspect en we hopen dat we de nodige instrumenten kunnen hebben om wel die doelstellingen afdwingbaar te maken. Vandaar dat het belangrijk is om met die vijf provincies aan de kar te trekken. Want het is een groot potentieel dat er nu al is maar de komende jaren nog zal toenemen waar we vooral eigenlijk echt willen dat het in die landbouw- en tuinbouwsector blijft en dat we dus een stukje residentialisering tegengaan van de landbouwgebieden. Dit gezegd zijnde, kan u begrijpen dat ik nogal veel boze mails en telefoons daarover gekregen heb.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw De Troyer.

Mevrouw De Troyer

Mevrouw gedeputeerde, ik dank u voor uw eerlijk antwoord. Ik beseef ook dat dat inderdaad geen gemakkelijke oefening is, maar ik ben wel blij met uw visie. We zullen dat opvolgen. Maar ik ben blij met uw eerlijk antwoord.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende vraag. Land-, Tuin- en Bosbouw en vzw Rato. Mijnheer Evrard, u heeft het woord.

De heer Evrard

Ja, mevrouw de voorzitter. Ook ik ga het kort houden. Ik had het al eventjes aangehaald in mijn toespraak. Volstaat de subsidiëring van 300.000 euro voor Rato gezien het feit dat het takenpakket van Rato steeds meer uitgebreid wordt? Er duiken namelijk steeds meer exoten op, zowel op het vlak van fauna als flora. Immers, op bepaalde vlakken vooral van de flora moet men het momenteel eerder bij beheersing dan uitroeiing houden. Ik heb vernomen dat er twintig personeelsleden werken bij Rato, waarvan vijf administratieve. Dus dat wil zeggen dat er in het veld eigenlijk maar vijftien mensen staan. Aangezien er steeds meer gemeenten zich aansluiten, steden en gemeenten zich aansluiten bij Rato, vermoed ik dat dat op termijn zeker niet meer zal volstaan, dat bedrag.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw Grillaert.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Dank u wel, collega Evrard. Ik heb ook op mijn papieren geschreven: zie algemene inleiding collega Evrard. Dus ik had het wel degelijk gehoord dat u het wist. Maar ik had er ook bij genoteerd dat ik een differentiatie wil maken naar bedragen toe. Het is zo dat inderdaad de werkingstoelage van 300.000 euro per jaar wordt aangewend om de rattenbestrijding te doen lang die waterlopen tweede categorie waar we het juist uitgebreid over gehad hebben. Als dat zou stijgen dan denk ik dat u gelijk heeft dat het aantal kilometers zou stijgen. Dan denk ik dat u gelijk heeft dat wij zullen moeten kijken of dat die werkingstoelagen kunnen herbekeken worden of hoe we daarmee omgaan. Dat is één zaak. Maar, we hebben ook een samenwerkingsovereenkomst met Rato ten bedrage van 433.000 euro die we hier in de Raad ook al hebben goedgekeurd. Dat is eigenlijk een samenwerkingsovereenkomst apart van die 300.000 euro. En dat gaat over die plantaardige exoten. Dat zijn eigenlijk twee verschillende budgetten. We kunnen niet alles fundamenteel aanpakken. Dat zou eigenlijk ook onbegonnen werk zijn en daarom hebben we ook een prioriteitenlijst opgemaakt. En wat echt willen proberen uitroeien, ik denk dat u ook aanwezig was op die commissie daar als we op stap geweest zijn om de dingen te bekijken. Dan kan u misschien nog herinneren dat we echt wel willen inzetten op het uitroeien van de grote waternavel en waterteunisbloem overal waar die zich manifesteert. De duizendknoop willen we dan weer uitroeien in onze provinciale waterlopen en ook vijf meter naast de waterloop en in de provinciale eigendommen. Dus we gaan wel effectief sowieso moeten inzetten op bepaalde soorten, maar op zich denk ik dat het goed is om onze focus te hebben naar bepaalde soorten, want allemaal is niet doenbaar gewoon. Nu, we gaan wel moeten kijken bij komende engagementen, en als er dingen zijn vanuit Europa en Vlaanderen die erbij komen wat we niet weten waar we ook geen controle over hebben, of het bijhorende budget voldoende is. Maar ik zeg het: voorlopig is er een soortenlijst opgemaakt door Europa waar wij van weten: wat zijn de exoten en wat zijn ze niet? Als daar verandering in komt natuurlijk, dan moet bekeken worden of we met onze budgetten nog kunnen aan de werking voldoen. Maar voorlopig ziet dat er goed uit. Maar wat de mogelijke toekomst is vanuit Europa, daar hebben we uiteraard geen zicht op.

DEBATTEN

Mevrouw de voorzitter

Oké. Dat volstaat, mijnheer Evrard? Oké.

Dierenwelzijn

Mevrouw de voorzitter

Dan hebben we nu drie vragen over Dierenwelzijn. Dat zijn drie vragen die eigenlijk allemaal gaan over dierenasielen. Dus ik zal voorstellen dat we die ook samen behandelen en dat er dan één antwoord komt. Mijnheer Bauwens, u krijgt meteen het woord over de werking van erkende dierenasielen. Nadien is er nog mevrouw De Merlier en mevrouw Van De Populiere. Mijnheer Bauwens, eerst aan u.

De heer Bauwens

Dank u voorzitter. Collega's. Inderdaad, subsidiewerking voor erkende dierenasielen. Ik vraag mij af of de deputatie rekening houdt bij het verlenen van die subsidies aan een dierenasiel met de reeds verworven of toegekende subsidies die door andere instanties, zoals gemeente of Vlaamse administratie, worden toegekend. Dit om toch ergens dubbelgebruik tegen te gaan.

Mevrouw de voorzitter

Dan mevrouw De Merlier.

Mevrouw De Merlier

Dank u, mevrouw de voorzitter. Geachte eden van de deputatie. Beste collega's. Dierenwelzijn is een Vlaamse bevoegdheid. Dus of het strikt genomen een taak van de provincie is, kunnen we in vraag stellen. Maar los daarvan, zelf als grote dierenvriend, kunnen we alleen maar toejuichen dat deze deputatie ook aandacht geeft voor dieren in nood. Er wordt een nieuw subsidiereglement opgesteld. Een reglement met betrekking tot toekenning van subsidies aan erkende dierenasielen en erkende opvangcentra voor wilde dieren. Vanwaar de ondersteuning van opvangcentra voor wilde dieren? Is er in Oost-Vlaanderen een problematiek rond wilde dieren en wat is de reden? Vlaanderen voert controles uit of de dierenasielen voldoen aan de vereisten inzake dierenwelzijn. Voeren wij ook zelf controles uit naar humane behandeling van de dieren in de door ons gesubsidieerde dierenasielen of gaan we ervan uit dat de Vlaamse erkenning en controle volstaat? Kregen wij vanuit Vlaanderen info over de door hun uitgevoerde controles? Ik dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.

Dan is er nog één vraag hierover van mevrouw Van Der Populiere.

Mevrouw Van de Populiere

Dank u voor het woord, voorzitter. Ik zal aanvullen wat mijn vorige twee collega's gezegd hebben. Vanaf 2020 verdrievoudigt ons budget naar. We gaan naar 57.315 euro, dus voor alle erkende dierenasielen. Mijn vraag was eigenlijk van: op basis van welke criteria wordt de verdeelsleutel bepaald voor de toekenning van het subsidiebedrag onder de verschillende initiatieven? Is geen controlesysteem voorzien? En wat met initiatieven die tot op vandaag nog niet erkend zijn? Wordt hiervoor budget opzij gezet?

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Grillaert, het woord is aan u.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Dank u wel, voorzitter. Nu, collega's, ik had de clou al een beetje ontbloot. Maar wel in ieder geval nog een vraag van onze collega die vandaag niet aanwezig is. Ik had al gezegd dat er wel iets op komst was. Het is nog altijd op komst en waarschijnlijk zal het voorgelegd worden in de Provincieraad van december. Algemeen. Nu kunnen er subsidies worden verleend via twee provinciale reglementen. Reglement met betrekking tot toekenning van subsidies aan erkende dierenasielen voor honden en katten en een reglement met betrekking tot subsidiëring voor de werking van vogelopvangcentra. 2004, 1992 zijn die reglementen gestemd en nu zal er een nieuw subsidiereglement met betrekking tot toekenning van subsidies aan erkende dierenasielen en erkende opvangcentra voor wilde dieren opgemaakt worden. Is opgemaakt. Is goedgekeurd door de deputatie en zal deze maand voorgelegd worden aan de Provincieraad. Wat zijn de uitgangspunten? Terwijl mijn collega Van Laecke met van alles begint te gooien, ik vond dat mijn antwoord dat ook nog niet waard was, maar goed [gelach]. Uitgangspunten. De twee reglementen worden samengevoegd. Een Vlaamse erkenning blijft een noodzakelijke voorwaarde. Beperking naar diersoorten wordt opgeheven en het bedrag van de mogelijke betoelaging wordt uniform en hoger. En ook een eenvoudige aanvraagprocedure en formulier worden voorzien. Dus er kunnen meer asielen inschrijven. Het bedrag van de betoelaging wordt hoger. In antwoord op de vraag van raadslid Bauwens: asielen verzamelen werkingsmiddelen op de meest uiteenlopende wijze naast de technische die ik daar juist gezegd heb, de Vlaamse erkenning, moeten aanvragers enkel voldoen aan het provinciaal reglement op de reserves van nu en uiteraard de vereiste stukken ter staving doorgeven. Een subsidie mag worden gecumuleerd met andere subsidies, of van de provincie zelf of met een gelijkaardige subsidie van een andere overheid.

In antwoord op de vraag van raadslid De Merlier. Wij gaan ook de dierenasielen, dus die opvangcentra voor wilde dieren, subsidiëren nu met het oog om deze dieren vervolgens terug vrij te laten in het wild waar dat mogelijk zou zijn. De terminologie is ook ontleend aan de Vlaamse regelgeving, meer bepaald zoals gebruikt in hoofdstuk 5 van het besluit van de Vlaamse regering in verband met de soortenbescherming. Eigenlijk het soortenbeschermingsdecreet zoals genoegzaam bekend. We gaan geen eigen controles uitvoeren. We gaan dat ook in de toekomst niet doen omwille van het feit dat we ons aliëren aan die Vlaamse erkenning die toch ook gegeven is op basis van een aantal voorwaarden, waaronder dierenwelzijn uiteraard een zeer belangrijke is. De informatie over die erkenning wordt ook door de Vlaamse overheid kenbaar gemaakt, dus we kunnen daar ook wel kijken of die allemaal voldaan zijn, die voorwaarden.

In antwoord op een vraag van raadslid Van De Populiere. De aanvraag van de subsidie moet voor 1 juli via het daartoe bestemde formulier worden ingediend. De aanvragen zullen voorgelegd worden aan de deputatie en de deputatie bepaalt jaarlijks het bedrag dat een erkend dierenasiel of een erkend opvangcentrum zal ontvangen. Dat bedrag kan niet hoger zijn dan 3000 euro. Indien het beschikbare krediet ontoereikend is, wordt het evenredig verminderd in functie van het aantal ingediende aanvragen. Op basis van de ervaring in het verleden mag worden verwacht dat er voldoende financiële middelen voorzien zijn en ook voor nieuwe initiatieven die voldoen aan het reglement. Bij deze hebben jullie nu al, denk ik, de uitleg gekregen die ook in december aan de commissie zal gegeven worden of als er vragen over zijn. Maar ik luister of er nog andere vragen zijn.

Mevrouw de voorzitter

Zijn er nog andere vragen over dit onderwerp? Goed. Dan kunnen we dit afsluiten.

Mobiliteit**Mevrouw de voorzitter**

DEBATTEN

En overgaan naar ons volgende thema Mobiliteit. Duurzame mobiliteit, Functioneel fietsnetwerk en Trage wegen. Mijnheer Bauwens, we komen terug bij u voor een vraag over het onderhoud van wegen, investeringssubsidie voor het aanleggen en onteigenen conform fietsvoorzieningen. Mijnheer Bauwens, u heeft het woord.

De heer Bauwens

Er is in 2020 en inderdaad een behoorlijk bedrag uitgetrokken van, denk ik, 4,7 miljoen voor het aanleggen en onteigenen van fietsvoorzieningen. Mijn vraag is daarbij: is er blijvende aandacht voor het onderhoud van deze wegen door de gemeente op wiens grondgebied deze wegen zich bevinden? Wordt dat sporadisch nagegaan door de provinciale diensten of komt de provincie hierop tussen naar aanleiding van een eventuele klacht of klachten door gebruikers?

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Mijnheer Bauwens, om een duidelijk antwoord te geven, maken we een onderscheid tussen de fietssnelwegen en het bovenlokaal functioneel fietsnetwerk en het lokaal functioneel fietsnetwerk. De fietssnelwegen worden grotendeels aangelegd door de provincie met middelen van de provincie of met subsidie van Vlaanderen. Via een samenwerkingsovereenkomst en via het subsidiereglement voor aanleg van fietsinfrastructuur wordt afgesproken dat, wanneer de fietssnelweg is aangelegd, die wordt overgedragen aan de gemeenten. De dienst Mobiliteit merkt dat uiteindelijk er een groot verschil was in het onderhoud door de gemeente zelf. Gemeente A onderhield wel of maakte de fietssnelweg wel sneeuwvrij en een andere gemeente niet met als gevolg dat je op een fietssnelweg reed en dat je door de sneeuw moest rijden voor een vrije fietssnelweg. En dan zet je mensen niet aan om de fiets te nemen. Dit jaar werd het subsidiereglement Regulier onderhoud van fietssnelwegen goedgekeurd door de Provincieraad. Gemeenten, maar ook autonome gemeentebedrijven en havenbedrijven kunnen voor de vrij liggende fietssnelwegen in hun beheer een forfaitaire subsidie krijgen van 800 euro per kilometer. In de subsidie staat vermeld wat dat juist inhoudt, het onderhoud van die fietssnelweg. Hierbij willen we toch in de eerste plaats ook gemeenten stimuleren en nadien pas sanctioneren. Nu was in het verleden het zo altijd dat er enkel als er een melding kwam van een fietspad dat niet onderhouden werd, dat wij dan ook ingrepen en de gemeenten daarvan op de hoogte brachten. Met dit vernieuwde subsidiereglement, waarvoor trouwens 250.000 euro per jaar wordt voorzien, gaan wij door onze ambtenaren – dus zowel de landmeters als de ingenieurs die regelmatig op pad zijn gaan – steekproefsgewijze controleren. Daarnaast blijven natuurlijk ook de meldingen van verontruste burgers binnenkomen die wij trouwens altijd onmiddellijk doorspelen naar de gemeente zelf. We gaan de gemeenten in dit onderhoud van die fietssnelwegen ook inhoudelijk ondersteunen. Er was op 26 november een studiedag over het onderhoud van fietssnelwegen. *[gehoest]* Excuseer. Behalve het toelichten van de principes van het onderhoud van fietssnelwegen was het ook het uitwisselen van belang om dit op de juiste manier aan te pakken. Ik heb ook vernomen dat op die fietssnelweg ook contacten waren tussen verschillende ambtenaren, ambtenaren van verschillende gemeenten waarbij dat eigenlijk al min of meer afgesproken werd: kunnen wij die straat doen en kunnen jullie die straten doen zodanig dat niet elke gemeente tot aan de gemeentegrens moet gaan dat het uiteindelijk tot een samenwerking kan komen. Het lokaal en bovenlokaal functioneel fietsnetwerk van deze fietsinfrastructuur wordt via een subsidiereglement gesubsidieerd door de provincie Oost-Vlaanderen. En in het reglement is ook opgenomen dat de gemeente als eigenaar en wegbeheerder verantwoordelijk is voor het onderhoud van die fietsinfrastructuur. Eventuele klachten naar de provincie of particulieren worden ook automatisch en onmiddellijk naar de gemeente gestuurd.

Mevrouw de voorzitter

Was dat het, mijnheer Bauwens als antwoord? Dank u wel.

Dan gaan we over naar de vraag van mevrouw De Jaeger over fietsnetwerk en veiligheid. Mevrouw De Jaeger, alstublieft.

Mevrouw De Jaeger

Dank u wel. Geachte collega's. In deze raad is er eigenlijk een breed draagvlak, denk ik, voor de verdere aanleg van fietsinfrastructuur. Bij mijn weten zijn alle dossiers die hier voor de Raad gekomen zijn unaniem goedgekeurd. Maar als we in Oost-Vlaanderen werkelijk een goed, zeer comfortabel fietsnetwerk willen hebben, dan moeten er eigenlijk nog heel veel gebeuren. Ik vind het dan ook een beetje jammer dat de provincie beslist heeft om een belastingverlaging in te voeren, want de vraag moet gesteld hoeveel Oost-Vlaamse gezinnen er niet bereid zouden zijn vijf euro meer te betalen als ze zouden weten dat dat geld integraal naar fietsinfrastructuur zou gaan. Ondanks die belastingverlaging heeft de provincie wel beslist om heel veel geld te voorzien voor de uitrol van het fietsnetwerk. Ik heb het bedrag herlezen, 60 miljoen euro. Ik vind dat zeer veel geld. In vroeger tijd, zo heb ik er ook nog eens in de Provincieraad gezeten en toen was er ook altijd heel veel geld ter beschikking voor de aanleg van fietspaden, waarbij dan uiteindelijk een fractie van dat bedrag werd goedgekeurd. Mijn vraag is naar dit bestuur. Er is nu inderdaad een groot bedrag voorzien. Is de kans reëel dat dat geld ook effectief wordt uitgegeven? Want er moet inderdaad nog veel gebeuren vooraleer in Vlaanderen een performant fietsnetwerk is. En dan een tweede bedenking die gaat eigenlijk over, en het is inderdaad, we zijn er al een keer over tussengekomen in deze Raad, over fietsveiligheid. En dan heb ik het meer speciaal niet de veiligheid op de fietspaden zelf, maar in dit verkavelde Vlaanderen met de chaotische ruimtelijke ordening. Elk fietspad dat je aanlegt, kruist voortdurend gemeentewegen of N-wegen. N-wegen zijn een groot probleem. Daar kunnen we als provincie niets aan doen. Dat is Vlaanderen. Maar dan zijn er toch de gemeentewegen. Ik stel toch vast dat burgemeester van langsom meer maar al te graag willen een nieuw fietspad inhuldigen. Mijn suggestie zou dan zijn dat de provincie die dan dat fietspad bekostigt eigenlijk als eis stelt aan de gemeente dat die ervoor zorgt dat die oversteken veilig worden. Dat oversteken zijn dan op gemeentelijke wegen. Ik denk dat dat fietsers enkele garanties meer zou geven dan wat ze nu hebben. Ik dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw Gillis, het woord is aan u.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Mevrouw De Jaeger. Met deze nieuwe legislatuur wensen we inderdaad prioritair in te zetten op de versnelde uitrol van het fietsroutenetwerk. Zowel vanuit mobiliteitsoogpunt als vanuit het klimaat oogpunt denk ik dat de fiets het ideale middel is om tot een oplossing voor die twee problemen te komen. Waar we voor moeten zorgen, is dat we veilige fietspaden geven, comfortabele en dat het ook aangenaam is om te fietsen van punt A naar punt B. Ik ga toch even zeggen dat dat door de voorbije deputatie, de voorbije jaren door de vorige deputatie, de voorbije jaren ook heel hard gewerkt is rond de aanleg van de fietswegen. Het was in 2014 dat het concept fietssnelweg gloednieuw was. Ondertussen is die fietssnelweg een begrip dat we allemaal gemakkelijk uitspreken en dat ook algemeen kennen. Maar er is veel laaghangend fruit reeds geplukt. Dat wil dus zeggen dat eigenlijk de gemakkelijke dossiers al op retour zijn of daar zijn we mee bezig met eenvoudige realisaties. De realisaties die we nu zien, zijn complexer en dus in veel gevallen ook duurder. Dus daarnaast wordt de prijs ook opgedreven door steeds hogere kwaliteitseisen. De fietspaden moeten breder zijn, evenals het fietsvademecum. Wij gaan voor vier meter als het kan. Materialen, de aansluiting, de verlichting. Er is ook een striktere regelgeving met betrekking tot leefmilieu, archeologie, maar ook met waterbeheer. En inderdaad, ook door de hoger gestelde eisen van de gebruikers naar het comfort, veiligheid en duidelijkheid. Ik denk dat wij als provinciebestuur heel duidelijk onze voorttrekkersrol hebben opgenomen. Dat is heel duidelijk gemaakt in het bestuursakkoord en ook in de huidige meerjarenbegroting die nu voorligt. We zetten inderdaad ongeveer 10 à 11 miljoen per jaar in op de aanleg van die fietssnelwegen. Dat maakt dus op zes jaar inderdaad ongeveer 63 miljoen euro. Nu, u vraagt of we deze werken ook effectief gaan kunnen benutten. Als je een verhoogd budget hebt dan heb je ook meer personeel nodig. Anders lukt dat niet. En dat wordt ook voorzien. Dus we voorzien extra ingenieurs, landmeters. Dat wordt natuurlijk opgebouwd de komende jaren. We hebben de investeringsmiddelen voor de uitbouw van het lokale en bovenlokale functioneel fietsroutenetwerk voor

DEBATTEN

ongeveer 14,5 miljoen euro per jaar. Ten slotte wil ik ook zeggen, want u vraagt die kruising van die N-wegen en de gemeente. Ik denk dat wij dat altijd doen en dat wij zelfs ook de gemeenten stimuleren om de fietsoverwegen op de snelwegen, de voorrang voor de fietsers te geven. Er zijn een aantal gemeenten die daarin meegaan, maar een aantal gemeenten ook nog niet. Maar dat is een autonome beslissing van het gemeentebestuur van het schepencollege waar wij enkel maar stimulerende factoren in kunnen zijn. Ik denk dat het duidelijk is dat er een periode aangebroken is waar dat de tijdsgeest voor de fiets veel belangrijker is geworden. Meer mensen willen de fiets op, ook omwille van het mobiliteitsprobleem. Het is niet enkel recreatief fietsen meer, maar ook echt woon-werkverkeer, school- woonverkeer. Daarnaast zien ook bedrijven en scholen de meerwaarde in van de fiets. Ik verwijs naar onze testkaravaan die dus massaal wordt aangevraagd en waar het dus ook duidelijk uit blijkt. Nadat het bedrijf drie weken die testkaravaan heeft geprobeerd dat ze vragende partij zijn naar lokale fietsers om daar op in te spelen. Ja, dus we zien ook dat lokale en hogere overheden ook naar ons toe vragende partij zijn. Maar alsjeblief, die missing link daar, dat fietspad daar, de oversteek daar. Maar je hebt de middelen, de middelen zijn ook niet oneindig natuurlijk, maar ik ben ervan overtuigd dat we de ambities ook effectief gaan waarmaken. We zetten de middelen in. We zetten de mensen ervoor in en de fiets heeft vandaag de wind mee.

Mevrouw de voorzitter

Oké.
Mijnheer Taylor.

De heer Taylor

Sorry, ik kan het niet laten om even tussen te komen. Als er gedaan wordt alsof dat burgemeesters alleen maar lintjes knippen. De burgemeesters zijn, dan wijs ik dus niet naar de gedeputeerde, het was mevrouw De Jaeger die dat even aanhaalde in haar vraag. Als of dat de burgemeesters er alleen waren op het moment dat het fietspad geopend werd. Ik kan u alleen maar zeggen, als u een project samen met de provincie doet dan wordt er ook heel veel gedaan door de gemeente. En dan doen die burgemeesters in gans het traject heel veel. Van onteigeningen wat meestal het moeilijkste in zo'n procedure is, dan staat de gemeente voorop, voorop in de wind voordat er gefietst wordt. Maar ook gedurende zo'n traject. Als ik zie het aanleggen van een fietspad voor gemeenten wat de werklast daar is op een technische dienst, dan is dat serieus. Dus als burgemeesters daar staan om dat lintje door te knippen op het moment dat dat fietspad er is, dan staan ze daar omdat ze echt de beste bedoelingen hebben voor die fietser en omdat ze heel dankbaar zijn omdat de provincie investeringen doet in haar fietsbeleid, maar ook omdat ze trots zijn voor al het werk dat hun diensten gedaan hebben de jaren daarvoor. Ik wil positief eindigen, want ik denk dat het positiefste van dit meerjarenplan is dat er dergelijke inzet voor die fietsinfrastructuur gedaan wordt. Het is ook goed dat er nagedacht geweest is over inderdaad het feit dat er meer personeel nodig is om die dossiers te laten vooruitgaan. En ik hoop effectief dat we op het einde van de rit van deze legislatuur een mooi kaartje kunnen voorleggen dat er effectief kilometers bijgekomen zijn, want daar zal iedereen over de partijgrenzen heen volgens mij van overtuigd zijn dat dat een zeer goede zaak zou zijn.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel, mijnheer Taylor.
Dan kunnen we nu overgaan naar de vraag van mevrouw Van De Populiere over het uitbouwen van een duurzaam fietsnetwerk.
Mevrouw Van de Populiere.

Mevrouw Van De Populiere

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik denk dat we er intussen niet meer kunnen naast kijken dat een van de meest opvallende zaken in het meerjarenplan is toch wel het budget voor de aanleg van fietsinfrastructuur in Oost-Vlaanderen. De prioriteit gaat naar het afwerken van de meest belangrijke fietssnelwegen en missing links. Er worden heel wat miljoenen uitgetrokken en verdeeld over de hele legislatuur. Het laat ook onze Vlaming niet onberoerd om op een andere manier ons te verplaatsen. Gemeenten zullen ondersteuning krijgen bij het uitwerken van een lokaal fietsnetwerk alsook voor het

uitwerken van een tragewegenplan. Via schoolroutekaarten, de veiligste weg naar school in kaart brengen, worden de gemeenten aangezet om gevaarlijke punten aan te pakken en prioritair te investeren in deze routes. Scholen zullen gestimuleerd worden om deze actieve en duurzame verplaatsingen op te nemen in hun schoolvisie. Het extra budget is dus zeker welkom. Mijn vraag: komt er een informatiecampagne om de gemeenten hiervan op de hoogte te brengen? En wat met gemeenten die vandaag nog te weinig initiatief nemen om hun fietsinfrastructuur te verbeteren?

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Mevrouw Van De Populiere, ik zou eigenlijk een heel kort antwoord kunnen geven, maar ik ga dat niet doen. Maar eigenlijk zie ik vanuit gemeenten inderdaad burgemeesters en schepenen voor mobiliteit een enorme vraag van: alsjeblief, kunnen we dit voorrang geven? Kunnen we dit prioritair behandelen? Dus het is echt wel een zeer positieve wind wat betreft mobiliteit. Om te antwoorden concreet op uw vraag. Sinds 2013 bezoeken onze beleidsmedewerkers van de dienst Mobiliteit actief de gemeenten voor herziening van het fietsroutenetwerk en de integratie van de fietssnelwegen in dit netwerk. Zoals het ministerie eigenlijk ook zei, wordt er – ik heb soms de indruk dat ik tegen mezelf aan het praten ben, sorry hoor – inderdaad een heel lang traject afgelegd. Ook via de gemeentelijke beleidscommissie die nu projectcommissie is, de regionale commissie, grondverwijderingen zijn van de gemeente, dus er wordt inderdaad een lange weg afgelegd. Dus wij zien die gemeenten, zowel schepenen als burgemeesters, maar ook de ambtenaren heel regelmatig. Dat voortdurende contact zorgt ervoor dat de drempel om contact op te nemen met onze mensen van Mobiliteit ook zeer laag is. Er is ook meer duidelijkheid bij de gemeenten over het provinciaal beleid van wat doen ze nu juist? Wat houdt dat juist in? Er is meer vraag naar de opstart van investeringsprojecten zoals ik ook al gezegd heb. Meer subsidieprojecten door de gemeenten ook worden opgestart in het kader van lokaal functioneel fietsnetwerk en de gemeenten worden ook gesensibiliseerd. Dus aanzet tot een veranderde visie van heel wat gemeenten op het fietsbeleid. Zij zien ook wel het nut daarvan in. Ook door de uitbreiding van het gamma aan fietsen. Vroeger had je een fiets en je had een koersfiets. Nu heb je de speed pedelec, een bakfiets, een elektrische fiets. Dus het gamma breidt ook altijd maar meer en meer uit, wat positief is.

De dienst Mobiliteit gebruikt de volgende kanalen. Dus deelnemen aan het jaarlijkse Mobibad, waarbij de lokale besturen kennismaken met de actoren in het werkveld. Dus Mobibad gaat eigenlijk in het voorjaar door in een bepaalde gemeente. Vorig jaar was het in Gent. Ik denk dat het volgend jaar ook in Gent is. Dit jaar was het in Gent en daar worden alle ambtenaren, alle gemeenten, alle beleidsmedewerkers en ook alle actoren die rond fietsen bezig zijn uitgenodigd. Dat gaat over een informatief gedeelte, over het uitwisselen van informatie en kennis. Er is Facebook. Er is de Nieuwsbrief Mobiliteit die ongeveer één keer per maand verschijnt. De datum ligt niet vast, maar ongeveer één keer per maand. Die gaat naar alle gemeenten, zowel ambtenaren als beleidsmedewerkers, naar scholen, naar het middenveld, naar de Vlaamse administratie, naar burgers die zich hebben ingeschreven via de website en ook naar de interne collega's. Dan hebben we heel veel persberichten en persmomenten, bijvoorbeeld voor de eerste spadesteek als er een bouwvergunning is goedgekeurd, voor het inrijden met het lintje doorknippen, wat ook altijd heel leuk is trouwens. We krijgen daar ook heel veel reactie op in de pers. De website, www.fietssnelwegen.be. Het uitrollen van die routetaal, dus de bewegwijzering uiteindelijk eigenlijk over gans Vlaanderen – dus de vijf provincies hebben daar samen aan gewerkt – waaruit een weerslag blijkt. Het is herkenbaar. Dus een fietssnelweg, a ja, zo veel, een duur woord dat wordt dan herkenbaar en dat is duidelijke taal ook. En dan hebben we natuurlijk ook promotiemateriaal.

De toekomstige acties. We hebben informatiecampagnes, zoals onze collega werkgroep Fiets met een netwerkmoment in de eerste helft van 2020. De op te starten fietsbarometer waarbij we dus aan het fietsroutenetwerk een score gaan geven. Dit zal een middel zijn om gemeenten aan te sporen om de meest dringende fietsinfrastructuurprojecten op te starten. Dan hebben ook dagelijkse contacten met de gemeentebesturen en hun administraties. En ja, zoals ik al zei, dit rechtstreeks contact zorgt uiteindelijk voor de verspreiding van de visie van de provincie op mobiliteit.

Mevrouw de voorzitter

DEBATTEN

Mijnheer Heyerick wil graag tussenkomen.

De heer Heyerick

Toch even rond de openingen van de fietspaden. Onlangs was er eentje in Zulte en dat wordt dan georganiseerd, de vrijdag om 17.00 uur. Allee, als we willen mensen betrekken bij zo'n zaken, ik bedoel we moeten dat niet doen voor de politici an sich. We moeten dat vooral doen voor de mensen, de burgers zodanig dat ze weten dat het provinciale initiatieven zijn. Nu, dan ziet u dat er bijna geen volk op afkomt, omdat dat op een onhebbelijk uur georganiseerd wordt. Ik zou eigenlijk toch willen vragen, niet alleen voor Zulte maar voor heel de provincie, wanneer dat we provinciale fietspaden openen we daar beetje meer de regie van in handen nemen. Uiteindelijk betaalt de provincie daar het grootste deel van. Ik zie een berichtgeving dat gemeenten zeer schoorvoetend daar nog aan toevoegen dat de provincie daarin tussenkomt. Ik zie dat niet alleen in mijn gemeente, maar ik zie dat ook elders. Dus ik zou eigenlijk van die openingsmomenten echt wel het initiatief willen laten nemen door de provincie en daar een stuk de lead in te nemen. Dan hebben we dat in handen. Oké, als we dan toch al die fietspaden betalen, laat ons dan ook het openingsmoment zelf gaan verzorgen en daar iets meer rond gaan doen dan dat we daar nu geleid worden vaak door de gemeente zelf en die doen daar hun ding mee. Dus ik vind dat beetje jammer. Ik vind dat een gemiste kans, maar misschien wel mee te nemen in de toekomst.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Taylor.

De heer Taylor

Ik begrijp uw opmerking voor een stuk, maar om te zeggen dat we daarin de lead moeten nemen als provincie. Ik zou vooral graag hebben dat de middelen echt naar de fietspaden gaan en misschien minder naar de openingen.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw De Troyer, u had ook nog een aanvulling?

Mevrouw De Troyer.

Kort. Ik weet dat in het verleden wanneer zo fietspaden werden geopend, dat de bevoegde gedeputeerden en ik denk dat dat zelfs een vraag is geweest, ik denk de vorige legislatuur maar kan me niet meer herinneren van wie, om toch telkens het provincieraadslid niet te vergeten uit te nodigen. Ik denk dat dit een vraag is geweest en dat is in de vorige legislatuur toch elke keer goed gecommuniceerd. Vergeet alstublieft dat provincieraadslid niet uit te nodigen. Ik zal daar toch nog een keer aandacht voor willen vragen om bij die gemeentebesturen toch eens aan te dringen van: jullie hebben daar een provincieraadslid, geef die opdracht aan de steden om dat provincieraadslid uit te nodigen.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Ik wou toch even zeggen, mijnheer Heyerick, dat wij de regie van zo'n persconferentie volledig zelf in handen hebben in samenwerking met de gemeente. En ik moet eigenlijk de gemeente Zulte een pluim

geven. Waarom? Wel, ze hebben daar een heel goed initiatief genomen in die zin dat zij de buurtbewoners hadden uitgenodigd. Er was achteraf een, ja we konden iets gaan drinken en de buurtbewoners kregen daar een bonnetje voor iets te gaan drinken. Maar ik heb nog nooit zoveel mensen als in Zulte gezien op een persconferentie. Maar mag ik even nog verder zeggen? U zegt ook van de tijdspanne. Ik ben al in de voormiddag fietspaden gaan openen. In de namiddag, inderdaad, dat was om vijf uur. Ik heb ook al op een zaterdagvoormiddag, namiddag dus, eigenlijk wordt dat uur in afspraak met de gemeenten vastgelegd. Maar het probleem is, en ik wil zeker geen kwaad woord zeggen over geen enkele burgemeester, maar het is jammer dat je moet vaststellen dat je aanwezig bent op een persconferentie, dat je mee het fietspad in fietst, dat er foto's worden genomen en dat er dan uiteindelijk achter de rug van de provincie, van mij, nog foto's genomen worden zonder mij daarbij. En dat die foto, het was niet Zulte, hè, voor alle duidelijkheid. En dat die foto dan in de krant verscheen. Dat heb je niet in handen. Dan kan je achteraf wel zeggen tegen die burgemeester en de schepenen: dat vinden we niet correct. Maar dat is dus ook al gebeurd.

Ik wou nog even zeggen bij mevrouw De Troyer. U zei van de provincieraadsleden uit te nodigen. Ik dacht dat jullie de persberichten kregen en daar wordt telkens aangemeld in welke gemeenten dat er een ...

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw De Troyer.

Mevrouw De Troyer

Dank u, mevrouw de voorzitter. Mevrouw de gedeputeerde. Het is een mooie, beleefde vraag. Uitgaande van uw provincieraadsleden. Het kan toch geen moeite zijn om dan gewoon eens te zeggen: nodig dat provincieraadslid uit of neemt u het initiatief met uw dienst van: allee, kijkt eens bijvoorbeeld. Ik zal het op mij nemen. Ik ben toch een brave, hè. Bijvoorbeeld in Aalst, maar natuurlijk, niemand van Aalst niet meer. Ik ben. Nee, nee. A, ja. A, ja. Pardon. Pardon. Maar het is dat ik het vandaag nog niet gehoord heb, hè. Ik zal daarbij zijn. Ik zal daarbij zijn. Maar het is toch maar een kleintje om ons te verwittigen? Ik zie hier allemaal gedachten. Ah, mijnheer Blommaert. [*gelach*] Allee, ik denk dat dat toch maar een kleintje is om uw provincieraadsleden. Mensen, mag ik eens vragen, mevrouw gedeputeerde. Allee, als u eens ziet hoeveel uren dat wij hier zitten, dan is het toch maar een kleintje om dat gewoon constructief mee te nemen en naar die steden te schrijven provincieraadslid X, Y wordt uitgenodigd? Het zou me een plezier doen.

Mevrouw de voorzitter

Dat klopt. De heer Heyerick had eerst zijn hand omhoog gestoken. Dan de heer Blommaert en de heer Vermaercke ook nog.

En de heer Moens wou graag eerst iets aanvullen op het antwoord van mevrouw Gillis.

De heer gedeputeerde Moens

Ik vond het wel een zeer goede tussenkomst, mijnheer Heyerick. Ik denk dat we het moeten meenemen. Gisteren hadden we de discussie hoe we ons provincie in de kijker moesten zetten. U zegt: onze provincie an sich moeten we niet in de kijker zetten, maar wel onze producten, onze verwezenlijkingen. Ik denk dat het inderdaad een zeer belangrijke opdracht is dat we dat niet mislopen, want de burger kent ons niet of kent ons te weinig, was gisteren de opmerking. Wel, ik denk dat het belangrijk is dat ze ons leren kennen. Ook de tussenkomst van mevrouw De Troyer vind ik eigenlijk wel belangrijk. Ik zal kijken welke initiatieven we kunnen nemen dat provincieraadsleden bij een aantal initiatieven toch ook verwittigd worden.

Mevrouw de voorzitter

Goed.

Mijnheer Heyerick.

DEBATTEN

De heer Heyerick

Ik wou nog even tussenkomen over het openingsmoment in Zulte. We zijn daar sterk in natuurlijk. Wat doen we? We doen een opening in het meest drukke café van het dorp. Dat zit vol dus en dan worden bonnetjes uitgedeeld. Iedereen die op café zit, drinkt natuurlijk mee. Dus dat is de lokker. We doen dat al jaren zo, laat dat duidelijk zijn. Maar wat natuurlijk jammer is, het gaat niet over dat moment in het café en die drink, het gaat over dat fietspad dat geopend wordt waarbij dat we uiteindelijk woon-werkverkeer, maar ook schoolverkeer optimaal willen gaan in de kijker zetten dankzij de inspanningen van de provincie. En laat duidelijk zijn, wanneer de provincie dit niet doet, de gemeenten gaan dit niet doen. De gemeenten doen dit niet. Ik bedoel, het gaat over de verbindingsfietspaden die bovengemeentelijk van belang zijn. Ik ben ervan overtuigd, mocht u de subsidie en de coördinatie vanuit de provincie wegnemen rond die fietspaden, zouden er veel minder liggen. Veel, veel minder. Daar ben ik van overtuigd. Maar laat het duidelijk zijn, neem van die openingsmomenten gewoon de gelegenheid om scholen daarbij te betrekken, u moet mensen op de fiets krijgen, niet het café, want voor het infietsen moet u veel volk hebben. Dat zou leuk zijn, dat we daar andere categorieën kunnen betrekken bij zo'n openingsmoment. En iedereen wint daarbij. Een gemeente wint daarbij, maar ook de provincie, maar vooral de gebruikers van zo'n fietspad.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Blommaert.

De heer Blommaert

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Wat betreft die uitnodigingen, in de vorige legislatuur heb ik dat ook ondervonden. Sommige weten het misschien, in Aalst is er een serieuze ondertunneling van de Gentsesteenweg en Siesegemlaan, doorgetrokken. Daar is toch wat veel, veel geld van de provincie naar dat fietspad gegaan. In alle eerlijkheid, niemand van de collega's van de provincie is uitgenodigd. Nu, ik verwijt de provincie op zich niets, omdat ik weet hoe het gaat. Ik denk dat die uitnodigingen, ben bijna zeker, gebeuren van op de stad, de stad Aalst en als daar diegene die bevoegd is voor de protocollijst 1 die niet aanpast en zelden of nooit aandacht heeft voor de Provincieraad. Dat is nu eenmaal de realiteit. Ten tweede wou ik nog zeggen, mevrouw Gillis. Als de ene keer de foto getrokken wordt dan moet je altijd zien dat u niet aan de zijkant staat. Dan kunnen ze u niet afknippen. *[gelach]*

Mevrouw de voorzitter

Dat klopt, mijnheer Blommaert. Dat is een wijsheid die mij ook al bekend was. Dan mijnheer Vermaercke nog. En dan heeft mevrouw Gillis nog een antwoord. En dan gaan we over naar de volgende vraag. Mijnheer Vermaercke.

De heer Vermaercke

Twee dingen, inderdaad. In Zulte was niemand uitgenodigd, denk ik, van de provincieraadsleden van Deinze en van Zulte waarvan er toch een aantal in de zaal zetten. En twee. Het gaat niet alleen enkel over de openingen van de fietspaden, maar ik kijk naar het voorbeeld van mevrouw Charlier. Die heeft mij wel mee geïnviteerd bij het overbrengen van het paardje Djapa bijvoorbeeld. En dan komt u niet in de krant, maar gebruik dan nu eens sociale media om uzelf een beetje in de kijker te stellen als provincieraadslid.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel voor deze aanvulling.
Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Ik wil nog even de heer Heyerick antwoorden en misschien ook Bart Blommaert. Ik heb het ondertussen wel geleerd van aan de kanten te gaan staan en met ellebogen te wringen om erin te staan. Maar ik bedoel maar. Ik denk dat op elk fietspad dat geopend wordt een speech wordt gegeven door de provincie en ook door de gemeente. Dus we brengen daar altijd het belang van de inbreng van het budget van de provincie naar voren. Dat doen ook trouwens de gemeenten, de burgemeester en de schepenen. Maar ik denk dat de regie echt wel vanuit de provincie vertrekt. Maar ik denk niet dat ze echt zicht hebben op wie er uitgenodigd wordt, bijvoorbeeld scholen. Het voorstel van Zulte neem ik wel mee, omdat ik dan een belangrijke ben. We zijn niet alleen gaan drinken. We hebben het fietspad ook afgefietst tot aan de grens met Deinze en terug, dus er waren inderdaad gezinnen bij, er waren kinderen bij, er waren senioren bij. Dus ja, ik vond het alleszins een goed initiatief. Niet die dranken nadien op café misschien, maar het infietsen.

Mevrouw de voorzitter

Een allerlaatste, zeer korte ronde.
Mijnheer Evrard en mijnheer Taylor.

De heer Evrard

Collega Vermaercke heeft misschien een uitnodiging gehad van zijn partijgenoot, de gedeputeerde, voor de overbrenging van dat paardje. Ik heb dat niet gezien, die uitnodiging.

Mevrouw de voorzitter

Goed. Mijnheer Taylor, bent u uitgenodigd voor de overbrenging van het paardje of ging het daar niet over?
Mijnheer Taylor.

De heer Taylor

Ik ben ook niet uitgenodigd voor het paardje, maar wat ik eigenlijk wou zeggen, is dat volgens mij eerlijk gezegd gemeentebesturen ervan uitgaan dat de provincie haar raadsleden uitnodigt. En ik denk dat dat niet van slechte wil is. Maar ik denk dat we hier al lang over iets aan het praten zijn, wat eigenlijk volgens mij heel simpel op te lossen is.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Maar ik denk, mijnheer Taylor, dat we dat gaan oplossen en bekijken met de dienst Communicatie en met de dienst Mobiliteit om daar tot een oplossing te komen.

Mevrouw de voorzitter

Goed. Alles kan beter. Nu, de volgende vraag van Filip Liebaut over fiets- en wandelpad tussen Eksaarde en Moerbeke op de oude spoorwegbedding die de heer Van Laecke voor zijn rekening zal nemen. Filip, u heeft het woord.

De heer Van Laecke

Jawel, mevrouw de gedeputeerde. De vraag van collega Liebaut betreft het doortrekken van het reeds bestaande fiets- en wandelpad tussen Lokeren en Eksaarde op de oude spoorwegbedding. De heer Liebaut heeft er in het verleden al naar gerefereerd. Er werd eigenlijk gesteld dat er een aantal privé

DEBATTEN

partners zouden moeten onteigend worden. De heer Liebaut heeft zich daarover geïnformeerd en heeft formeel kennis kunnen nemen van het feit dat op het stuk van de spoorwegbedding te Moerbeke de eigendom nog steeds in handen is van de NMBS. Gelet op het feit dat er in het verleden met de NMBS toch op een vrij constructieve, betaalbare en snelle manier tot een overeenkomst kon worden gekomen, was de vraag van collega Liebaut of daar toch geen werk kon worden van gemaakt van die doortrekking en of dit opgenomen is in het meerjarenplan met daar ook bijhorend de nodige financiering.

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Mijnheer Liebaut, mijnheer Van Laecke, excuseer. Op mijn blad staat hier een antwoord aan de heer Van Laecke. Wablief?

De heer Van Laecke

Als u gewoon Filip zegt, is het geen probleem.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Filip, ja dat wordt hier niet gebruikt. Mijnheer Van Laecke. De vraag gaat dus over de fietssnelweg F412, Lokeren – Moerbeke die inderdaad op de oude spoorwegbedding loopt. Er zijn momenteel nog twee knelpunten. Het eerste knelpunt is de verbinding van de F412 met de F41. Dat is richting Waaslandhaven, richting haven Gent. Wat is daar het probleem? Dus er is nog een missing link tussen de F41 en de E412. In het Provinciaal RUP, de suikerfabrieksite, werd de ligging hiervan voorzien en goedgekeurd in de GBC, de Gemeentelijke Beleidscommissie, in de RMC en ook in de Projectstuurgroep. De omgevingsvergunning wordt voorbereid. Dus zo ver zit men daar. Het tweede knelpunt is de oversteek aan de Vapeurbrug, dat is de oversteek van de Moervaart eigenlijk. Voor de renovatie van deze beschermde Vapeurbrug hebben de eerste gesprekken plaatsgevonden met het Agentschap voor Onroerend Erfgoed. Een haalbaarheidsstudie voor de technische renovatie van die brug zal opgestart worden door ons. De gemeente kan trouwens hier ook een subsidieaanvraag indienen bij het Agentschap voor Onroerend Erfgoed. Als die twee zaken, dus zowel voor wat betreft die omgevingsvergunning als dat we verdere stappen kunnen zetten met die beschermde brug, dan kunnen we verder met de uitwerking van die fietssnelweg. De gronden waarover de heer Liebaut het heeft, zijn gelegen tussen de Moervaart en de Eksaardedam en die zijn inderdaad nog eigendom van NMBS.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel. Dan komen we nu bij twee vragen over evenementenbussen. Een vraag van de heer Verzele en van de heer Windels. Ik weet niet of iemand van Open VLD. Oké, dank u wel. Gaan we die gekoppeld behandelen? Oké. Dan kunnen we die samen behandelen. Dan krijgt mijnheer Verzele eerst het woord. Alstublieft.

De heer Verzele

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ook van mij goedemiddag naar de deputatie toe, naar de griffier toe en naar de collega's in het halfrond. *[gelach]* We zijn wakker geworden, hè. Het gaat meer specifiek niet alleen over evenementenbussen, maar vooral over de afschaffing van het reglement van die subsidie naar evenementenbussen. In het subsidiereglement dat zo oud is, ik had die vraag ook gesteld op de technische commissie en daar een schriftelijk antwoord op gekregen, maar ik heb toch besloten om deze vraag hier te stellen, omdat ze eigenlijk niet alleen naar het getal was bedoeld. Niettegenstaande vorig jaar dat budget van 57.500 euro was voorzien voor die evenementen, voor die organisatoren die de

evenementen bussen inzetten. Die komen dus niet meer in dat budget. De vraag is uiteraard wat de reden daarvan is en wat er met de middelen dan wel wordt gedaan in de plaats? Het gaat toch over een aantal slachtoffers van een paar activiteiten die toch wel uitstraling heeft in de provincie, zoals Crammerock die de pendel is tussen het station Sint-Niklaas en festivalterrein. Ook Sint-Niklaas bestaat nog altijd, denk ik. Lokerse Feesten, waar ook nachtbussen worden ingezet. Flanders Classics. Carnaval in Aalst, enzoverder, enzoverder. Dus ik denk dat er genoeg voorbeelden zijn naar uitstraling van de provincie. Men praat dikwijls dat de provincie moet zoeken. Ik heb nog gehoord gisteren bij Oost-Vlaanderen hoe moeilijk het soms is voor een ticket te hebben. Men bedenkt een paar activiteiten en noemt er een paar die wel op de kaart staan. Ik zal er eentje uit nemen, omdat dat mij beter gekend en dan zal ik mij richten naar Flanders Classics en naar de activiteit van Ronde van Vlaanderen. Maar mijn vraag is uiteraard ook naar de rest toe. Dat antwoord die ik toen gekregen heb op de technische vraag was dat het bestuur kiest om zich toe te leggen op de kerntaken. Uiteraard was het ook al van een vorige legislatuur in dit halfroond. Waar we merken dat sport en cultuur geen bevoegdheid meer zijn sinds het decreet van 2016. Dus daar kunnen we uiteraard begrip voor hebben, maar ik denk dat het niet louter gaat over sport en cultuur op zijn eigen mondje. Als je het toepast op louter sport en cultuur, ja. Maar we hebben er erover gehad. Er was een vraag van, ik dacht de heer Evrard, de vorige Provincieraad over de schilderijen, of iemand anders van de collega's van Vlaams Belang, als u dan geen cultuur hebt, moet je dan ook schilderijen mee wegdoen en dan allen uitzonderlijke exemplaren van schilderijen bewaren? Als ik me nog eens een keer omdraai, zijn er wel wat verblindende schilderijen tussen. Soms een beetje wit, maar goed. *[gelach]* We proberen daar met alle plezier van te genieten. Ik vind dat altijd een mooi exemplaar, hè. Mooi omdat het een heel stil schilderij is, moet ik zeggen, die heel, heel kort replek geeft altijd. Echt waar. Maar men heeft dus voor het faciliteren en stimuleren van duurzame verplaatsingen gekozen om de focus te leggen op acties die de eigen provinciale producten maximaal ondersteunen, is het letterlijk antwoord. Ik denk dat die uitstralende activiteiten zoals de Ronde van Vlaanderen, als dat geen provinciaal product is. Zeventig procent van die rit wordt in Oost-Vlaanderen afgereden. Men toont de beelden op tv van de laatste kilometers. Die zijn volgens mij volledig in Oost-Vlaanderen en zeker op tijden naar de Vlaamse Ardennen specifiek toe. Dus ik vind dit wel een product van onze streek. Ik zie nog het antwoord ook dat het ondersteunen van collectief vervoer niet de kerntaak is. Ja, ik kan daar ook enig begrip voor opbrengen. Maar als iedereen... Wij leven in een land met veel structuren. Sommigen hebben begrip dat er veel structuren zijn. Sommige zeggen dat er bepaalde zaken moeten verdwijnen. Ik denk niet gelijk wat men doet. Wie zijn verantwoordelijke deel. Heb je te veel structuren zagezegd, dan moet je je niet beperken tot je eigen provincieraad, maar moet je verder kijken. Ik wil dat vergelijken met het verhaal van cultuur. Daar zal ik morgen in het laatste punt dat op de agenda staat, toch ook even dezelfde analogie op loslaten. Het heeft niet veel zin om dat uit te leggen, maar ik wil gewoon maar zeggen: we zien waar we met cultuur beland zijn. Ik meen dat daar de vorige legislatuur en de opvolging daarvan, we zien waar we beland zijn. Dus als we nu ook hier louter kijken naar de sport of cultuur en we gaan dat zodanig afbakenen en de mobiliteit uithollen, want daar komt het op neer, nog meer gaan uithollen, ja, dan vraag ik mij inderdaad toch af – dan ben zelfs ik de vragensteller – moeten we nog met 36 mensen zijn als we het nog zelf beginnen uit te hollen? Dus ik zou toch willen gaan voor een ruime interpretatie van de deputatie van mobiliteit, hoe belangrijk dat is. Zeker, omdat deze vraag van mobiliteit gepaard is naar de mensen gezamenlijk in een bus te plaatsen. Het gaat dus ook naar de vriendelijkheid toe van het verplaatsen van met zo weinig mogelijk wagens. Het gaat ook over de veiligheid, want ik ga het straks even verdiepen als ik het heb over bepaalde plaatsen in de die wedstrijd. Er is ook een samenkomst geweest waar vooral de gedeputeerde ons heel hartelijk heeft ontvangen. Waar we een overleg gehad hebben met de burgemeester en de politiezone Vlaamse Ardennen, waar vooral ook de korpschef achteraf, als we aan terugkoppelen waren naar de politiezone Vlaamse Ardennen, toch eigenlijk wel zijn hart vasthoudt. Die ziet dat niet zitten met het team en de versterking om die mobiliteit op te vangen als die evenementenbussen er niet zijn. Dus die ziet dat echt niet zitten qua veiligheid. Dat lijkt me ook niet zo onlogisch.

Ook het feit dat het gaat over een bedrag van alle evenementenbussen samen van 57.500. Ik denk niet dat het bedrag van het geheel is voor de provincie, maar dat dat moet opgevangen worden door de gemeentebesturen. Ja, als u dan een bestuur van een kleine gemeente en u moet mee ophoesten aan evenementenbussen, dan is dat wel plots een streep door de rekening. Ook weer een gevolg als niet iedereen vanuit zijn eigen raad daar zijn verantwoordelijkheid neemt. Zeker, het is nog niet zo'n oud element. Het is in 2013 opgestart, maar er is daar een goede samenwerking geweest tussen de mensen die publiekszones moesten inrichten, de gemeentebesturen, de politiezones en de provincie. Omdat men uiteraard die koers ook gratis wil aanbieden, want Vlaanderen ademt koers. Ik denk dat we dat mogen zeggen. Ademt koers. Er werden dus inderdaad partners gezocht om die pendelbussen in te zetten. Dus het komt erop neer dat er in 2019 17.000 mensen daar gebruik van maken. Dus 17.000. Ik denk dat dat toch niet zo weinig is.

DEBATTEN

Als het gaat over de mobiliteit zelf. Je hebt dus het parcours zelf. Het zwaartepunt ligt in de Vlaamse Ardennen met de hellingzones. En als je dan naar het kleine dorpje Kwaremont gaat. Als je weet dat daar duizenden mensen ter plekke moeten zijn en die moeten het allemaal doen met de wagen of met de fiets, ik denk dat dat een dikke ramp wordt als dat niet gebeurt via evenementenbussen of pendelbussen. Daarvoor zijn ook de overbelasting van het blokrijden, vooral in de driehoek Oudenaarde, Berchem en Ronse, waar eigenlijk de finale van die koers door gaat. De zone Kwaremont die ik aanhaalde, waar toch normaal niet meer dan 6000 wagens zouden moeten worden opgevangen. Dus dat is niet zo heel logisch. Ik kan het ook merken aan de cijfers die opgevraagd worden. Er worden metingen gedaan via gsm waar de mensen ter plaatse zijn. Je ziet daar een heel rode vlek van drukte van alle mensen die samen zijn, dus ook daar kan het letterlijk bewezen worden. Ook het gebaar naar de rijbaan die bij de intocht niet tijdig vrij raakt om die reden, want men gaat soms lukraak parkeren. Dus die samenwerking van 2013 zouden we willen hebben, vooral naar het bestuur van de veiligheidsdiensten wil ik echt accentueren dat de veiligheid prioritair is. Ook dat is onze verantwoordelijkheid.

Als u kijkt, ik ga daar heel vlot overgaan, heb je een analyse gehad waarin staat dat 600.000 toeschouwers in de zone Vlaamse Ardennen komen. Ik denk dat er niet zo weinig is. En Kwaremont en Paterberg, beide hellingen samen circa 40.000 personen. En bij de aankomst rond Oudenaarde 20.000 personen. Als je ziet dat dan samen die 17.100 meerijden in die pendelbus, denk ik toch, en het gaat alleen over het publiek zonder vips, het gaat over het modale publiek, niet de genodigden. Ze vergeten soms wat mensen uit te nodigen. Dat gebeurt overal eigenlijk, voor alle duidelijkheid. Men vergeet soms ook zijn burens. Dat mag je ook eens doorgeven. Dat is gewoon zo, ja. Dat is een vaststelling. Nu, het feit dat die pendelbussen een subsidie kreeg van 30.000 euro vanuit de provincie. Als dat moet opgevangen worden door enkele gemeenten of u laat mensen betalen, dan vermoed ik ook dat dat toch bepaalde zaken gaat tegenhouden. Het is dan ook geen optie om die toeschouwers zelf te laten betalen. Ik zou zeggen: los het op. Als er zo veel mensen zijn en ze geven die één euro, dan heb je zelfs meer dan 30.000 euro. Ook daar is er een probleem. Er is nood aan extra medewerkers. Als er moet betaald worden, moet je extra mensen inschakelen tijdens de Ronde van Vlaanderen. Je moet je zones afbakenen. Het is nu al moeilijk om aan medewerkers te raken. Het totaal, wie gaat dat ook beheren? Gaan verenigingen dat doen? Het is ook niet werkbaar voor de lijn, naar het contact met de lijn. Dat zorgt nog een keer voor extra verkeersdruk. Dus eigenlijk komt het erop neer dat men ook van daaruit, ik denk dat dat ook analoog is met andere voorbeelden die ik hier in het begin van mijn betoog aanhaalde, het de doelstelling moet zijn dat de toegang tot het parcours en de hellingzones gratis moeten gehouden worden, omdat de koers van iedereen is en toegankelijk is voor iedereen en omdat wij koers ademen. Ik steun me vooral op de redenen van veiligheid en mobiliteit, gelijke steun van het publiek, het vrijhouden van die driehoek, beperken van het verkeersinfarct, de leefbaarheid van inwoners in de regio mogelijk maken in dat weekend en comfort van de bezoekers. Ook daar naar gerichte acties van alcoholpreventie op parkeerplaatsen. Ook daar moet men dan ook weer meer op gaan letten en uiteraard de inzet op duurzaamheid, het ontmoedigen van wagens. En we moeten ook nooit vergeten, het is, zoals ik dat net zei, het grootste toeristische internationale event in Vlaanderen. We hebben gezegd: ons Vlaanderen heeft geen product. Ik denk dat dat er één is. Als dat geen product is. Ik denk dat dat een product is die zelfs wereldwijd bekend is. Dus dat wou ik even kort toelichten.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel, mijnheer Verzele. Zo kort was het niet, maar het was alleszins een boeiend pleidooi. U heeft uw punt kunnen maken.

Dan gaan we nu over tot de vraag van de heer Windels die de vraag van mevrouw De Merlier zal overnemen over de subsidie voor evenementenbussen.

Mevrouw De Merlier

Dank u, mevrouw de voorzitter. Na de heer Verzele, kan ik zeer weinig toevoegen. Hij heeft alles zeer uitgebreid geschetst. Onze bezorgdheid is ook het afschaffen van de pendelbussen, het besparen daarin. Ik meen, na de openingstoespraak van de eerste gedeputeerde gisternamiddag, verstaan te hebben dat u zich gaat focussen op de duurzaamheid, dus afschaffen van evenementenbussen op een evenement die zo groot is als de Ronde van Vlaanderen. Ze zijn daarnet allemaal opgesomd door Joop Verzele. Dit kan dus niet. We moeten dat niet doen betalen. Ik vind dat we als provincie dit verder mogen doen. Dank u.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mevrouw Gillis.

Mevrouw gedeputeerde Gillis

Dank u wel. Mijnheer Verzele, inderdaad. We hebben een dikke maand geleden of zo nog een zeer constructief gesprek gehad, waarbij we ook heel veel informatie gegeven hebben, met de collega's-burgemeester. Maar u hebt er zelf naar verwezen. Het decreet van 2016 zegt inderdaad dat we geen sport, geen welzijn, geen cultuur meer mogen doen. Je kan dan discussiëren over het feit of je nog bussen mag inleggen naar culturele activiteiten, naar sportactiviteiten. Dat is een discussie waard inderdaad, maar je maakt dan ook een beleidskeuze. We hebben het hier daarnet gehad over zo veel vragen voor de missing links. Zo veel vragen voor fietspaden aan te leggen, dat we de keuze gemaakt hebben om vanuit mobiliteit toch te zorgen dat wij in eerste instantie ons eigen fietssnelwegennet uitbouwen. Dat we ook zorgen dat de andere producten, zoals de eerste gedeputeerde net heeft gezegd, onze schoolkaarten, onze mobiscans, ons projectenfonds, onze testkaravaan en ons fietssnelwegennetwerk. En in die zin geniet het ondersteunen van collectief vervoer niet de focus binnen het provinciale mobiliteitsbeleid, maar dus de vrijgekomen middelen die gaan we dus inzetten inderdaad op het eigen fietssnelwegennetwerk het uitrollen en onze eigen producten.

Nu, ik wou toch nog even iets zeggen, want we hebben een aantal zaken. Je hebt enerzijds de evenementen. Dat gaat over een bedrag, evenementbussen, van 58.000 euro. De oudejaarsbus is 10.000 euro en de Ronde van Vlaanderen geven we 30.000 euro ook aan de Lijn. Samen is dat 98. Zoals ik reken 100.000 euro maal 6 gaat het wel over 600.000 euro. Dus ik vind dat wel een serieus budget. Misschien kan ik ook nog even antwoorden, mevrouw De Merlier. Want uw collega had ook gevraagd over hoeveel evenementen het gaat. Er zijn tien organisaties of gemeenten die het afgelopen jaar daar gebruik van hebben gemaakt. Ik wil ze opnoemen maar dat zijn. Aalst carnaval, het Belgisch kampioenschap veldrijden, Crammerock, Opendeurdag faculteit Diergeneeskunde... dus het zijn er een hele reeks, maar tien in totaal.

Je moet inderdaad een keuze maken. Een beleidskeuze maken. En ik heb het daarnet al gezegd. Er zijn heel veel burgemeesters en schepenen vragende partij om missing links aan te leggen. Ik vind elke verkeersdode, fietsdode, is er een te veel. Of dat nu in het Meetjesland gebeurt of in Zuid-Oost-Vlaanderen, in de Denderstreek, in het Waasland, het is er voor mij een te veel. Ik denk dan, als we met dit budget extra fietspaden of een aantal kilometer extra fietspad kunnen aanleggen waarop dat jongeren veilig naar school kunnen fietsen, waarop dat mannen en vrouwen veilig naar school kunnen fietsen, naar hun werk kunnen fietsen, dagelijks en twintig jaar lang, dan denk ik dat we de goede keuze gemaakt hebben.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Blommaert. Mijnheer Taylor.
Mijnheer Blommaert.

De heer Blommaert

Mevrouw gedeputeerde, u hebt gelijk. Mobiliteit, belangrijk keuzes maken. Natuurlijk belangrijk. U kunt een euro in de meeste gevallen maar één keer uitgeven. Sommigen kunnen die keren, maar wij kunnen dat niet. Wat ik een beetje bizar vind aan uw betoog is, elke gekwetste, elke dode is te veel. Daarom vele goede fietspaden en zo. Dat is zeer belangrijk, missing links. Maar wat vinden we dan van veilig feesten? Bij oudejaarsavond en zo. Ik versta het eigenlijk niet goed. Ik denk dat de veiligheid op die dagen, carnaval... Af en toe drinken sommige mensen een halve pint of soms toch een pint. Die mensen nemen veelal de bus. Daar wordt waanzinnig veel gebruik van gemaakt. Wat de burgemeester vertelt, is natuurlijk ook juist. In de streek van Oudenaarde, ik ben er al een paar keer geweest met de Ronde van Vlaanderen, wordt waanzinnig veel op een goede manier gebruikgemaakt van de Lijn. Die mensen die voor de Lijn dan werken, zijn zeer gemotiveerde mensen. Dat komt daar ook nog bij. En dan gaat u opeens die keuze maken om dat af te schaffen. Ik denk dat u daar toch als groene gedeputeerde, zeer

DEBATTEN

bezorgd om mobiliteit, om het milieu, toch een zeer verkeerde keuze maakt, beleidskeuze maakt. Ik vind dat dit afschaffen eigenlijk snijden is in iets wat jarenlang door de vorige deputatie opgebouwd is en waar trouwens uw eigen partij volmondig achter stond. Dus ik zou dat toch nog een keer herbekijken. En ik denk dat eigenlijk een groot deel van de raad hier akkoord is dat zeker dit, wat een mooie uitstraling geeft, want eerlijk gezegd: in alle publicaties die verschijnen – ik denk dat er wel een burgemeester in zijn regio ook wel eens, ook in de Ronde van Vlaanderen – is de erkenning van de provincie daar altijd zeer groot en dat de provincie dat steunt en ondersteunt. Dus ik zal daar toch al een keer over nadenken op termijn of u dat effectief gaat afschaffen. Dank u.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Taylor.

De heer Taylor

Ja, ik kan de redenering volgen dat het geen taak meer is van de provincie voor een stuk. Mobiliteit is ook een taak van de provincie. Als u weet dat er op bepaalde momenten verkeersinfarcten ontstaan, dan denk ik dat u daarvoor uw verantwoordelijkheid ook voor een stuk moet nemen ter preventie. Maar wat ik eigenlijk denk wat dat u wel had moeten doen, is die bevoegdheid is overgeheveld naar Vlaanderen. Eigenlijk had u eerst met Vlaanderen moeten aan tafel zitten om te kijken of dat zij die verantwoordelijkheid terug op zich konden nemen, want u kunt nu alleen bevoegdheden nemen en er dan niets mee doen. Dus eigenlijk moest u die onderhandelingen gevoerd hebben met Vlaanderen en zeggen: ja, die Ronde van Vlaanderen vindt daar plaats. Die activiteiten vinden daar plaats. Kunnen jullie nu die verantwoordelijkheid ook overnemen? Want dat is ook iets wat die provincies deden. Eerlijk gezegd, op cultuur is dat op alle mogelijke vlakken gedaan. Men zal bevriezingen vanuit Vlaanderen voor de bedragen die moesten behouden blijven... Ik denk dat hier Vlaanderen zijn verantwoordelijkheid moet nemen en ook dit doen en dat jullie de taak hebben om Vlaanderen daar wakker voor te maken.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Verzele en nadien mijnheer Evrard.

De heer Verzele

Dank u wel, voorzitter. Ik wil gedeeltelijk gelijk geven aan collega Taylor inderdaad dat er goede afspraken moeten gemaakt worden met Vlaanderen als iets overgeheveld wordt. Maar nogmaals, ik zal het daar morgen over hebben, waar ik dan niet mee akkoord ga, is dat verhaal cultuur wel een mooi verhaal is. Ja, we zitten zeker op dezelfde golfengte. Daar gaan we dus morgen nog wat tijd aan besteden, mevrouw de voorzitter, maar we gaan vanavond lang voort doen. Ik wou ook blijven bij de inleiding. Vanuit alle banken bijna werd dit verhaal ook van evenementenbussen in bijna iedere toespraak vanuit elke bank aangehaald. Ik voelde me daar enorm door gesteund. Ik heb niemand aangesproken, maar ik vond al mooi dat overal te zien. Mijn probleem blijft. Ik herinner mij een paar, als we gewoon kort terug in de tijd gaan, uitspraken die we zelf ook altijd doen in de commissie over het Lam Gods. En dan hebben we daar, denk ik, toch nog wel tamelijk een crue uitspraak gedaan over de collega's van de stad Gent die net zoals we hier zeggen: dat hoort niet bij ons, dus dan gaan wij dat niet doen. Laat de provincie dan maar betalen. Dus wij kunnen ook zeggen: nee, dat hoort niet bij ons. Geef dat maar aan Vlaanderen. Dus eigenlijk doen we een beetje hetzelfde zoals we gezegd hebben over het Lam Gods. Als het gaat over de putten in de weg. Ik heb het ook daarnet aangehaald. Als het gaat over cultuur of sport wil dat dan zeggen dat alles wat nog te maken heeft met cultuur en sport in dit huis we dan dus niet meer naar een concert mogen gaan, dat hier geen schilderij meer mag hangen. Dat versta je dus nu. Je kan alles afduwen. Je moet inderdaad de gevolgen dragen van die uitholling, maar ik vind niet, sommige zaken kan je wel zelf voeden.

Mijn grootste punt blijft, mijn twee grootste punten, blijven voor mij gewoon de veiligheid en de mobiliteit. De mobiliteit ... wel dat gaat echt uitdraaien op een verkeersinfarct. Als we nog eens mogen terugkeren naar de naam van de provincie Oost-Vlaanderen. Ik vermoed dat we plots heel de naamsbekendheid zullen hebben want men zal plots zeggen: ja. Dus de provincie Oost-Vlaanderen zal daar de afwezige

zijn. Ik moet wel zeggen dat die vanuit de Vlaamse Ardennen ferm werd gerespecteerd die samenwerking, die nog niet superlang is en die een gouden formule was en een goede formule was. Ik kan het zelf ervaren. Ik ga al jaren naar de Ronde van Vlaanderen en als ik dan terugkijk naar tien- vijftien jaar geleden, dan was dat een catastrofe. Daar wordt op gebouwd, daar wordt samengewerkt met de veiligheidsdienst, met de provincie. Iedereen vindt dat een goed verhaal. En nu gaan we zelf beslissen om iets dat goed is maar weg te halen. Zeker als het maar om die som gaat. A ja, 100.000 euro per jaar op het budget van de provincie als het gaat over mobiliteit en veiligheid. Ja, ik ben ook niet beschaamd om te zeggen: ook de heren die een glas drinken, die moeten veilig thuis geraken. Ook die een glas drinken. Ook die, ja. Als zij niet meer op kunnen staan. Ik zeg het altijd in mijn toespraak bij de gemeente: we heffen het glas, gebruik je verstand, maar we gaan er toch eentje op drinken als het feest is. Dus ook dat mag. En die moeten verder thuis geraken. Ik ga nog eens een pleidooi houden puur voor de veiligheid en de mobiliteit van de inwoners van Oost-Vlaanderen. Niet meer, niet minder. Ik denk dat jullie, we hebben er alle tijd voor, een oplossing kunnen vinden. We hebben dat van het jaar nog gedaan, 2019. Men veronderstelt dat dat dan wel door zal gaan, ook al is er nu een nieuw meerjarenbeleidsplan. Maar ik denk toch, we hebben alle troeven in handen om dit te doen. En nogmaals, ik weet het, jullie hebben nu een goed plan, een goed meerjarenbeleidsplan. Ik vind het zalig wat er allemaal instaat, maar als ik dan dit kleine puntje zie, vind ik dat zo jammer – u moet me dat maar niet kwalijk nemen – maar zeker vanuit de Groen-fractie waar woorden als mobiliteit wel zeer belangrijk zijn. Het mag niet het gevolg zijn dat we er een karikatuur van maken. Het is toch niet de bedoeling van elke beslissing die we nemen dat de mensen thuis problemen hebben. Ik heb daar soms in tussenkomsten in mijn gemeenteraad ook, als men alles begint tegen te houden blijven de mensen thuis. Kijk maar naar het voetbalverhaal, naar halflege stadions, zeker bij de ploeg waar ... *[niet verstaanbaar door tussenkomst voorzitter]* Dank u wel.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.

Mijnheer Evrard, u heeft daar nog iets aan toe te voegen?

De heer Evrard

Zeer kort. College Verzele, onze fractie ondersteunt eveneens uw betoog. Ik ga het niet allemaal herhalen, want dan is er veel te veel gezegd. Maar misschien had uw partij wat beter moeten opletten bij de onderhandelingen om dit in de wacht te slepen.

Mevrouw de voorzitter

Er komt nog een antwoord vanuit de deputatie door mijnheer Moens.

De heer gedeputeerde Moens

Goed, collega's. Ik vond het een zeer boeiende discussie. Ik heb een aantal argumenten gehoord, een aantal argumenten die ik kan ondersteunen. Ook een aantal argumenten waar ik mij niet door geraakt voel. Maar natuurlijk, het thema rond veiligheid is een belangrijk thema. De discussie van mogen we dat doen of mogen we dat niet doen. Er kan inderdaad over gediscussieerd worden. Dit gaat over mobiliteit. Dat gaat over zich verplaatsen. Dat gaat niet direct over cultuur of over sport. U zegt van: dat zet ons in de kijker. Ik moet zeggen, dat argument heb ik ook gekregen van Flanders Classics, van de Ronde van Vlaanderen als we gestopt zijn met effectief de sportsponsoring. Wat zal niet meer doorgaan en waarmee wil je in de kijker komen? Ik heb het dit jaar gezien. Er was eigenlijk niets veranderd. We hebben mooie beelden gezien van de Vlaamse Ardennen, dus dat argument vind ik persoonlijk iets minder. Maar dat argument rond veiligheid vind ik persoonlijk een zeer sterk argument. Ik stel voor dat we op het informeel overleg dat we donderdag hebben met de deputatie toch wel een keer bekijken wat daar eventueel mogelijk is.

Misschien toch nog één opmerking. Die thematiek moest eigenlijk al twee jaar weg zijn. Dus als u spreekt van onderhandelingen moesten die onderhandelingen in de vorige legislatuur een stuk gebeurd zijn.

Goed. Oké.

DEBATTEN

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw De Troyer, zeer kort.

Mevrouw De Troyer

Zeer kort. Ik had mijn fractie nog niet gehoord voor die evenementenbussen.

Mevrouw de voorzitter

U hoeft zich niet per se over alles uit te spreken. *[gelach en applaus]*

Mevrouw De Troyer

Maar over evenementenbussen met een gedeputeerde voor mobiliteit in de vorige legislatuur, moet ik daar toch op replek op geven. Dat kunt u mij niet kwalijk nemen. Ik heb het laatste uur toch al goed mijn mond gehouden. Maar ik moet eerlijk waar zeggen, ik dacht het anders te zeggen. Ik hoop dat het tot een oplossing komt, want ik zie hier, en als wij goed kunnen tellen, kunnen wij dat morgen anders oplossen zodra dat dat daar zal doorkomen. Ik geef maar een hint.

Mevrouw de voorzitter

De hint is binnengekomen, mevrouw De Troyer. Het punt is gemaakt en de discussie is gevoerd.

Ondernemen

Mevrouw de voorzitter

Ik zou nu willen overgaan naar het volgende punt. Het punt over Ondernemen. Thema Economie en Middenstand, Europese en Internationale Samenwerking. We moeten sowieso nog even doorgaan, want we hebben nu 45 van de 75 beleidstussenkomsten gedaan. Dus we kunnen er morgen geen dertig houden. De eerste gedeputeerde is even een sanitaire stop aan het doen. De eerste vraag is voor de heer Vermaercke over de nauwe samenwerking en afsprakenkader tussen POM, EROV en de dienst Economie. En ondertussen is onze eerste gedeputeerde terug. Mijnheer Vermaercke, u heeft het woord.

De heer Vermaercke

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Geachte deputatie, collega's. Mijn vragen of mijn tussenkomsten zullen waarschijnlijk korter zijn dan het antwoord. Ik heb vier vragen gesteld in de technische vragen. Ook aan mijn collega's heb ik zeven vragen gesteld, omdat ik nieuw ben in de Provincieraad en de meeste van die vragen zijn perfect beantwoord. Dus ik kan ondertussen al een meerjarenplan lezen, maar nu ga ik mijn vragen stellen, of mijn tussenkomsten houden.

Het zal u wellicht niet vreemd zijn dat ik als nieuw provincieraadslid een bijzondere aandacht heb voor Economie en Middenstand, gezien mijn vroegere engagementen. Uit het antwoord op mijn technische vraag kon ik reeds afleiden dat de samenwerking tussen de verschillende provinciale actoren, zijnde de dienst Economie, de POM en EROV een versnelling hoger geschakeld wordt. Ik kan dat alleen maar toejuichen, want het zal u niet vreemd zijn dat we vanuit onze fractie pleiten, en blijven pleiten voor de efficiëntie en het uitschakelen van alle overlap. Op die manier komen de middelen vrij die elders kunnen ingezet worden. En zie, het kan soms sneller gaan dan gedacht. Want vorige week op de algemene vergadering van EROV kon ik donderdag effectief vaststellen dat op dit vlak al grote stappen vooruit

gezet zijn en de oefening gemaakt is, waarvoor mijn felicitaties. Ik zie dus niet alleen woorden, maar ook daden.

Ondernemingen zijn heden ten dage zeer volatiel. Het is belangrijk dat alle ondernemers, micro ondernemers, kleine ondernemers, grote ondernemers hun weg gemakkelijk vinden naar de vele en de goede diensten van de provincie. Dat moet gezegd worden. Voor gemeentebesturen, ondernemersverenigingen, ondernemersorganisaties en bedrijventerreinenverenigingen geldt hetzelfde. De provincie heeft dus heel wat klanten op gebied van economie, als ik het zo mag noemen. Het onderbrengen van alle expertise in één expertisecentrum kan de dienstverlening alleen maar ten goede komen. Ondernemers gerelateerde vragen moeten dan ook op de meest gebruiksvriendelijke manier zo snel mogelijk gesteld kunnen worden en beantwoord worden. Ik wil dan ook bij deze een oproep doen om één aanspreekpunt te maken. Een aanspreekpunt Ondernemen en Economie, omdat dat dan als verdeelcentrum zou kunnen dienen en die zou kunnen doorsturen naar de best mogelijke ondersteuner van de aanvrager, zijnde dan de dienst Economie, de POM of EROV. Dank u.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Moens.

De heer gedeputeerde Moens

Dank u wel, mijnheer Vermaercke, voor uw oproep, want het is eigenlijk geen vraag. Het is een oproep. Net zoals u ben ik er een enorme grote voorstander van om een overlap weg te werken en om efficiëntiewinsten te boeken binnen dit bestuur. Het stemt mij eigenlijk wel gelukkig. Wat ik de afgelopen maanden heb gezien, is dat er toch een aantal concrete initiatieven zijn genomen om de samenwerking tussen EROV en de dienst Economie verder te vergroten. Er komt ook een samenwerkingsovereenkomst. Ik had beloofd dat die in december op de raad zou komen, maar dat zal eerder in januari zijn omwille van ziekte van een van de medewerkers. De drie organisaties zullen vanaf 2020 een gemeenschappelijk klantenrelatiesysteem gebruiken dat zorgt voor een beter beheer, maar ook een grotere kennis van de contacten van alle actoren die u net hebt opgenoemd die elke organisatie op dit moment wel heeft, maar die we nog verder willen uitwerken en dat die kennisdeling dan ook groter wordt. Ik denk dat er in december ook een eerste workshop komt over een gezamenlijke externe communicatie. Hoe kunnen we gezamenlijk communiceren? En dat zal dan ook moeten leiden naar het gezamenlijk organiseren van evenementen met de bedoeling om zoveel mogelijk actoren in een keer te kunnen bereiken, alle spelers in een keer te bereiken. En dan het laatste aspect. Dat is het bestaande Informatiecentrum en de studiecél Economie. Die werkt momenteel al voor de drie organisaties en zal verder evolueren naar een kenniscentrum Economie. In dit kenniscentrum zal alle beschikbare informatie gebundeld worden en dat moet ook dienen als aanspreekpunt zowel voor internen als externen die op zoek zijn naar economische informatie.

Mevrouw de voorzitter

Is het voldoende, mijnheer Vermaercke, als antwoord?

Dan gaan we over naar de vraag van de heer Bauwens over ERSV Oost-Vlaanderen, jaarrekening en databankverenigingen.

Mijnheer Bauwens.

De heer Bauwens

Dank u, voorzitter. Collega's. Het Erkend Regionaal SamenwerkingsVerband krijgt van de provincie voor zijn werking een toelage Huisvesting, een subsidie van 112.000 euro voorzien in ons budget Meerjarenplan. Nochtans is deze vereniging niet in orde met de boekhoudkundige regels wat betreft afsluiten jaarrekening en neerlegging. De laatste balans werd neergelegd op 5 juni 2018 over het boekjaar 2017. Heeft die vereniging reeds een sanctie opgelopen voor 2018? Dat weet ik niet, maar dat is dan ook een stuk van mijn vraag. Of eerder zelfs: is er een reden tot vertraging? En dan vraag ik mij af: is het wenselijk bedragen uit te keren aan een vereniging die niet in orde is met de geldende wetgeving? Als ik op het intranet kijk onder de rubriek Verenigingen stel ik vast dat de laatste publicatie-informatie over ERSV zowel van de notulen of de jaarrekening over het jaar 2017 gaat. Blijkbaar is er geen activiteit

DEBATTEN

geweest in 2018. Ik vermoed dat er hier al over gedebatteerd is, dat er inderdaad meer informatie naar provincieraadsleden moet gaan en zeker de nodige verslagen en de activiteiten moeten worden medegedeeld.

Mevrouw de voorzitter

Oké.
Mijnheer Moens.

De heer gedeputeerde Moens

Dank u wel, mijnheer Bauwens. Ik was daarvan op de hoogte en u analyseert correct. In principe zijn zij niet in orde, maar er is natuurlijk een reden voor. Want wie zetelt in het Erkend Regionaal SamenwerkingsVerband? Dat zijn de sociale partners, dat is de provincie, maar ook enkele gemeentebesturen. En daar is het tegelijk misgelopen. Normaal moest de jaarrekening 2018 worden goedgekeurd in juni, maar een aantal gemeenten hadden nog geen vertegenwoordiger aangesteld. Dus dan heb ik beslist om te zeggen: we gaan wachten, totdat alle vertegenwoordigers van de gemeenten er zijn. En is dat dan doorgegaan, ik dacht in september, is die rekening dan neergelegd. Dus het is eerder een geval van onmacht. Het is niet dat dat kwade wil is, maar eerder een geval van onmacht en zeker geen bewuste keuze zoals u, alleen, ik zeg niet dat dat suggereert, maar wat is er misgelopen. Dus eerder een geval van onmacht, omdat die plaatsen niet waren ingevuld. Ik vermoed dat dat de komende jaren minder het geval zal zijn, omdat die vertegenwoordigers nu aangeduid zijn. Maar dat was gewoon om het feit dat er een nieuwe legislatuur was in die gemeenten liep die aanduiding wat minder. Uw opmerking rond het niet vinden van die dossiers is ook terecht. Ik zal dan samen met de dienst Economie bekijken om dat in de toekomst vlotter te laten verlopen dat u aan de juiste documenten kunt geraken.

Mevrouw de voorzitter

Is dat oké, mijnheer Bauwens? Goed, dan komen we opnieuw bij de heer Vermaercke over de ontwikkeling van een provinciaal arbeidsmarktbeleid.
Mijnheer Vermaercke, u heeft het woord.

De heer Vermaercke

Dank u wel, voorzitter. Ook deze tussenkomst is niet zozeer een vraag, maar eerder een opmerking. Bij de voorbereiding van het meerjarenplan viel mij namelijk iets bijzonders op. In de sociaal economische situatieschets lezen we dat de werkzaamheidsgraad in Oost-Vlaanderen 69 procent is. Dat is beduidend minder dan het Vlaamse waar het 73 procent is en Europa stelt zelfs als doel om tegen 2020, volgende maand eigenlijk, dat er 75 procent zou moeten staan. Uit studies blijkt dat er heel wat arbeidspotentieel aanwezig is dat wel degelijk zou kunnen ingezet worden voor het toenemend, toch nog altijd toenemend, aantal vacatures. Anderzijds, u weet het beste collega's, is de lijst knelpuntberoepen van de VDAB momenteel zeer lang. 171 beroepen staan erop. Opvallend is dat in de Top 10 van die beroepen men overal technische vakkennis vraagt. Dus ook hier moeten we het warm water niet uitvinden. Ik weet dat wel, want uit de beleidsnota van de provincie blijkt dat duidelijke keuzes gemaakt worden om in te zetten op de afgelijnde clusters en groeidomeinen waarbij geen taken opgenomen worden die door Vlaanderen of de VDAB reeds ingevuld worden. U kunt ze allemaal vinden in de biotech-economie, de Cleantech materialen, zorg-economie, enzoverder. Ik vind het zeer goed dat sectoren afgebakend worden om daar dan ook gericht op te kunnen werken. Het is veel beter dan in het wilde weg te schieten. We kunnen dan ook als er gericht op gewerkt wordt de resultaten van meten, wat ook belangrijk is. De grote troef van de provincie zijn de contacten die ze heeft. Mijn mond valt open als ik iedere keer zie in alle nieuwe dingen dat ik ontdek de banden met de kennisinstellingen en het onderwijs als met de ondernemersorganisaties, bedrijventerreinen, verenigingen en soortgelijke. De grote uitdaging zal dan ook zijn dat de inzet van de provincie af te meten zal vallen op het faciliteren om deze actoren nog dichter bij elkaar te brengen en zeker de ondernemingen duidelijk te maken, uitleg te geven wat de mogelijkheden zijn inzake sociale tewerkstelling. Dat zal echt een uitdaging zijn, denk ik.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel.
Mijnheer Moens.

De heer gedeputeerde Moens

Dank u wel, mijnheer Vermaercke Het is een boeiende vraag die, excuseer, ook nog bij andere vragen zal terugkomen. Want als u het hebt over tewerkstellingsbeleid, arbeidsmarktbeleid dan denk ik dat er nog vragen komen van de heer Bauwens, maar ook de link met onderwijs en arbeidsmarkt is een belangrijke rol en ik denk dat mevrouw De Troyer daar nog een vraag over heeft en mevrouw Van De Populiere ook. Wat mijn ervaring een beetje is, is dat wij binnen onze provincie misschien toch maar iets sterker moeten samenwerken met de verschillende instanties. Uw vraag. U bekijkt het vanuit economisch vlak en onze dienst Economie doet dat ook. Maar ook de link met onderwijs, met ons eigen onderwijs, is een belangrijke factor. Daarnaast zijn we ook nog bevoegd voor flankerend onderwijs die ook daar moet op inzetten. Dus ik ben van plan om die diensten ook in januari een keer samen te brengen en te kijken hoe we daar een gemeenschappelijke visie kunnen op voortbouwen. Want wat mij trof, en dat was een beetje mijn ervaring. Ik was vorige week op bedrijfsbezoek. Ik ga dat uitleggen met een voorbeeld. Daaraan kun je zien wat er eigenlijk ook nodig is. En hoewel we misschien wel als provincie daar ook het verschil kunnen maken. Ik was in dat bedrijf en dat bedrijf had eigenlijk veel nieuwe Vlamingen. Nieuwkomers die er waren eigenlijk, ja, gewezen erkende asielzoekers. Die mevrouw zei van: kijk, wij hebben hier eigenlijk wel topmensen in huis. Mensen met zekere know how, met een zekere kennis. Maar wat merken wij? Wat valt ons op? Die hebben inderdaad Nederlands tweede taal gevolgd, een aantal basis cursussen, maar ze komen dan in het bedrijf en dan stopt het. En die technische taal, die vaktaal die er is, hebben ze dan niet meer en die mensen kunnen zich niet verder ontwikkelen. En inderdaad, er is een roep naar personeel. Dat is heel belangrijk. Die nieuwkomers kunnen dat ook een stuk invullen. Die schakeling die gaan we moeten maken en dat gaan we niet doen alleen vanuit onze dienst Economie. Dat gaan we moeten doen met ons eigen onderwijs en ik denk dat ons volwassenonderwijs een heel sterke speler kan in zijn en moet in zijn en ook kijken hoe we dat kunnen doen met ons flankerend onderwijsbeleid. Dus daar zijn we eigenlijk ook nog een stuk aan het bijsturen, omdat ons tewerkstellingsbeleid te lang nog gebaseerd was puur vanuit de visie van welzijn. Wij moeten ons meer richten naar de doorstroming, naar de reguliere arbeidsmarkt. Dat is onze taak als provincie. Het andere eigenlijk veel minder. Natuurlijk, het aspect dat we kunnen ondersteunen met de maatwerkbedrijven vind ik bijzonder belangrijk. We hebben daar een aantal zeer mooie initiatieven lopen van maatwerkbedrijven die actief zijn op de reguliere arbeidsmarkt. Die kruisbestuiving vind ik toch wel belangrijk. Ik had hier een puur technisch antwoord, maar ik wou het eigenlijk liever uitleggen met een voorbeeld. We gaan ons natuurlijk ook richten op de clusters die u hebt benoemd, maar we moeten het inderdaad breder bekijken.

Mevrouw de voorzitter

Dat volstaat als antwoord?
Mevrouw De Troyer.

Mevrouw De Troyer

Aansluitend voor het geval dat ik hier niet meer ben om zeven uur, maar het is inderdaad terecht. Ik ben blij met dat antwoord, mijnheer de eerste gedeputeerde. In Ninove is de roep van La Lorraine daar, hè. De grootste fabriek. Allee, ik ga het u zeggen. Ze hebben nog de prijs van Oost-Vlaanderen gekregen. Daar hebben wij als provincie het PTI Ninove. Daar is inderdaad de roep tot afstemming van de school op het bedrijf zelf. Ik denk dat wij een bezoek gebracht hebben in de vorige legislatuur aan La Lorraine en daar is dat daar dus echt ter sprake gekomen, dat dat dus een meerwaarde zal zijn voor ons als provincie. Ik dank u toch, mijnheer deputé voor uw visie.

DEBATTEN

Mevrouw de voorzitter

Mevrouw Dooms.

Mevrouw Dooms

Sorry voor mijn tussenkomst. Ik weet dat dat laat is. Ik wil enkel maar tussenkomen op onderwijs. Maar het enige wat ik nu hoor, stelt mij soms een heel klein beetje droevig, want ik heb het middelbaar moderne talen wiskunde gestudeerd en niet de zware richting wiskunde. Ik voel me aangemoedigd in de wiskunde. Daarna ben ik maar geschiedenis gaan studeren en daarna dan maar Chinees. Ik heb dus niets nutteloos en niets nuttigs gedaan, als ik het zo allemaal hoor. Want wij moeten hier allemaal meer arbeidsgericht gaan onze scholen inrichten. Wij moeten er staan. Wij moeten bezig zijn met wetenschap en techniek. Ik vind het eerlijk gezegd dat wij ook gewoon nutteloos mogen bezig zijn. Om daar nutteloos bezig te zijn in de ogen van de huidige arbeidsmarkt dat ons wel ontwikkelt tot mens. Ik vind dat het echt veel te veel aan het gaan is over economie. Ik wil ook mijn eigen kind niet verplichten om wetenschap en techniek te volgen als die gewoon goesting heeft om een beetje te lezen en geschiedenis te studeren.

De heer gedeputeerde Moens

Ik vind dat een zeer boeiende discussie en een zeer interessante insteek. U hebt natuurlijk een punt. U hebt gelijk. Mensen moeten zich kunnen ontwikkelen met een brede waaier aan kennis en cultuur. Dus ik ga u daar zeker niet in tegenspreken, maar onze taak als provincie is een stuk anders. Als we kijken naar ons eigen onderwijs, dan hebben wij geen algemeen vormend onderwijs binnen het leerplichtonderwijs. Wij zijn gericht op niche-onderwijs, op onze STEM-richtingen. Ik denk dat dat ook onze sterkte is. Binnen het volwassenonderwijs hebben we inderdaad wel een brede waaier en dat moet ook blijven aan bod komen. Maar als het hier concreet gaat over de link naar arbeidsmarkt, onderwijs tewerkstelling, dan denk ik dat we op dit punt als provincie het verschil kunnen maken. Ik denk niet dat het onze taak is, alhoewel dat dat zeer goed is, dat we reclame maken voor bijvoorbeeld het kunstonderwijs. En dat vind ik even waardevol. Ik vind dat even waardevol. Daar gaat het niet over, maar wij moeten net die link leggen tussen arbeidsmarkt, tussen industrie, tussen die knelpuntberoepen die hier zijn. Dat vind ik onze taak. Dat doet niets af van uw insteek, want ik vind het bijzonder interessant. Ik hoop dat we er inderdaad ook Vlamingen zijn met een brede kijk qua waaier aan cultuur, aan talenkennis, aan kunst, want dat vormt u. Maar ik denk dat er een verschil is, mevrouw Dooms U bent een zeer intelligente, flexibele vrouw en niet iedereen heeft altijd die kwaliteiten. Daar moeten we ook rekening mee houden. Ik denk niet, het gaat nu over Welzijn want dat mogen we niet meer doen, maar dat is toch wel een bezorgdheid omdat ik er vanuit ga – er zullen nog vragen zijn over welzijn en welzijn mogen we niet meer doen – maar ik denk als we mensen een goede opleiding kunnen geven, dan heeft dat ook te maken met armoede. Er is hier werk genoeg en als we ook mensen met zwakheden kunnen een stukje sturen naar die tewerkstelling, naar de reguliere tewerkstelling, of zelfs sociale tewerkstelling. Als het nodig is, vind ik dat niet fout. Maar eigenlijk, alhoewel we hier geen Welzijn meer doen, ik denk dat we er heel sterk in zijn, want arbeid is eigenlijk Welzijn.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Dank u wel. Mevrouw De Troyer. Ik heb nu goed begrepen dat u al een antwoord heeft gekregen dan op uw vraag bij onderwijs en vorming?

Mevrouw De Troyer

Als ik het goed uitgelegd heb, als ik hier ben om zeven uur, stel ik ze nog. Want na zeven uur moet ik naar de les in Dendermonde samen met gedeputeerde, ex-gedeputeerde Jozef Dauwe om acht uur.

Mevrouw de voorzitter

We doen ons best. We doen ons best. Dan gaan we nu over naar de tussenkomst van de heer Bauwens. Subsidies voor tewerkstellingsproject. Mijnheer Bauwens, u heeft het woord.

De heer Bauwens

Dank u, dank u, voorzitter. Er zijn twee subsidies die daar voor die tewerkstellingsproject toegekend worden. Twee keer 100.000 euro. Dat is allemaal goed. Geen probleem. Voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en voor doorstromen naar de lokale tewerkstellingsmarkt. Hoe gaat men daar praktisch te werk? Is dat enkel bedragen toekennen aan instanties en/of organisaties? Of zou het niet eerder wenselijk zijn een beroep te doen op de kennis rondom de funding van OCMW's en gemeentebesturen en daarmee samen te werken? Dat was mijn vraag.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Een korte vraag. Hopelijk ook een kort antwoord.

De heer gedeputeerde Moens

Ik kan het lang maken, maar kan het ook kort maken. Het is ook een zeer interessante vraag. Het gaat inderdaad over twee voorziene bedragen die eigenlijk nog dienen om een aantal subsidie-elementen die we eigenlijk nog moeten ontwikkelen, want ook daar was ons arbeidsmarktbeleid een stuk te veel afgestemd op het welzijnsaspect. Dus daar willen we ook nog wel bijsturen. Nu, van die verschillende acties is er inderdaad wel een die zich eerder richt op het ondersteunen van de lokale besturen, want die hebben ook wel een zekere kennis. Dat is belangrijk. En dan ook een bredere samenwerking met een aantal organisaties. Wat het verschil is, ik heb dat ook gezegd in mijn openingstoespraak, is dat we een return willen. Het is niet zomaar geld geven aan een bepaalde organisatie die het voor ons doet. Meten is weten. Ik wil echt wel resultaat zien. Dan weet ik ook wel als dat gaat over mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, dat we er geen 100 procent resultaat kunnen hebben. Dat is nu eenmaal de realiteit. Maar ik weet dat we in het verleden projecten gesteund hebben waar het ging over 10 procent. En dat vind ik eigenlijk weinig. Dan schort er iets aan dat project of aan die opleiding. Ik wil eigenlijk gaan naar meetbare projecten waar er toch een resultaat is, en ik denk dat we daar realistisch moeten over zijn, van 50, 60, 70 procent.

Mevrouw de voorzitter

Goed. De volgende vraag van de heer Vermaercke over de verduurzaming van bedrijventerreinen. Mijnheer Vermaercke, u heeft het woord.

De heer Vermaercke

Dank u. De POM zal deze legislatuur op aansturen van de deputatie fors investeren. Dus naast de jaarlijkse toelage voorziet de provincie zo maar eventjes 12,6 miljoen euro voor verduurzaamde investeringen op bedrijventerreinen. De Oost-Vlaamse bedrijventerreinen hebben een bijzonder groot potentieel voor de installatie van hernieuwbare energieproductie en de POM kan hierin een heel belangrijke rol spelen om concrete pilootprojecten te realiseren. De laatste vergadering van de POM hebben we daar een heel mooi voorbeeld van gehad in de Zaubeeek, denk ik. De POM heeft een aantal concrete projecten gepland op het Gentse bedrijvenpark Eiland Zwijnaarde. Ik noem de bouw van Fabriek Logistiek, een parkgebouw en een windmolen. In mijn vorig leven en andere functie was ik getuige van de eerste aanzetten van Eiland Zwijnaarde nog onder het voorzitterschap van Marc De Buck en directeur De Clerck. Wat toen nog zeer abstract was, is nu bijzonder concreet geworden. Ik hoop dan ook dat deze projecten snel gerealiseerd zouden worden. Er is een subsidiereglement met betrekking tot duurzame bedrijventerreinen, dat bestaat al een tijdje, waarbij Oost-Vlaamse lokale besturen of Oost-Vlaamse KMO's die een samenwerkingsverband opzetten of een samenwerkingsverband versterken een subsidie van maximaal 20.000 euro kunnen aanvragen voor activiteiten die bijdragen tot het klimaat van duurzaamheid van bedrijventerreinen. Hiervoor is 120.000 euro voorzien. Ik vraag me dan ook af, 120.000 euro. Het project wordt verdergezet. Is dit budget toereikend om alle aanvragen in te winnen? Want ik vermoed dat er toch al een heel aantal gaan komen.

DEBATTEN

Mevrouw de voorzitter

Goed. Dank u wel.
Mijnheer Moens.

De heer gedeputeerde Moens

Dank u wel, mijnheer Vermaercke, voor uw vraag. Zoals u inderdaad stelt, zal er vrij fors geïnvesteerd worden in de POM. Het jaarlijkse bedrag dat zij ontvangen is 1,8 miljoen euro. Maar daarnaast kunnen zij ook nog beschikken over, ik vermoed, ongeveer een 12,6 miljoen euro door het vrijkomen van het stopzetten eigenlijk van de glastuinbouwcluster in Melsele. Deze middelen zullen dan inderdaad ten volle geïnvesteerd worden in de ontwikkeling van de duurzame bedrijventerreinen. Ik dacht dat het de heer Roman was die daarnet ook al naar verwees. Studiewerk uitgevoerd door de POM toont en, zoals u al terecht aangaf dat er een bijzonder groot potentieel is voor de installatie van hernieuwbare energiehoudende productie op bedrijventerreinen. Bijvoorbeeld de zuidelijk gerichte en platte daken op de bedrijventerreinen hebben een oppervlakte van meer dan 2000 hectare. Dat is een equivalent van ongeveer 700.000 huishoudens. Maar ook warmtenet en restwarmtebenutting waar we ook mee bezig zijn bij SDR in de Kanaalzone. Dan de windmolens, dat is hier ook al ter sprake gekomen. Dus dat kunnen we ook meenemen. Natuurlijk, het is niet evident om dergelijke projecten te realiseren omwille van de complexiteit op vlak van technische tijd, maar ook vergunningen spelen mee en het creëren van het samenwerkingsmodel. Maar ik denk dat inderdaad de POM daar zijn rol moet spelen en dat dat een taak weggelegd is voor de POM om een aantal pilootprojecten eigenlijk uit te werken en dat ook uit te stralen naar de andere industrieterreinen.

Dan de tussenkomst over het Eiland Zwijnaarde. Ik deel ook daar jouw bekommernis. Ik hoop dat onze geplande projecten op het Eiland Zwijnaarde snel zullen gerealiseerd worden. Maar bij dergelijke procedures, en daar zit al studiewerk in, maar ook vergunningen, is het helaas soms zo dat een aantal projecten wel eens vertraging kan oplopen. Ik hoop van zo weinig mogelijk. De afwerking van Fabriek Logistiek die is gepland in oktober 2020. De omgevingsvergunningaanvraag voor de windmolen zal normaal deze maand moeten worden ingediend. En dan het parkgebouw. Dat zit nog in een studiefase, maar de afwerking zal dan normaal voorzien moeten zijn voor 2023.

En dan wat betreft het provinciale subsidiereglement rond duurzame bedrijventerreinen. Inderdaad, dat bedrag hebt u genoemd. Op de deputatie van 28 november zijn een aantal aanvragen goedgekeurd. We zijn daar ook selectief in geweest, want ik heb hier gehoord van een bepaalde fractie dat we geen visie of geen missie hebben. Ik bedoel, we zijn selectief geweest. We hebben keuzes gemaakt dat het inderdaad gaat over duurzame projecten op bedrijventerrein. Het is geen blanco cheque dat we geven aan bedrijventerreinen om daar zomaar iets mee te doen. Dus we maken wel keuzes. We hebben wel visie. Ik wil dat toch maar een keer herhalen. We zijn er zeer selectief in wat we ook subsidiëren. En natuurlijk, dat er volgend jaar meer aanvragen moesten zijn, dan moeten we inderdaad wel bekijken of we dat maximumbedrag van 20.000, dacht ik, misschien moeten verlagen naar 15.000 of 10.000, zodat we meer bedrijventerreinen kunnen bereiken.

Mevrouw de voorzitter

Goed.
Mijnheer Vermaercke.

De heer Vermaercke

Kunnen we daar inzien welk project we gesubsidieerd hebben?

De heer gedeputeerde Moens

Als de deputatie zal vrijgegeven zijn, die kun je gerust opzoeken. Die kunt u gerust opzoeken. Het gaat over een project in Wichelen, Gentbrugge, in Gavere, in Aalter, in Eeklo en in Ninove.

Mevrouw de voorzitter

Oké.
Mijnheer Mestdagh.

De heer Mestdagh

Ik ga het kort houden. Het gaat over de hernieuwbare energie op bedrijventerreinen. Ik denk dat het ook, net zoals bij windmolens, vaak het gevolg is dat men eigenlijk met de burgers kan participeren in een windmolen. Dat zou ook interessant zijn bij hernieuwbare energie op bedrijventerreinen. Alle bedrijven op het bedrijventerrein kunnen participeren. Ik denk dat dat ook in die richting moet kunnen.

De heer gedeputeerde Moens

Ik denk inderdaad dat we ook in die richting moeten denken.

Mevrouw de voorzitter

Goed. Dan gaan we naar de vraag van de heer Verzele over lokale economie en de uitbreiding van het industrieterrein Zaubeeek.
Mijnheer Verzele.

De heer Verzele

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ondanks het feit dat sommige gemeenten volledig in het buitengebied worden gesitueerd van het ruimtestructuurplan Vlaanderen is het in sommige gemeenten toch duidelijk dat er een sterke economische dynamiek aanwezig is op het vlak van kleinschalige industriële en ambachtelijke bedrijvigheid dan in andere kleine gemeenten. Van sommige kleinere gemeenten die volledig in het buitengebied liggen, kunnen we dus zeker niet zeggen dat de landbouw de belangrijkste economische pijler is. Integendeel, soms is er diversificatie met belangrijke tewerkstelling in de dienstensector vooral in de nijverheid. Deze gemeenten hebben soms ook een hoge tewerkstellingsgraad vooral te danken aan de vele kleine ondernemingen ter plaatse en in de buurgemeenten. Grote ondernemingen krijgen in deze gemeenten soms veel te weinig kansen. Uitbreiding van bedrijventerreinen bieden soms enorme kansen en kunnen van cruciaal belang zijn voor die plaatselijke werkgelegenheid en de bijhorende dynamiek van een kleine gemeente. Sommige kleine gemeenten hebben soms een ideale ligging en hebben uitbreidingsmogelijkheden die voorhanden liggen, mede door hun bereikbaarheid. Beschikbare grond en de reeds bestaande soms beperkt in omvang industriegronden. U zult waarschijnlijk wel doorhebben dat ik het ook heb over het gebied van de Zaubeeek, waar al langer een open gebied ligt tussen de bestaande industriezone Zaubeeek en het op- en afrittencomplex aan de E17 waar ook al de voorzieningen zijn gemaakt om een verbinding te maken met die zone. De vorige legislatuur ben ik daar een paar keer over tussengekomen. Mijn vraag is nu doodgewoon: hoe ver staan de plannen voor die uitbreiding en die ontsluiting van de industriezone Zaubeeek en wat dient de provincie hierin nog te ondernemen? Dank u wel.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Dank u wel, mijnheer Verzele. Het is een vraag binnen het bevoegdheidspakket van mevrouw Charlier.
Mevrouw Charlier, u heeft het woord.

Mevrouw gedeputeerde Charlier

DEBATTEN

Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Het is inderdaad zo dat de BEKS, de Bijzondere Economische Knooppunten op mijn tafel liggen en bij ruimtelijke planning. En we hebben de taak als provincie voor deze economische knooppunten te onderzoeken welke mogelijke ontwikkelingen er zijn. Specifiek voor het Bijzonder Economisch Knooppunt dat u aanhaalt aan de Zaubeeek, heeft dat zijn oorsprong of zijn beginstart in de vorige bestuursperiode. Op 17 mei 2019, dus de eerste helft van dit jaar, hebben wij beslist om het planningsproces voor het bedrijventerrein her op te starten, want het lag stil, de nodige middelen en personeel ter beschikking te stellen en te zorgen dat daar dus werk van gemaakt wordt. De bedoeling is om, en dat weet u als wij zo'n ruimtelijk uitvoeringsplan moeten tekenen en uitwerken, bestemmings- en richtingsvoorschriften voorzien voor de optimalisatie van het bedrijventerrein. Dat is dus het terrein dat er al bestaat en waar al gewerkt wordt. Wij denken dan aan interne en externe ontsluiting. Intern de wegenwerken, maar extern de wegen naar het terrein toe. Meervoudig en intensief ruimtegebruik, omdat dat toch wel voor vandaag belangrijk is op welke manier dat de ruimte die beschikbaar is op een betere, intensievere manier kan gebruikt worden. Het vormgeven van de energietransitie. Daar hebben we het al over gehad. Die energietransitie, het plaatsen van windmolens, denk ook aan zonnepanelen, collega Moens heeft het daarnet ook over gehad. De beeldkwaliteit. De conversie mogelijkheden, dus leegstaande gebouwen voor andere bedrijven ter beschikking stellen. Eventuele uitbreiding van het terrein staat ook op het programma, mits dat dat natuurlijk aanpasbaar is in het pakket van de 65 hectare die voorzien zijn in het provinciaal structuurplan voor alle BEK's. Dus we hebben nog een aantal BEK's en die hebben samen de mogelijkheid om 65 hectare uit te breiden. Wij denken dan vooral aan de zone die gelegen is tussen het huidige bedrijf en het op- en afrittencomplex van de snelweg waar de Zaubeeek aan ligt. Er zijn op de meerjarenbegroting middelen ingeschreven voor de werking en voor de investeringen. We gaan nu kijken om het beschikbare personeel aan te duiden en te zorgen dat daar werk van gemaakt wordt in de volgende periode.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Dank u wel. Volstaat dat als antwoord, mijnheer Verzele?

De heer Verzele

Dank u wel, mevrouw.

Mevrouw de voorzitter

Dank u wel. Even praktisch. Ik heb eens gekeken. Ik denk dat we best vandaag nog Ondernemen afronden en dat we morgen starten, we blijven allemaal zitten, hè, we moeten nog een aantal vragen doen. Maar een aantal mensen zegt terecht ook, het is heel interessant. Het zijn interessante discussies, maar de concentratieboog van mensen heeft ook zijn beperkingen. Goed, dus dat we nu nog Ondernemen afwerken en we morgen starten met Onderwijs en Vorming. Dat zijn morgen nog negentien tussenkomsten. We moeten dan wel strak doorgaan. Voilà. Dit even over de praktische kant van de zaak. Dan gaan we nu over hoe en verder met Ondernemen. Een vraag van de heer Bauwens over de Oost-Vlaamse producten en de publiciteit. Mijnheer Bauwens.

De heer Bauwens

Dank u, voorzitter. In het meerjarenplan is inderdaad 10.000 euro voorzien voor Oost-Vlaamse producten te promoten. Ik vraag mij af of dat dat kan voor zo'n klein bedrag. Dat is namelijk 27,39 euro per dag. Hier dringt zich volgens mij een verhoging op teneinde eventueel betere resultaten te boeken.

Mevrouw de voorzitter

Oké, dank u wel.
Dat is een vraag voor gedeputeerden Grillaert.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Ja, dank u wel, collega Bauwens. U heeft gelijk. Moest er maar 10.000 euro voorzien zijn, dat zou schabouwelijk te weinig zijn. Maar dat is eigenlijk niet het geval. Wat is die 10.000 euro? Dat is het subsidiereglement voor verenigingen of instellingen die Oost-Vlaamse streekproducten promoten of evenementen die openstaan voor het grote publiek. Dat is een apart subsidiereglement. Maar uiteraard, onze Economische Raad voor Oost-Vlaanderen houdt zich sterk bezig met de promotie van die Oost-Vlaamse streekproducten en daar is 422.000 euro voor voorzien. Vandaar dat we eigenlijk het zwaartepunt bij EROV leggen als het gaat over die streekproducten en vooral over het inzetten op de professionalisering van de lokale producenten en de promotie van streekproducten bij het grote publiek. Ik denk daarbij aan lekker Oost-Vlaams, een koepel die meer dan tweehonderd streek- en wijnproducenten verenigt. Ons Groot Vleeshuis. Allerlei publieksactiviteiten. Ook het stimuleren van de verkoop en distributie van streekproducten naar de consument en het inzetten op de beleving en het toeristisch potentieel van de streekproducten en de mensen die daarmee bezig zijn. Dus die 10.000 euro is alleen voor het reglement en die 422.000 euro is voor EROV in te zetten op de streekproducten.

De heer Bauwens

Oké. Ik zal dat even verder dieper nazien. Oké.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Dank u wel. Dan de volgende vraag van de heer Evrard over een bloeiende lokale middenstand stimuleren met focus op een kernversterkend detailhandelsbeleid. Mijnheer Evrard, het woord is aan u.

De heer Evrard

Dank u. We lezen in het meerjarenplan een bloeiende lokale middenstand stimuleren met focus op een kernversterkend detailhandelsbeleid. Lokale besturen inspireren en adviseren om een toegankelijk basis aanbod in buurten en kernen met inbegrip van openbare markten. Een hele hap. Nu, dit klinkt allemaal zeer mooi, maar intussen zien we dat in de meeste dorpen en kernen alle winkelactiviteiten verdwijnen. Wat heeft een dorp nodig? Eenvoudig gesteld, een bakker, een beenhouwer, een café en een buurtwinkel en als het kan een bancontact erbovenop. Maar wat kan de provincie doen om dit zeer bescheiden plan te helpen realiseren?

Mevrouw de voorzitter

Oké.
Mevrouw Grillaert, dat is ook voor jou.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

Ja. Een vrij korte vraag, een moeilijk antwoord en het zal niet voldoende zijn. Ik kan de toekomst voorspellen. Waarom zeg ik dat het niet voldoende zal zijn? Omdat het een zeer ingewikkelde problematiek is. Ik hoef het u niet te zeggen. De bereikbaarheid van de dorpen en de kernen is soms een probleem en dan spreek ik over mobiliteit enzoverder. En we zien die terugval van al die faciliteiten die toch nodig zijn. Ik denk dat mijn antwoord tweemaal kan zijn in die zin dat we vanuit de provincie lokale besturen trachten te inspireren en ondersteunen op verschillende manieren. We proberen een beleid te ondersteunen door ook cijfermateriaal ter beschikking te stellen, uitwerken van beleid en acties, informatie inspiratie geven, concrete begeleiding bij de opmaak van visie omtrent detailhandel, integrale detailhandelsplannen – wij helpen hen daarbij – projectsubsidies. We hebben ondertussen in 2019 twee nieuwe subsidiereglementen goedgekeurd hier in deze Provincieraad. Dus dat zijn allemaal zaken die ook vanuit de provincie gebeuren. Als u het meerjarenplan gelezen heeft, en ik twijfel er niet aan dat u het gelezen heeft collega Evrard, dan zal u ook gezien hebben dat onder het hoofdstuk Landbouw, Platteland

DEBATTEN

en Dierenwelzijn, waar we het al allemaal uitgebreid over gehad hebben, een stukje staat over een dorpenbeleid en leefbaar maken van het platteland. Deze deputatie heeft ook in het bestuursakkoord duidelijk gezegd dat we willen inzetten op het versterken van de dorpen. En dat we ook willen gaan naar een actief dorpenbeleid, onder andere door de sociale dienst en de lokale dienstverlening te stimuleren. We hebben daarvoor de middelen en al een stukje kunnen toezeggen in het kader van dier en dergelijke. Maar we willen daar zeker verder op inzetten in de komende legislatuur. Maar zoals ik zei, ik denk dus dat mijn antwoord tweemaal was. Detailhandelsbeleid vanuit de provincie en een stukje vanuit EROV, maar dan eerder naar de producenten toe, maar zeker ook uit het deeltje platteland en het actieve dorpenbeleid dat we verder willen initiëren.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Volstaat dat, mijnheer Evrard als antwoord vandaag?

De heer Evrard

Wel.

Mevrouw de voorzitter

Goed. Dank u wel.

Dan komen we bij de volgende vraag grensoverschrijdende samenwerking met Nederland en met Zeeland in het bijzonder. North Sea Port, Euregio Scheldemond, VN-Delft. Een vraag van de heer Vermaercke.

Mijnheer Vermaercke, u heeft het woord.

De heer Vermaercke

Ook dat is niet echt een vraag, ik heb dit al een keer gezegd: de provincie zet ook in, bijvoorbeeld in Merendree met een studie te doen naar wat daar nodig is om inderdaad detailhandel in kleine dorpen te proberen in kaart te maken en te proberen stimuleren.

Mevrouw de voorzitter

Excuseer, mijnheer Vermaercke. Ik kreeg de volgende vraag, maar u heeft daarvan gebruik gemaakt. Mijnheer Evrard.

De heer Evrard

Zeer kort. Collega Vermaercke heeft gelijk, maar ik begreep niet waarom een studie moet gemaakt worden van een dorp dat over alle faciliteiten beschikt. Ze hebben daar een bakker, ze hebben daar een beenhouwer, ze hebben daar een buurtwinkel, ze hebben daar bancontact. Mij gaat het over dorpen waar die faciliteiten niet meer voorhanden zijn of dreigen te verdwijnen.

De heer Vermaercke

Maar u geeft het antwoord. Daar zijn ze nog. Hoe komt dat? Maak daar een keer een studie over hoe dat dat komt dat ze in Merendree er nog wel zijn en in andere dorpen niet.

Mevrouw de voorzitter

Mijnheer Vermaercke, het is niet de bedoeling dat de provincieraadsleden onderling beginnen te discussiëren. U stelt uw beleidsvragen en tussenkomsten aan de deputatie. U kan daar straks eventueel nog lang over doorbomen met elkaar, maar nu mag u uw volgende vraag stellen zoals ik ze daarstraks had opgelezen.

Mijnheer Vermaercke, u heeft het woord.

De heer Vermaercke

Het was dus ook maar gewoon een tussenkomst, iets dat mij ook opviel in mijn voorbereiding. De provincie Oost-Vlaanderen zet al jaren intensief in op die samenwerking met Zeeland in het belang, zeker na het fuseren van de havens van Vlissingen, Terneuzen en Gent tot North Sea port is nog meer dan ooit toegenomen. De Europese Commissie heeft een keer een studie gemaakt in 2017 die stellen dat het groeipotentieel, dat is heel opmerkelijk, binnen de Europese Unie in de grensregio's ligt. Dus ook in die regio van die van onze havens. En zoals iedereen weet, de economie moet groeien. Dat weten we allemaal. Mevrouw De Troyer, ze is er nu niet, zegt altijd dat ze veel leest. Ik lees ook. En ik heb ook een keer ergens gelezen dat studiec ommissie van de pensioenen berekende dat de kosten van de vergrijzing alleen al evolueren van 25,2 procent van het bbp nu tot 29,1 procent in 2040. Als iemand het artikel wenst, dat heb ik uit De Standaard. Deze uitdagingen aangaan, gaat enkel lukken door in te zetten op duurzame economische groei. Het belang van investering en participering in economische grensoverschrijdende projecten moet dan ook een van de speerpunten en aandachtspunten van de provincie zijn en blijven. De grensoverschrijdende samenwerking Vlaanderen-Nederland met inzet en investeringen in grootschalige logistiek, North Sea Port, spoorlijn Gent-Terneuzen en dergelijke, moet ook zijn uitstraling hebben op de omliggende kernen. Dat sluit een beetje aan bij de vraag van de heer Evrard waar ook eigenlijk het antwoord al op gegeven is. Dus ik meen dat de provincie daar een bijzondere rol kan in spelen om niet alleen in de haven zelf, maar ook in de grensgebieden mee te zorgen voor leefbare en economische kernen. Ik wil dan ook de deputatie ook nog een keer vragen om dit concreet mee vorm te geven. Dank u.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Mijnheer Moens.

De heer gedeputeerde Moens

Dank u wel, mijnheer Vermaercke. Wij zullen dat inderdaad ook blijven doen. We hebben eigenlijk vrij veel samenwerkingsverbanden met Nederlandse provincies natuurlijk. Het meeste met Zeeland, maar ook wel heel wat bredere. We hebben Smart Delta Resources, wat een samenwerkingsverband is met zowel de grote bedrijven, als de provincie Zeeland, als de provincie Oost-Vlaanderen. Dan hebben we het North Sea Port district, eigenlijk de grote aansluiting ook met de gemeenten Borssele en Vlissingen. Want dat bestond wel al, maar dat is nu volledig uitgebreid. We hebben de Euregio Scheldemond. We hebben de Vlaams-Nederlandse Delta. Ik moet zeggen, ik heb dat leren appreciëren want er gebeuren wel zeer interessante dingen. U spreekt over groei van economie, maar u hebt ook bewust wordt duurzame groei gebruikt. Ik merk inderdaad dat het daar dikwijls over gaat. Ik had geen bemerking rond, maar het is een randbemerking bij. We zijn nu ongeveer een jaar bezig. Ik zie dat er inderdaad zeer veel organisaties zijn. Het lijkt mij soms een versnippering. Soms merk ik daar dezelfde agenda op. Dat is een veelheid van vergaderingen. Ik denk dat we daar misschien ooit wel zullen moeten rationaliseren in het aantal organisaties. Maar uw aandachtspunt en ook het onze, wij zijn er echt ons van bewust dat dat een economische groeipool is. Een aantal initiatieven wil ik toch wel opnoemen. Bijvoorbeeld dat rond de grensknelpunten. Er is een studie geweest en die wordt nu uitgewerkt. Hoe kunnen we die vlotte doorgang tussen werknemers, maar ook tussen producten van het ene land naar het andere land optimaliseren? Daar wordt aan gewerkt. Ik heb die SDR al geroemd. Daar wordt ook aan gewerkt om die in de circulaire economie, die energietransitie ook te doen. Ik merk daar dat de samenwerking tussen de bedrijven daar enorm belangrijk is. Het gaat niet over de bedrijven individueel die daar bezig zijn van: hoe kunnen we ons als bedrijf circulair maken? Er is ook samenwerking tussen die bedrijven. Een ander belangrijk traject om de economie uit te bouwen is het strategisch project de trein Gent-Terneuzen, waar gekeken wordt om de missing links van goederenvervoer weg te werken, maar ook te kijken naar personenvervoer. Hoe kunnen we personeel, hoe kunnen we werknemers op een duurzame manier in

DEBATTEN

die haven brengen? Dat zijn een aantal belangrijke trajecten. Ik kan er verder over uitweiden, want ik ben vrij enthousiast over, maar we blijven dat inderdaad opvolgen en we blijven er sterk op inzetten.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Mijnheer Vermaercke.

De heer Vermaercke

Dank u wel. Het is een heel goed antwoord, maar ik wil ook nog een keer de aandacht vestigen op de kernen, de economische dorpskernen dat de provincie daar ook blijvend aandacht moet voor hebben.

De heer gedeputeerde Moens

Wel, dat is een zeer interessante vraag en dat zal ik natuurlijk heel sterk opvolgen, want ik ben een inwoner in een van die dorpen. En ik zie daar nu ook de resultaten van. Als het gaat over wat we doen binnen het North Sea Port-district, dan gaat het er eigenlijk over het project Gentse Kanaalzone. Daar zien we dat het er inderdaad aangenamer wonen is, ook al is dat zware industrie. Maar de realisatie bijvoorbeeld van koppelingsgebieden waar het nu groen is, waar er bomen zijn, waar er fietspaden zijn. Dat geeft toch op. Ik woon daar nu vijftig jaar en ik zie dat de kwaliteit van leven eigenlijk alleen maar groeit en dat wordt enorm gewaardeerd door de inwoners, dus dat zullen we zeker blijven verderzetten.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Dan komen we bij onze voorlaatste vraag van vandaag. Een vraag over het havenbeleid North Sea Port.

Mijnheer Van Laecke, u heeft het woord.

De heer Van Laecke

Dank u wel, voorzitter. Mijnheer gedeputeerde. Twee jaar geleden hebben we een fusie gekend van de havens van Gent en van Vlissingen en Terneuzen, wat op zich een goede zaak is. Willen wij internationaal een rol blijven spelen dan moet inderdaad zo'n fusie doorgaan. Vorige maand verscheen in de media dat ook de havens van Antwerpen en Zeebrugge gesprekken zouden aangaan om te kijken of ook zij kunnen fuseren. We zijn zelf aandeelhouder als provincie binnen North Sea Port. Mijn vraag naar u was: hoe kijken wij als aandeelhouder naar het ganse verhaal? Zien we dat als een concurrentie of eigenlijk als een voordeel mochten ook de havens van Antwerpen en Zeebrugge gaan fuseren?

De heer gedeputeerde Moens

Ik heb dat ook gelezen, collega Van Laecke, in de pers. Ik beschik eigenlijk nog niet over meer informatie daaromtrent, dus ik ben onvoldoende geïnformeerd om daar nu al een antwoord op te geven en te zeggen of dat er nu effectief komt al dan niet. Inderdaad, we zijn een minderheidsaandeelhouder 1,44 procent, zeker nu met de fusie. Ervoor was het 3 procent. Maar dat blijft inderdaad wel belangrijk om dat op te volgen en ik zal dat ook nauwgezet doen. Is dat negatief of is dat positief? Ik heb daar een aantal CEO's, zowel als de CEO's van North Sea Port over bezig gehoord. Ik heb er geen duidelijk antwoord op gehoord, maar ik denk dat dat onze positie internationaal wel kan versterken als dat er ooit zou komen. Maar ik wil daar nu eigenlijk geen uitspraken over doen, omdat ik ook niet weet of het er ooit zal komen.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Dat volstaat als antwoord?

Excuseer, mijnheer Roggeman. Ik had u niet gezien.

De heer Roggeman

Even daarop inspelen. Er is ooit eens, dat is nog niet zo lang geleden, ook een Europese studie geweest die de aanbeveling gaf dat de vijf Belgische zeehavens best wel zouden samenwerken. Mag ik nu uit uw antwoord veronderstellen dat er eigenlijk weinig overleg is tussen die vijf zeehavens?

De heer gedeputeerde Moens

Neen, er is eigenlijk wel vrij veel overleg naar een gezamenlijke aanpak bijvoorbeeld. Ik heb het hier al opgenoemd. Ik was vrijdag op een congres. Dat ging volledig rond circulaire economie. Dus er is eigenlijk al veel overleg, maar overleg om samen te voegen, om fusies aan te gaan daar ben ik echt niet van op de hoogte. Het gaat meestal over een gezamenlijke aanpak van problematieken zowel de milieuproblematiek, als de knelpuntenproblematiek rond grenzen en dergelijke meer, want dat speelt ook een rol. Maar natuurlijk, voor de provincie Oost-Vlaanderen, we mogen dat niet vergeten, we spreken meestal over North Sea Port, maar we hebben nu twee havens, hè. Ook de Waaslandhaven wordt soms wel een keer vergeten en dat valt ook op het grondgebied Oost-Vlaanderen en het is een heel belangrijke speler.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Dat volstaat?

Mondiale Solidariteit

Mevrouw de voorzitter

Dan komen we bij onze laatste vraag voor vandaag. Een vraag over aanzetten tot Mondiale Solidariteit en sterke mondiale partnerschappen.
Mijnheer Evrard, u mag afsluiten vandaag. U heeft het woord.

De heer Evrard

Wat een eer. Een korte vraag en ik verwacht ook eigenlijk een kort antwoord, want ik moet om acht uur in Deinze zijn voor een belangrijke vergadering. *[gelach]* Aanzet tot Mondiale Solidariteit en sterke mondiale partnerschappen. Ik lees dat er dus drie partnerregio's zijn. Ecuador, Rwanda en de Filipijnen waarvan Ecuador dan nog op termijn zal afvallen. Waarom werd net voor deze landen gekozen? Zeker de laatste twee staan niet onmiddellijk bekend als voorbeeldige en verantwoordelijke democratieën.

Mevrouw de voorzitter

Oké. Dank u wel. Een korte vraag en een kort antwoord.
Mevrouw Grillaert.

Mevrouw gedeputeerde Grillaert

U legt een druk op mijn schouders, mevrouw de voorzitter. Maar ik voorspel ook hier de toekomst. Ik denk dat de heer Evrard niet tevreden zal zijn met mijn antwoord. Maar goed, ik denk dat we daar niet gaan overeen komen. Dus ik ga proberen op een bondige manier het antwoord te formuleren. Waarom voor deze drie landen? U weet het, mijn voorganger inzake deze bevoegdheid was een zeer gepassioneerd man als het ging over Mondiale Solidariteit en de keuze voor de partnerregio's gebeurde

DEBATTEN

reeds in de jaren 90. In 1993 was de beslissing genomen om meer op lange termijn te denken en om dat ook vorm te geven. Dat zijn eigenlijk nog altijd de belangrijkste gegevens. Ze willen op lange termijn structurele ondersteuning geven, langetermijnaanpak, integrale benadering, specifieke inzet voor de emancipatie van kwetsbare groepen, zeer belangrijk, en stimulering van participatie en samenwerking van verschillende actoren. Vandaar dat we ervoor gekozen hebben om in te zetten op die drie regio's. Het is toch wel belangrijk om te zeggen dat we niet rechtstreeks werken met die nationale overheden. We ondersteunen in een bepaalde regio de civiele maatschappij, zodat ze volop hun rol kunnen spelen voor een democratische en duurzame lokale ontwikkeling. Het gaat dus over versterking van de civiele maatschappij, maatschappelijke emancipatie van de meest arme bevolking, bevorderen van hun levenskwaliteit en lotsverbetering en bevorderen van concrete internationale solidariteit tussen de volkeren. De keuze van de regio's werd op basis van de criteria genomen zoals ik ze nu opnoem. Eén regio per continent. Ik denk dat dat duidelijk is. De aanwezigheid van Belgische ontwikkelingsactoren zodat de provinciale middelen als hefboom kunnen bijdragen. Aanwezigheid van een Oost-Vlaamse organisatie en de regio behoort tot een van de meest achtergestelde regio's in een bepaald land. Dus ik herhaal: geen samenwerking of rechtstreeks met nationale overheden, maar ondersteunen van bepaalde regio's en vooral de civiele maatschappij. Dus als ik het heel kort kan samenvatten dan denk ik dat het onze overtuiging is dat we via het ondersteunen van de civiele maatschappij en de mensen ter plaatse de beste strategie is om de mensen daarbij vooruit te helpen en ook om het democratisch gehalte van de landen vooruit te helpen. Maar ik zie aan uw gezicht dat u niet akkoord zult zijn.

De heer Evrard

Ik wil daar graag nog een boompje over opzetten, maar ik vrees dat iedereen nog een paar uurtjes later zal thuis zijn. Ik ga jullie dat niet aandoen.

Mevrouw de voorzitter

We hebben tijd, mijnheer Evrard, maar er is ook niks mis met verschillen van mening in een democratie. Goed. Dan sluit ik hierbij de Provincieraad van vandaag af. We komen opnieuw samen morgen om 2 uur hier met nog 19 beleidstussenkomsten en de replieken van de fracties en de deputatie en de stemming. Tot morgen.